

Košarkarji in odbojkarji se poslavljajo od EP, čast italijanskega športa rešili nogometni

19

Včeraj prvi šolski dan za Romjan, Doberdob, Vrh in šolo Ivan Trinko

15

Tržaški osnovnošolčki so včeraj zasedli šolske klopi

ČETRTEK, 13. SEPTEMBRA 2007

št. 216 (18.999) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vvaži Žalžir nad Cerknem, razpoložen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Gocu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osovobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

70913
6666007
96124
9

RIM - Pomemben korak naprej k udejanjanju zakona za zaščito slovenske manjšine v Italiji

Napolitano podpisal odlok

Predsednik republike potrdil seznam 32 občin, ki ga je sestavil paritetni odbor in sprejela Prodijeva vlada - Zadovoljstvo predstavnikov manjšine

*Lepo je,
kadar se
uresničijo
sanje*

BOJAN BREZIGAR

Lepo je, kadar se uresničijo sanje. Kajti v tistih vročih julijskih dneh, ko so starši otrok špetrske šole razposlali vsem pristojnim dosje z zahtevo po odprtju dvojezične nižje srednje šole, je bilo to videti kot sanje. Le malokdo je namreč lahko verjel, da bi v času, ko se je vsa Italija odpravljala na dopust, lahko izpolnili vse formalne obveznosti, ki jih terja odprtje nove šole. Pa se je zgodilo, zahvaljujoč se kar nekaj dejavnikom.

Najprej staršem, ki so vztrajali do konca in zagotovili, da ne bodo odnehalni, pa čeprav bi morali nihovci otroci v zasebno šolo. Bili so motor, gibalo vsega, kar se je dogajalo okoli šole, stalno prisotni in stalno aktivni.

Nato manjšini, ki je tokrat nastopila složno, z jasno zastavljenim ciljem, brez odstopanj in taktsiranja, brez fige v žepu.

Nadalje politikom, od krajevnih (izjemo špetrskega župana) preko deželnih do najvišjih rimskih politikov, ki so razumeli problem in se zavzeli za njegovo rešitev; zares, ne samo z besedami.

Seveda tudi birokratom, morada ne prav vsem v enaki meri, vendar je birokracija bistveni sestavni del ureditev; tudi brez nje ne bi šlo.

In potem ugodnemu spletu okoliščin. Vselej velja načelo, da je pri vsaki zadevi potrebna tudi sreča; tokrat se je nasmehnila šoli, staršem in dijakom.

Tako smo včeraj slavili prvi dan novega šolskega leta, tudi v Benečiji z dvojezično nižjo srednjo šolo, prvič v zgodovini treh krajev. Lep dogodek; zgodovinski, lahko zapišemo, ker je tokrat ta pridevnik zares upravičen. Dogodek, ki ni za danes, ampak je za naprej, ker odpira Beneškim Slovencem novo prihodnost in nove perspektive.

In po prazniku še nadvse razveseljiva novica, da je predsednik republike podpisal odlok o določitvi ozemlja, na katerem se bo izvajal zaščitni zakon. Za Slovence v Italiji se očitno začenjajo novi časi.

ŠPETER - Slovesnost ob začetku pouka v dvojezični šoli

Benečija ima srednjo šolo

V prvem razredu nižje srednje šole 16 dijakov - Zadovoljstvo staršev in učiteljev - Voščila predstavnikov oblasti

Včeraj je začela s poukom prva generacija beneških srednješolcev

KROMA

ITALIJA - Okolje
Konferenca o podnebnih spremembah

RIM - Ob prisotnosti predsednika republike Giorgia Napolitana se je včeraj v Rimu pričela prva italijanska nacionalna konferenca o podnebnih spremembah. Okoljski minister Alfonso Pecoraro Scanio je v svojem uvodnem poročilu opozoril, da se je temperatura v Italiji v zadnjem stoletju zvišala štirikrat bolj kot drugod po svetu in da bodo tu posledice podnebnih sprememb posebno hude, zaradi česar je nujno ustrezno ukrepanje. Konferenco bo danes sklenil predsednik vlade Romano Prodi.

Na 6. strani

V kratkem pogovori med Luko Koper in tržaškim pristaniščem

Na 4. strani

Wartsila: odprli nove obrate v vrednosti 18 milijonov evrov

Na 8. strani

Krešejo se mnenja o zaščiti furlanske manjšine v Gorici

Na 14. strani

ŠPANŠČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA ANGLEŠČINA-SLOVENŠČINA-NEMŠČINA-HRVAŠČINA

- Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj
- Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke, srednješolsko mladino
- Intenzivni tečaji in konverzacija
- Tečaji za podjetja
- Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge
- Predavatelji v materinščini
- Cast: upravni center in opora Trinity za Furlanijo Julijsko krajino predavateljem angleščine
- Sedež izpitov Trinity College London

Jezikovni tečaji
SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, UI. S. Francesco 6 - Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

SPANSČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA

RIM - Vest je včeraj popoldne sporočil vladni podtajnik Miloš Budin

Napolitano podpisal odlok o 32 občinah, kjer bo veljala zaščita

Zadovoljstvo političnih predstavnikov in pričakovanja, da se bo pospešilo izvajanje zakona

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj okrog 17.30 podpisal dekret o veljavnosti seznama 32 občin Furlanije - Julisce krajine, na območju katerih bo izvajan zaščitni zakon št. 38 za Slovence v Italiji, ki ga je potrdil Paritetni odbor na seji minulega 15. junija. Vest nam je takoj po podpisu posredoval državni podsekretar Miloš Budin, ki je že v prejšnjih dneh ocenjeval, da je dekret tukaj pred podpisom. Dekret mora sedaj še skozi Računsko sodišče, kar pomeni, da bo v kah dveh tednih stopil v polno veljavo.

Podpis dekreta je za našo skupnost velikega pomena, kajti z določitvijo teritorija se dejansko odpira pot za izvajanje zaščitnega zakona. Kot je znano, je seznam 32 občin odobril Paritetni odbor, ki mu je v minuli zakonodajni dobi predsedoval Rad Race in to že davnega 26. septembra 2003. Po pripombah vlade ga je ponovno poslal v Rim 17. decembra 2004, tedanja desno sredinska vlada pa seznama ni hotela potrditi. Potem je Paritetni odbor zradi obstrukcije desnice doživel paralizo, vlada pa je seznam občin tukaj pred parlamentarnimi volitvami uradno zavrnila 17. marca lanskega leta. Položaj se je premaknil šele letos spomladvi, ko je Prodijeva vlada dala pobudo za novo sestavo odbora, na celo katerega je bil izvoljen Bojan Brezigar. Na seji 15. junija je novi odbor odobril obsežen dokument, s katerim je odgovoril na pripombe Berlusconijeve vlade v zvezi s prisotnostjo Slovencev v središču Trsta, v Miljah, Gorici in Čedadu in v Rim poslal isti seznam 32 občin, ki ga je Prodijeva vlada odobrila 3. avgusta.

Z dekretom predsednika republike je postopek sedaj sklenjen, pot k izvajanju zakona pa odprta.

Predsednikov podpis je včeraj izrazil stvilne pozitivne komentarje.

Miloš Budin

Podsekretar za zunanjost trgovino je občutno zadovoljen poudaril, da se urešnjuje to, kar je navsezadnjie normalno, da se uresniči. Po eni strani gre za udejanjanje zaščitnega zakona, ob tem pa tudi za izvajanje neke splošne politike v korist sožitja in uveljavljanja identitete Slovencev v Italiji. Vse to po Budinovi oceni tudi krepi sodelovanje med sosednjima državama. »Danes je lep dan, zjutraj praznik ob začetku nižje srednje šole v Benečiji, potem pa še predsednikov dekret. Napredujmo treno, umirjeno in realistično, naša skupnost bo po tej poti naredila pomembne korake naprej«, je povedal Budin.

Ettore Rosato

Podsekretar za notranje zadeve je dogodek označil kot zgodovinski. Končno je bila priznana naravna pravica slovenske narodne skupnosti v Italiji, s katero se ustvarajo pogoji za realne spremembe v deželi FJK, vlada pa je držala dano besedo. Rosato je izrekel priznanje Paritetnemu odboru za veliko delo, ki ga je opravil, sedaj pa bo treba zaščitni zakon izvajati. Povedal je, da s tem v zvezi na njegovem ministerstvu napredujejo z delom in kmalu bo prišlo do ukrepov, s katerimi bodo Slovenci v deželi deležni tega, kar so dolgo pričakovali.

Igor Dolenc (LD)

Koordinatorja slovenske komponente Levih demokratov je ob vesti, da je dekret podpisani, obšlo veliko zadovoljstvo. »Izvajanje zaščitnega zakona si utira pot, sedaj za to obstajajo pogoji. Ni slučaj, da je to naredila Prodijeva vlada, to je izpolnjena obljuba partnerjev v levih sredini. Prav tako ni bila glede teh vprašanj nikoli v dvojmu občutljivost predsednika republike Giorgio Napolitanu«, je povedal Dolenc in izrazil pričakovanje, da se bo izvajanje pravic sedaj dosledno nadaljevalo.

Igor Kocjančič (SKP)

Za deželnega svetnika je bil podpis pričakovana poteza, bil je prepričan, da bo

do njega prišlo. »To dejanje nam mora dati novega zagona, da napredujemo pri izvajaju zakona, kajti zavedati se je treba, da smo v veliki zamudi. Če sodimo po razpravi v zvezi z deželnim zakonom za furlanski jezik, lahko vidimo, koliko je še pred sodkov in nepoznavanja manjšinskega vprašanja. Sedaj ne gre čakati, da minevajo meseci«, je dejal Kocjančič in poudaril potrebo, da gredo tako politiki kot Paritetni odbor po konkretni poti naprej.

Stojan Spetič (SIK)

»Raje pozno kot nikoli«, so bile prve besede deželnega tajnika SIK Stojana Spetiča, ko je zvedel za podpis dekreta. »Rimski mlini meljejo počasi in dobili smo nekaj, kar bi morali dobiti že pred šestimi leti. Sedaj ni več nobenega izgovora, s katerim bi lahko oblasti odlašale z urešnjevanjem zakona«, je dejal Spetič, ki je ob nedavnem sestanku na tržaški prefekturi, ki ga je sklical Rosato, dobil občutek, da vlada namerava resno udejanjati zakon. Sedaj bo treba začeti s postopki za vidno dvojezičnost, za kar je Paritetni odbor že sklical župane na posvetovanje, je še dodal Spetič in poudaril potrebo, da se nadoknadi izgubljeni čas.

Damijan Terpin (SSk)

Deželni tajnik stranke je ob zadovoljstvu Slovenske skupnosti izpostavil ugotovitev, da je bilo potrebni kar šest let in pol od odobritve zaščitnega zakona, da sploh vemo, kje naj se ta zakon izvaja. »To

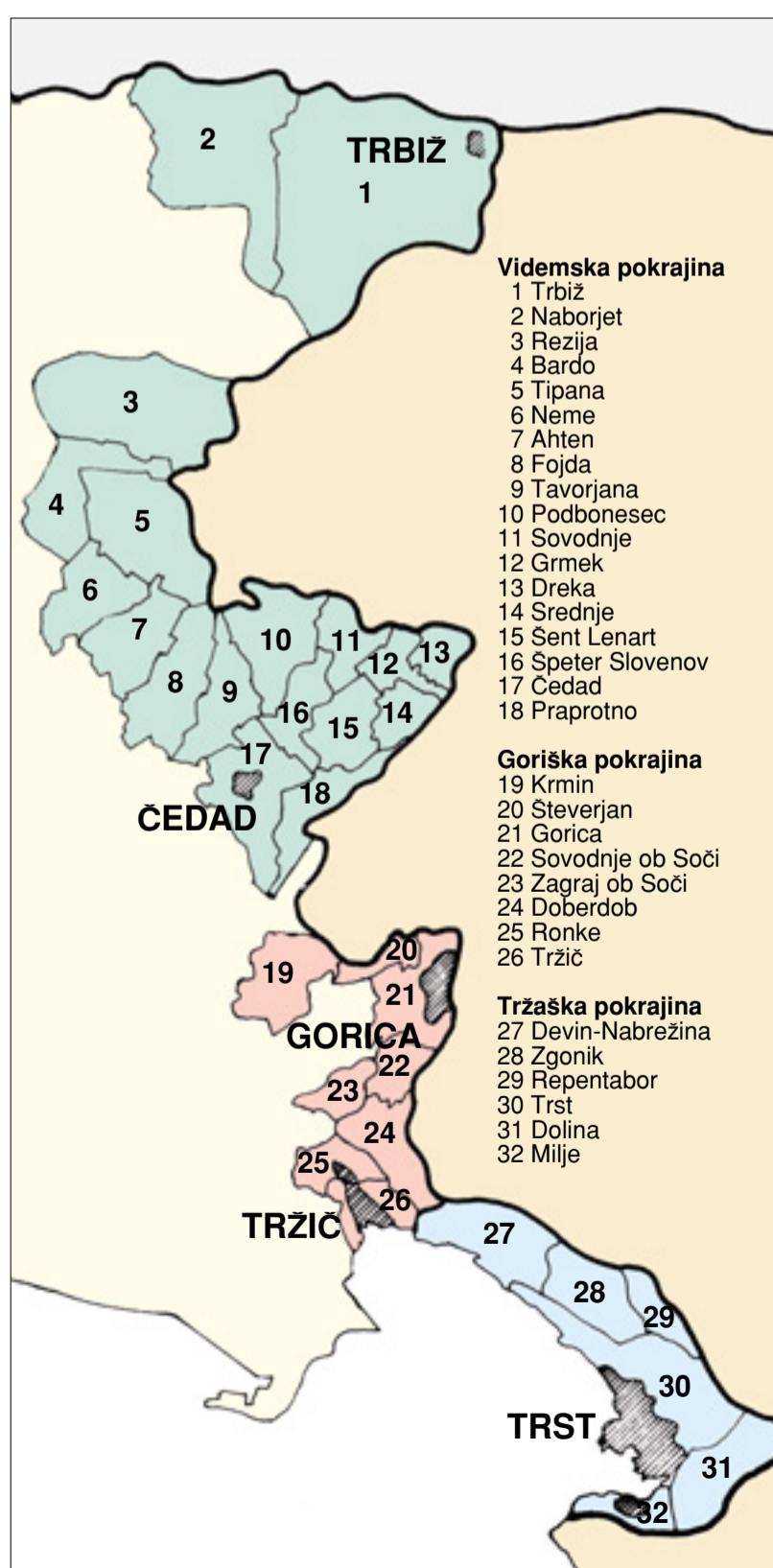
Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj podpisal vladni dekret s seznamom občin, v katerih bo veljal zaščitni zakon

ANSA

pomeni, da bomo lahko v teh krajih upravičeno zahtevali dvojezičnost v odnosih z oblastmi. Sedaj je potrebno, da javne uprave sprožijo postopke za pridobitev finančnih sredstev, ki so v zakonu predvi-

dene za dvojezično poslovanje. To bo spet terjalo nekaj časa, ampak sedaj imamo pravno podlago, da to dosežemo«, je očenil Terpin. Deželni tajni je ob tem izrekel ugotovitev, da je postopek uveljavljanja

zaščite dolgotrajen, kar ne more biti razveseljivo. Izrazil je pričakovanje, da državni aparat ne bo delal ovir, da ne bo izvajanje zakona povod za nova čakanja, kajti teh je bilo dovolj in preveč. (DU)

ODZIVI ORGANIZACIJ IN INSTITUCIJ

Prevladuje razumljivo vsesplošno zadovoljstvo

Bojan Brezigar (predsednik paritetnega odbora)

»Predsednik republike Giorgio Napolitano gre zahvala za podpis odloka, ki odpira pot izvajanja zaščitnega zakona; zahvala gre tudi vladi in zlasti ministrici Lindi Lazzilli, pa seveda članom prejšnjega in sedanega paritetnega odbora. Ta uspeh potrjuje politično voljo sedanja vlade za dejansko izvajanje zaščitnega zakona, je pa tudi odraz stvarnega pristopa manjšine h gradnji novih medetničnih osnov v tem prostoru. Sedaj smo tik pred objavo odloka v uradnem listu, kar pomeni, da bo izpolnjen osnovni pogoj za izvajanje zakona, kar je seveda razlog za zadovoljstvo, pa tudi obveza za vse, ki bodo morali zakon izvajati. To velja tudi za paritetni odbor, ki se bo še ta mesec lotil obravnavne drugega seznama občin, gto je določitve ozemlja, na katerem se bo izvajala vidna dvojezičnost.«

Drago Štoka (SSO)

»Izražam veliko zadovoljstvo nad dokončnim podpisom odloka s strani predsednika republike Giorgio Napolitana. Izražam zadovoljstvo tudi nad dejstvom, da je bilo v zadnjih mesecih dosegnekar nekaj dobre rezultatov, ki so izrednega pomena za naš nadaljnji razvoj. Gre za ustanovitev srednje šole v Špetru in sedaj še za dokončno potrditev seznama 32 občin, v katerih živi slovenska narodnoščna skupnost. Sedaj moramo napeti vse sile, da se naš zaščitni zakon dokončno uresniči, in to tudi na podlagi mednarodnih sporazumov, ki ščitijo našo narodnoščno skupnost. Sedaj gremo z veliko lažjim korakom evropski stvarnosti na proti.«

Igor Gabrovček (SKGZ)

»Podpis odloka s strani predsednika Napolitana predstavlja zgodovinski trenutek, saj se z navidezno preprosto gesto dejansko začenja novo obdobje polnega uresničevanja zaščitnega zakona. Slednji je obtičal na mrtvem tiru celih pet let, kolikor je trajala Berlusconijeva vlada. S ponovnim nastopom levosredinske večine v rimskem parlamentu in sestavo Prodijeve vlade se je ponovno sprožil

proses, ki je februarja 2001 privel do izglasovanja zakona.«

»SKGZ se zato zahvaljuje predsedniku republike Giorgiu Napolitanu in seveda predsedniku Radom Racetu, ki je trikrat zmanj potrdil seznam občin. Isti seznam je novi odbor v novi sestavi s predsednikom Brezigarjem ponovno posredoval Rimu in s tem potrdil pravno in politično uravnoteženost dokumenta. Naklonjenost levosredinske vlade dokazujejo tudi drugi koraki, ki so bili storjeni v zadnjem obdobju. V teh dneh smo praznovani ustanovitev dvojezične nižje srednje šole v Benečiji, rešujejo se vprašanja slovenske sekcijske pri konservatoriju Tartini in vračanja naših domov v Trst in Gorico.«

Zorko Pelikan (državni sekretar in vodja Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu)

»Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu pozdravlja današnji podpis dekreta s katerim je Giorgio Napolitano, predsednik Italijanske republike določil ozemlje, na katerem se na osnovi zakona številka 38/01 uveljavljajo zaščitne norme za slovensko narodno skupnost v Italiji.«

Ob tej priložnosti se Urad zahvaljuje vsem tistim, ki so s svojim konstruktivnim in zavzetim delom prispevali k izpolnitvi tega pomembnega koraka pri uveljavljanju in vsestranskem priznanju slovenske narodne skupnosti v Italiji. Prav gotovo pa to ne bi bilo mogoče doseči brez naklonjene politične klime in strpnega dialoga znotraj slovenske skupnosti v Italiji. Tudi današnji dogodek nas potrjuje v prepričanju, da je usklajeno sodelovanje med različnimi komponentami manjšinske skupnosti, najboljša pot pri uveljavljanju pravic narodnih manjin.«

Ob tem, ko se skupaj s Slovenci v Italiji veselimo tega zanje izjemno pomembnega dosežka, jim želimo, da bi s taksnim uspešnim delom nadaljevali tudi v prihodnje. Čestitamo!«

DVOJEZIČNA NIŽJA SREDNJA ŠOLA V BENEČIJI - Včeraj dopoldne slovesnost na prvi dan pouka

Dvojezično didaktično ravnateljstvo je postal državni večstopenjski zavod

Prisotne so nagovorili Živa Gruden, Miloš Budin, Roberto Antonaz, Zorko Pelikan in Zdravko Likar

ŠPETER - Benečija ima od včeraj tudi dejansko Državni večstopenjski zavod s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom v Špetru. Tako je namreč po novem ime dvojezičnemu šolskemu centru, kjer je doslej delovalo didaktično ravnateljstvo z otroškim vrtcem in osnovno šolo, novi status pa je bil obvezen spričo dejstva, da je v špetrskem centru z včerajšnjim dnem z začetkom novega šolskega leta zaživila tudi dvojezična nižja srednja šola, s tem pa je Benečija dobila celoten prvi ciklus obveznega šolanja (vrtec, osnovno in nižjo srednjo šolo) z dvojezičnim poukom, s čimer so se uresničile sanje prebivalcev Nadških dolin.

Vzdružje na špetrski šoli je bilo včeraj zjutraj malo pred osmo uro živahno, še živahnejše pa je postal sredi dopoldneva, ko je stekla razmeroma kratka, a prisrčna slovesnost, s katero so že zeli obeležiti pomemben dogodek in se zahvaliti vsem, ki so pripomogli k temu, da je končno prišlo do ustanovitve dvojezične nižje srednje šole. To so storili tako s pesmijo letošnje prve generacije nižješolcev pod vodstvom učitelja Damjana Vižintina kot s simboličnimi štruklji za protagoniste te besednike zgodbe o uspehu.

Zbrano množico otrok, staršev in uglednih gostov iz Italije in Slovenije je v šolski telovadnici pozdravila ravnateljica Živa Gruden, ki je izrazila veselje in zadostenje vseh, predvsem pa staršev, ki so si na izreden način prizadevali, da bi do ustanovitve šole prišlo. V tem poletju so se res izredno potrudili in dosegli, kar so si zastavili, je dejala Grudnova, kar je za vse velik uspeh oz. tak dosežek, da je stvar menada neponovljiva.

Ravnateljica dvojezične šole je po tem svojem krajišču dvojezičnem, slovensko-italijanskem uvodu prednala besedo podtajniku pri ministrstvu za evropske zadeve in zunanjosti trgovino Milošu Budinu. Slednji je v svojem posegu podal tri ugotovitve. Najprej to, da je za ohranitev jezika šola bistvena stvar, brez nje ni prihodnosti. V nadaljevanju je podtajnik poudaril, kako je za odločitev o ustanovitvi dvojezične srednje šole zasluzna zlasti podministrica pri ministrstvu za šolstvo Mariella Bastico, svoje občudovanje pa je izrekel staršem, ki so si prizadevali za ustanovitev šole, in organizacijam v Benečiji, ki so jima stale in jim še stojijo ob strani.

Za deželnega odbornika za šolstvo Roberta Antonaza je ustanovitev srednje šole v teku avgusta rezultat ekipnega dela vseh subjektov, ki so se vsi trudili delati v isto smer in s tem dosegli nekaj, kar ni bilo lahko doseči, saj je ta uspeh terjal pre-

Ravnateljica Živa Gruden pozdravlja zbrane otroke, starše, šolnike in številne ugledne goste na včerajšnji slovesnosti

KROMA

cejšen napor. Antonaz se je pri tem zahvalil najprej staršem (zlasti mamam), nato pa županu Občine Podbonesec Piergiorgiu Domenisu (slednji je bil tudi prisoten na slovesnosti); ravno Domenis je namreč v juliju pospisl prošnjo zvez občin (Podbonesca, Špetra in Sovodenj), naj se ustanovi dvojezična srednja šola. To ni bila lahka naloga, je dejal deželni odbornik (naj spomnimo na nasprotovanje Občine Špeter), vendar je predstavljala tisti element, ki je potem deblokiral situacijo. Antonaz je tudi potrdil namen Dežele, da finančno pomaga Občini Špeter pri kritju višjih stroškov, ki jih delovanje nove šole nalaže, med katerimi so stroški za prevoz dijakov in za ogrevanje. Dvojezična šola na narodnostno mešanem območju pa je po odbornikovih besedah bogastvo, ki ga je treba braniti z vsemi močmi.

Pozdrav Slovenije je prinesel državni sekretar Zorko Pelikan, vodja Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu pri vladu Republike Slovenije. Tudi on se je zahvalil vsem, ki so pomagali, da je šola zcela delovala. Učencem in osebju je voščil čimveč sreče in naklonjenosti pri reševanju prvih korakov in izrazil pričakovanje, da bodo srednješolci prihodnje leto nadaljevali z dvojezičnim poukom.

Pozdrav Slovenije je prinesel državni sekretar Zorko Pelikan, vodja Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu pri vladu Republike Slovenije. Tudi on se je zahvalil vsem, ki so pomagali, da je šola zcela delovala. Učencem in osebju je voščil čimveč sreče in naklonjenosti pri reševanju prvih korakov in izrazil pričakovanje, da bodo srednješolci prihodnje leto nadaljevali z dvojezičnim poukom.

ljevali z dvojezičnim poukom.

Pozdrav iz Posočja je prinesel vodja Upravne enote Tolmin Zdravko Likar, ki je bil prisoten že pri nastanku zasebne dvojezične osnovne šole. Takrat, je spomnil prisotne, ni bilo visokih gostov, danes pa so v očeh javnosti. Likar je ob tej priložnosti šoli poklonil nekaj knjig (»da se boste učili«, »je dejal otrokom«).

Včerajšnjega slavlja se je kot že rečeno udeležilo kar lepo število gostov. Naj tu omenimo generalnega konzula Republike Slovenije v Trstu Jožeta Šušmelja, videmškega podprefekta Francesca Palazzola, višjo pedagoško svetovalko za slovenske šole v Italiji pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo Andreja Duhovnika Antonija, predsednika paritetnega odbora Bojan Brezigarja, deželnega svetnika Tamara Blažina, predsednika Sveta slovenskih organizacij Dragu Štoko, deželnega tajnika Slovenske kulturno-gospodarske zveze Igorja Gabrovca, sodelavca podtajnika Budina in predsednika SKGZ za Goriško Livia Semoliča, predsednico Inštituta za slovensko kulturo Bruno Dorbolò in druge. Pisna sporočila so poslali deželna svetnica Bruna Zorzini Spetič, podpredsednik deželnega sveta FJK Carlo Mona-

i in bivši deželni šolski ravnatelj Bruno Forte. Ni pa ostala neopažena odsotnost predstavnika Deželnega šolskega urada za FJK in tudi Urada za slovenske šole (kot je dejala Grudnova, se je koordinator urada Tomaz Simčič zaradi neodložljivih obveznosti opravičil), prav tako ni bilo na spregled predstavnikov Občine Špeter (o tem pišejo na drugem mestu).

Slovesnosti je sledila družabnost, v zvezi s katero naj omenimo, da je mizo krasila tudi torta z napisom »Srečno!«, po odhodu gostov pa je na šoli stekla dejavnost po delavnicah, ki je zaznamovala včerajš-

nji prvi dan pouka. Šolo pa bo odslej označeval dvojezični naziv »Istituto Comprensivo Statale con insegnamento bilinque sloveno-italiano - Državni večstopenjski zavod s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom«, ki sta ga včeraj napisana na tabli ponosno prinesla predsednica SKGZ za videmsko pokrajinu Jole Namor in Giorgio Banchig, podpredsednik SSO za videmsko pokrajinou, hkrati pa tudi predsednik Zavoda za slovensko izobraževanje, se pravi tiste ustanove, ki je bila gonilna sila dvojezične šole in vrtca.

Ivan Žerjal

ŠPETER - Po slovesnosti ob začetku šolskega leta

Poklon spominu Pavla Petriciga, duhovnega očeta špertske šole

Predstavniki oblasti, ki so se udeležili slovesnosti ob začetku šolskega leta v špertske šoli, so se nato na domačem pokopališču poklonili spominu Pavla Petriciga, pobudnika in duhovnega očeta dvojezične šole.

ŠPETER - Na slovesnosti v dvojezični šoli Župana ni bilo

Manzini trdi, da ni prejel uradnega vabila in še vedno nasprotuje šoli

ŠPETER - Nekateri so včeraj v Špetru praznovali, drugi pa ne. To še kako velja za špertskega župana Tiziana Manzinija, ki je svojčas nasprotoval podpisu pod prošnjo za ustanovitev dvojezične nižje srednje šole, ki jo je zveza občin potem naslovila na Deželo in vlogo. Župana Manzinija smo včeraj malo pred 13. uro poklicali po telefonu in reči, da je bil ton njegovega glasu jezen, posmeni postreči z evfemizmom.

Manzini se ni udeležil včerajšnje slovesnosti na dvojezični šoli, ker, pravi, ni prejel nobenega uradnega vabila kot župan Občine Špeter. S strani šole je sicer prejel vabilo, ki pa je bilo po njegovih besedah splošno, saj je bilo naslovljeno na vse župane Nadiških dolin, medtem ko s strani Deželnega šolskega urada in ministrstva za šolstvo ni bilo nobenega uradnega vabila. Zanj je stvar »neresna in nejasna«, poleg tega pa še nekorektna, saj župan uradno ni vedel, da je v njegovih občini začela z delovanjem nova nižja srednja šola. Zato se mu ni zdelo prav, da se udeleži slovesnosti brez uradnega vabila. Poleg tega ob začetku novega šolskega leta zaradi tega zapleta ni obiskal nobene šole. V preteklosti, nam je dejal Manzini, je namreč ob začetku pouka obiskal vse šole, vključno z dvojezičnim centrom. Ker se je odločil, da letos ne bo šel na slovesnost v dvojezično šolo, je posledično opustil vse druge obiske na ostalih šolah.

Obenem nam je Manzini vče-

raj poudaril nasprotovanje taki ustanovitvi dvojezične nižje srednje šole. Stvari je nasprotoval že od vsega začetka, nam je povedal, ker ga skrbi finančna in logistična plat. Dokler je samo prvi razred, je ena stvar, v nadaljevanju pa se postavlja vprašanje, kam z dijaki, ko bo nižja srednja šola imela več razredov. Vendar, se morda ni govorilo o gradnji nove šole? »Predlagal sem kraj, kjer bi bili vsi otroci skupaj,« nam je dejal Manzini, vendar, dodaja, je za izgradnjo take šole potrebna velika vsota, okoli dva ali tri milijone evrov. Obenem je župan opomnil, da vodi majhno občino z dvatisoč prebivalci in mora skrbeti za petsto učencev in dijakov. Zaprosil je za posebno finansiranje dvojezične šole, za katero, trdi, porabi v bistvu vse evropske prispevke, ki jih druge občine uporabijo npr. za vzdrževanje cest. Zato ostaja mnenja, da je bila stvar slabno izpeljana. Manzini ostaja sicer odprt za pogovor z vsemi, vendar se mu zdi, da se ga nekatere osebe izogibajo. (iz)

PRISTANIŠČA - Po podatkih Pristaniške oblasti

V tržaškem pristanišču julija rekorden pretovor

Obračun za prvih sedem mesecov še vedno rahlo negativen (-1,4%)

TRST - Tržaško pristanišče je julija zabeležilo rekordno rast pretovora, saj se je ta v primerjavi z enakim lanskim mesecem v celoti povečal za 8 odstotkov; pretovor tekočih razsutih tovorov se je prav tako povečal za 8 odstotkov, pretovor trdih razsutih tovorov za 8,8 odstotka, palet z različnim blagom pa za 7,4 odstotka.

Izstopa pretovor rekordnih 28.591 kontejnerskih enot (TEU) na sedmennem pomolu, kar je za čez 36 odstotkov več kot julija 2006. V prvih sedmih mesecih leta se je tako skupni pretovor kontejnerjev povzpel na skoraj 150 tisoč TEU, kar je za dobrih 20 odstotkov več kot v enakem obdobju lanskega leta, medtem ko je povečanje po tonah doseglo 34 odstotkov.

Na rekordni ravni je bil julija tudi promet z ladjami ro-ro in trajekti, saj je bilo pretovorenih več kot 20 tisoč težkih tovornjakov. Od začetka leta jih je potovalo skozi tržaško pristanišče 132.513, kar je za 12,5 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju, medtem ko je bilo prevoženega blaga za 8 odstotkov več.

Skupni promet v prvih sedmih mesecih ostaja kljub rekordnemu juliju še vedno v rdečih številkah, saj je se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšal za 1,4 odstotka. Glavni vzrok za negativni sedemmesečni obračun je močan padec prometa s surovo nafto, ki jo je prišlo v Trst veliko manj kot leto prej zaradi velikih zalog, ki so se nakopičile zaradi izjemno milne zime, pa tudi zaradi visokih kotacij surove nafte na mednarodnih trgih.

Izstopa tudi odličen rezultat pretovora blaga v paletah, saj je bilo v sedmih mesecih pretovorjeno 5.572.600 ton blaga, kar je za 15 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Pri tem palete niso tovorjene samo na tovornjakih in v kontejnerjih, ampak tudi na nadavnih ladjih in ravno pretovor s teh lajd se je glede na enako lansko obdobje povečal za kar 60 odstotkov.

Rahlo znižanje je bilo v prvih sedmih mesecih zabeleženo v potniškem prometu, vendar je treba pojav jemati kot izključno prehoden, saj večina križarjenj poteka v drugi polovici leta. Poleg konsolidacije redne linije družbe Costa Crociere, so se občasni pristaniški ladji drugih družb na križarjenju za razliko od lanskega leta zvrstili šele od junija naprej. Prav tako v drugi polovici leta bo Trst postal tudi domače pristanišče za družbo MSC Crociere.

Lloydov stolp, v katerem ima sedež tržaška Pristaniška oblast

ARHIV

LUKA KOPER - Po Prodijevem obisku V kratkem pogovori s tržaškim pristaniščem

KOPER - Vodstvo Luke Koper pobudo italijanskega premiera Romana Prodija o povezovanju severnojadranskih pristanišč, predvsem koprskega in tržaškega, a tudi pristanišča na Reki, ocenjuje kot dobrodošlo. V Luku Koper v zadnjem času prihajajo številne pobude za sodelovanje in povezovanje, kar pomeni, da pristaniško podjetje dela dobro in je prepoznavno, so za slovensko tiskovno agencijo STA sporočili iz Luke Koper. Ob tem so dodali, da pogovorov o sodelovanju s tržaškim pristaniščem doslej še ni bilo, predvidoma pa bo do njih prišlo do začetka oktobra. Na vprašanje o konkretnem kapitalskem oziroma poslovnom povezovanju Luke Koper so iz družbe sporočili, da številni sedanji in bodoči partnerji predlagajo in ponujajo nove ali tesnejše oblike sodelovanja. V Luki Koper vsako od teh pobud in ponudb strokovno preučujejo, so ponudarili.

Kot je znano, se Slovenija o možnostih za sodelovanje s slovenskimi transportno-logističnimi družbami pogovarja z nemško družbo Deutsche Bahn, o tem, kako naj bi projekt potekal, pa ni bila sprejeta še nobena odločitev. Ob obisku v Sloveniji je italijanski premier Prodi slovenskemu kolegu Janezu Janši dejal, da bi morali ustvariti eno samo pristanišče v Tržaškem zalivu; Trst in Koper sta eno pristanišče na dveh bregovih, je bil prepričan Prodi.

Slovensko ministrstvo za finance je avgusta objavilo razpis za ocenitev vrednosti Intereurope, Luke Koper in Slovenskih železnic ter za izdelavo analize vpliva povezave teh družb s strateškim partnerjem na njihovo vrednost.

Prispeli sta dve ponudbi, ki sta ju oddali družba KPMG Poslovno svetovanje iz Ljubljane in poslovna banka Kapital Bank Grawe Group iz Avstrije. (STA)

SEJMI - V ospredju pomen malih in srednjih podjetij

V Celju včeraj odprli 40. mednarodni obrtni sejem

CELJE - Slovenski minister za gospodarstvo Andrej Vizjak je včeraj na celjskem sejmišču odprl 40. mednarodni obrtni sejem (Mos), ki se ga letos udeležuje 1605 razstavljevcov iz 33 držav. V svojem nagovoru je Vizjak povedal, da se na ministrstvu zavedajo pomena Mosa, ki omogoča ogled najnovješih dosegov, trendov in novosti v različnih podnogah.

Poudaril je tudi, da je slovensko gospodarstvo v polnem zamahu in da je bila gospodarska rast v letošnjem prvem četrletju rekordna, saj je znašala 7,2 odstotka. Po Vizjakovih besedah je ta uspeh nedvomno tudi posledica uspeha majhnih in srednjih velikih podjetij, ki so hrbitenica slovenskega, pa tudi evropskega gospodarstva. Kot je dejal, za uspešen razvoj in konkurenčnost malih in srednjih podjetij na vedno bolj zahtevenem globalnem trgu vlada in gospodarsko ministrstvo skrbita tako, da uvajata in izvajata ukrepe, ki vzpostavljajo ustrezno okolje brez administrativnih ovir in nepotrebnih birokracij. Po Vizjakovi

oceni je lani sprejet program za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2007 - 2013 v polnem zamahu, vladu pa je maja letos določila tudi besedilo novele obrtnega zakona, ki določa znižanje zahteve glede izobrazbe za pridobitev obrtnega dovoljenja in odpravo administrativnih ovir.

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc - kmetijsko ministrstvo letos prvič sodeluje na Mos - je ocenil, da kmetijstvo daje razmeroma majhen prispevek k skupnemu bruto proizvodu države in da je za razvoj podeželja v Sloveniji za obdobje 2007-2013 namenjeno 1,15 milijarde evrov. »Novo programsko obdobje je tako izjemna priložnost, da se sredstva iz novega sklada za razvoj podeželja preusmerijo v gospodarsko rast, delovna mesta in trajnostni razvoj. Razvoj obrti, malih podjetij in turizma je poleg kmetijstva in gozdarstva ključen za nadaljnji razvoj slovenskega podeželja,« je dejal Jarc.

Predsednik Obrtnice Slo-

venje (OZS) Miroslav Klun je povedal, da ko je bila pred štirimi desetletji v Celju, na nogometnem igrišču, prvič uprizorjena izključno obrtniška sejemska prireditev, si njeni snovalci gotovo niso predstavljal, kakšne razsežnosti bo sejem imel čez deset, 20, 40 let. »Sejem je namreč iz leta v leto rasel, dobival nove vsebine in nove razsežnosti in končno prerasel v največji tovrstni sejem v Sloveniji in tem delu Evrope. Obrtni sejem je nastal zaradi potrebe po lastni sejemske prireditvi, kajti čas in takratne razmere so bile obrti izrazito nenaklonjene. Obrt takrat ni bila priznana v družbenem in gospodarskem sistemu in ni imela opredeljenega položaja.«

Slovenija je še vedno zbirskratisana država tudi za obrtnike, za male in srednje podjetnike, vendar veliko manj, kot je bila pred dvema ali tremi leti, je povedal minister za javno upravo Gregor Virant. »S programom odstranitve administrativnih ovir smo odpravili precej birokratskih ovir, program pa mora teči trajno,« je povedal minister. (STA)

Evropska centralna banka

12. septembra 2007

valute	evro	povprečni tečaj
	12.09	11.09
ameriški dolar	1,3885	1,3824
japonski jen	158,14	157,31
kitajski juan	10,4437	10,4001
russki rubel	35,2690	35,2250
danska krona	7,4479	7,4473
britanski funt	0,68370	0,68020
švedska krona	9,2903	9,3200
norveška krona	7,8325	7,8515
češka koruna	27,515	27,630
švicarski frank	1,6422	1,6401
estonska koruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	254,69	254,58
poljski zlot	3,7801	3,7895
kanadski dolar	1,4461	1,4467
avstralski dolar	1,6613	1,6715
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3151	3,3163
slovaška koruna	33,635	33,637
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7007	0,7004
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska koruna	89,29	89,86
turška lira	1,7750	1,7790
hrvaška kuna	7,3222	7,3237

Zadružna Kraška banka

11. septembra 2007

valute	evro	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3974	1,3687	
britanski funt	0,6895	0,6736	
švicarski frank	1,6629	1,6224	
japonski jen	160,9250	153,0750	
švedska koruna	9,5893	9,1306	
avstralski dolar	1,7100	1,6379	
kanadski dolar	1,4472	1,4166	
danska krona	7,5930	7,3069	
norveška koruna	8,0565	7,6635	
madžarski forint	263,2815	250,4385	
češka koruna	28,29000	26,91000	
slovaška koruna	34,5804	32,8935	
hrvaška kuna	7,50833	7,14207	

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

12. septembra 2007

valute	evro	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4078	1,3731	
britanski funt	0,6917	0,6747	
danska krona	7,559	7,373	
kanadski dolar	1,4681	1,4319	
japonski jen	160,44	156,49	
švicarski frank	1,6686	1,6275	
norveška koruna	7,974	7,777	
švedska koruna	9,460	9,227	
avstralski dolar	1,6832	1,6417	
hrvaška kuna	7,57	7,03	

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMECKA BANKA

Milanski borzni trg

12. septembra 2007

Indeks MIB 30:	+0,42	delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,7955		-0,74	
ALLEANZA	9,23		+0,04	
ATLANTIA	23,4		-0,68	
BANCA ITALESE	14,14		-2,68	
BANCO POPOLARE	16,21		-1,70	
BPMS	4,375		-0,57	
BPM	10,53		+3,34	
CAPITALIA	6,5		+0,96	
ENEL	7,715		+0,44	
ENI	25,25		+0,56</td	

GLOSA

Ob lepih besedah nujen še miselni premik

JOŽE PIRJEVEC

List Neue Zürcher Zeitung je konec avgusta v svoji mednarodni izdaji objavil intervju s poljskim zgodovinarjem Stefanom Mellerjem. Do leta 1968 je slednji poučeval na univerzi v Varšavi, ko pa je bil izključen iz partije, se je znašel na cesti. Preživeljal se je z lekcijami francoščine, dokler ni postal ob krahu komunizma najprej veleposlanik v Parizu, pozneje pa v Moskvi. Leta 2005 sta ga brata Kaczynski imenovala za zunanjega ministra, toda komaj šest mesecev kasneje je Meller odstopil zaradi razhajanj v njuno politiko. Intervju, ki ga je dal prestižnemu švicarskemu časopisu, je vreden pozornosti, ker se v njem dotika marsikaterih kočljivih problemov, tako glede notranje politike, kot glede odnosov med Poljsko in silama, Nemčijo in Rusijo, med kateri je vkleščena. »Preteklost na Poljskem še ni minila«, pravi

Saj ne rečem, lepo je slišati vzpodbudne besede o zglednem priateljstvu, o gospodarskem sodelovanju, o diplomatskem sozvočju in zaščiti manjšin. Toda dokler ne bo prišlo do miselnega premika, ki ga zahteva Meller, ko govor o poljsko-nemških odnosih, bodo vse lepe besede in načrti majavi kakor hiša iz kart.

vi Meller. »Poljska je še vedno ranjena dežela, ranjena družba«. Kar zadeva odnose z zahodnimi sosedi pa meni: »Številni Poljaki so pogrešali v nemško-poljskem dialogu mimo tehniko-diplomaticke psihopolitične elemente. Po letu 1989 mi je manjkala gesta, kakršno je storil Willy Brandt do Judov, ko je padel na kolena. Gest ali beseda za Poljake, za Poljsko kot deželo.«

Na ta intervju sem se spomnil, ko sem bral poročila o obisku italijanskega premierja Romana Prodi na Sloveniji. Ko je obiskal kobariški muzej, posvečen prvi svetovni vojni, je Prodi obžaloval grozote, ki so se nakopičile v zadnjih dveh tisočletjih v evropski zgodovini, kar mu štejem v dobro. Z italijanske strani smo bili tako pogosto

vajeni slišati hvalisanje o dvatisočletni rimski kulturni, tako da je drugačen pristop do preteklosti še kako pohvale vreden. Z druge strani pa imam vendarle občutek, da bi Prodi prav v Kobaridu lahko kaj rekel za Slovence, za Slovenijo kot deželo.

Leta 1915 je Italija vdrla na naše ozemlje z imperialističnimi pohlepji, nad katerimi so se celo v okviru Antante odkrito zgrazali, in nam prizadejala ogromno škode in gorja. Ker po vojni ni dobila vsega tistega plena, s katerim je na vzhodni obali Jadrana računal - a mi smo celo plačali v celoti -, nas je zaradi »pohabljeni zmage« še enkrat napadla in zmrvvarila. Takšnega priznanja zgodovinskih dejstev, brez katerih bi tudi ne bilo nesreč, ki so v našem prostoru prizadejale Italijane po koncu druge svetovne vojne, Prodi ni bil zmožen storiti. Zatekel se je v generično obsodbo evropskih grozjevjev od Julija Cezarja dalje in vrgel vse v en koš, krvnike in njihove žrtve. Premalo za nas,

ki smo še ranjena dežela, ranjena družba.

V svojem intervjuju Meller pove še eno resnico, ki bi jo želel omeniti, ker je aktualna tudi v našem kontekstu. Ko govor o obdobju pred padcem komunizma, ugotavlja: »Ni bil samo Vzhod ločen od Zahoda, tudi Zahod je bil ločen od

Vzhoda. Njegovo vedenje je bilo pomankljivo in kljšecko, pogosto sploh ni čutil potrebe, da bi kaj izvedel o Vzhodu. To se je po letu 1989 le delno spremenilo. Ista ugotovitev velja tudi za odnose Italijanov do Slovencev. Slednji so danes za povprečnega Italijana le »infoibatori«, pri čemer o dejstvu, da leži »Caporetto« na slovenskih tleh velika večina nima pojma. Saj ne rečem, lepo je slišati vzpodbudne besede o zglednem priateljstvu, o gospodarskem sodelovanju, o diplomatskem sozvočju in zaščiti manjšin. Toda dokler ne bo prišlo do miselnega premika, ki ga zahteva Meller, ko govor o poljsko-nemških odnosih, bodo vse lepe besede in načrti majavi, kakor hiša iz kart.

KOROŠKA - Slovenska glasbena šola

Nova triletna pogodba toda niti centa več...

CELOVEC - Kolegij koroške deželne vlade je na svoji torkovi seji obravnaval tudi prošnjo slovenske Glasbene šole na Koroškem po povišanju letnega deželnega prispevka za to šolsko ustanovo, ki se že leta nahaja v hudič finančnih težavah. Vlada je soglasno sklenila novo triletno pogodbo, pri tem pa letno podporo ni zvišala ni-

ti cent. Slovenska ustanova, ki ima skoraj 600 učencev in učenček, bo tako - kot že v preteklih treh letih - prejela letno 150.000 evrov.

Predsednik društva Glasbena šola Božo Hartmann je po sklepu koroške deželne vlade za Primorski dnevnik dejal, da je na eni strani pozitivno, da so sploh podaljšali pogodbo, na drugi strani pa ni skrival razočaranja nad dejstvom, da dežela ni bila pripravljena zvišati podpore »za vsaj nekaj deset tisoč evrov«. Napoved Haiderja, da je dežela pripravljena na pogajanja glede tesnejše integracije v obstoječo deželno glasbeno šolo, pa je Hartmann v toliko pozdravil, da očitno obstaja vsaj pripravljenost, da se o težavah slovenske Glasbene šole še naprej pogovarjajo.

Kot je znano, so v političnih organizacijah koroških Slovencev a tudi v slovenski Glasbeni šoli razmišljali tudi o pritožbi na Evropsko sodišče. (I.L.)

Tragedija na Kornatu splet nesrečnih okoliščin

ZAGREB - Do tragedije na hrvaškem otoku Kornat, v kateri je konec avgusta umrlo enajst hrvaških gasilcev, dva pa sta huje ranjena in se zdravniku v Splitu še vedno borijo za njuno življenje, je predhodna preiskava pokazala, da je do nesreče verjetno prišlo zaradi »spleta nesrečnih okoliščin«. Za nesrečo je odgovoren 20-letni sezonski delavec v Nacionalnem parku Kornati, Paško Petrina, ki je odvrgel cigaretne ogorek v suho travo. Zaradi napak pri načrtovanju gašenja požara in ravnjanja v času omenjene gasilske akcije, tožilstvo bremeni tudi poveljnika operacije Dina Klarića, ki je umrl na Kornatu, in poveljnika šibensko-kninskih gasilcev Dražena Slavice. Petrina in Slavica sta v priporu.

FJK - Manjšine Priznanje primarnih ustanov

TRST - Služba za jezikovne in kulturne identitete ter za rojake v tujini Osrednje direkcije za šolstvo, kulturo, šport in mir, vabi ustanove in združenja, ki želijo pridobiti priznanje kot ustanova primarnega pomena za slovensko manjšino oziroma željo potrditi dosedanje priznanje tudi v prihodnjem finančnem letu 2008, da morajo vložiti prošnjo do 15. septembra 2007. K prošnji je treba priložiti ustrezno dokumentacijo v smislu 10. člena z odlokoma Predsednika Dežele Fjk št. 253/2005 razglasenega pravilnika.

Pravilnik in informativna pola, ki jo je treba izpolniti in skupaj z drugimi dokumenti priložiti k zgoraj navedeni prošnji, sta na razpolago na deželnem uradnem spletišču, »www.region.evg.it«, v predalu »Società, cultura, sport« pod geslom »News«. Na razpolago je dvojezična, v italijanščini in slovenščini napisana verzija informativne pole.

MNENJA, RUBRIKE

Četrtek, 13. septembra 2007

5

VREME OB KONCU TEDNA

Anticiklon se bo delno okrepil

DARKO BRADASSI

Začetek septembra je bil doslej med najhladnejšimi v zadnjih letih, predvsem najnižje nočne temperature so ponekod prehodno padle občutno pod dolgoletno povprečje. Najvišje dnevne vrednosti pa se zlasti v zadnjih dneh zadržujejo okrog dolgoletne normalnosti. Po številnih mesecih z nadpovprečno visokimi temperaturami lahko torej trdimo, da je bilo letošnje poletje kolikor toliko normalno, predvsem v tem zadnjem delu pa kar razmeroma hladno.

Po podatkih Deželne meteorološke opazovalnice ARPA-Osmer je živoresbrni stolpec v septembru na Krasu in na Goriškem že štirikrat padel pod 10°C, v Trstu ob morju pa dvakrat pod 15°C. Povprečje najnižjih nočnih temperatur je bilo v tem začetku septembra v Zgoniku 11,9°C, v Koprvinem 12°C, v Trstu pa 17,1°C, povprečje najvišjih dnevnih pa v Zgoniku 22,1°C, v Koprvinem 24,4°C, v Trstu pa 22,5°C. Kot primerjava naj navedemo, da so bile lani te vrednosti v celotnem mesecu, kar daje temu podatku še toliko večji pomen, za 2 do 3°C višje. Običajno sta druga in zadnja tretjina meseca hladnejši, zato je nadvse verjetno da se bodo razlike še povečale.

Še bolj je občutna razlika višinskih temperatur, ki tesneje ponazarjajo lastnosti zraka nad nami. Lani smo v tem času na višini 1588 m zabeležili rekordnih 20,8°C, letos pa na višini 5520 m negativni rekord -30,9°C. Od enega ekstrema do drugega, torej. Lani so se temperature v višinah zadrževale občutno nad dolgoletnim povprečjem, občasno so bile kar do 10°C višje, letos pa so se zlasti v prvih dneh zadrževale do 6°C pod dolgoletnim povprečjem. Ničita izoterma se je lani v začetku meseca povzpela do skoraj 5000 m višine, letos pa se povečini zadržuje na okrog 2500 do 3000 m, prvotno pa je bila tudi občutno nižja.

Razlika med letošnjim in lanskim septembrom je torej več kot očitna, lani se je v tem času nad nami zadrževal severnoafriški antici-

klon, ki nam je podaril res izjemno obdobje. Letos je subtropski anticiklon nad Sredozemljem občutno šibkejši, hladna ciklonska območja nad evropskim severom pa izrazitejša in pogostejsa.

Nad večjim delom Sredozemlja se bo v prihodnjih dneh spet prehodno nekoliko okrepil anticiklon, ki nam bo predvsem danes in jutri ter deloma v soboto zagotovil prijetno septembrsko vreme. V soboto se bo preko srednjeevropskih držav pomikala vremenska fronta, ki bo delno vplivala tudi na vreme pri nas. Predvsem v nižjih in srednjeevropskih slojih se bo povečala vlažnost. V nedeljo se bo prehodno spet okrepil anticiklon, vendar ni izključeno, da bo ob dotoku toplejšega višinskega zraka prišlo do višinskega temperaturnega obrata in do oblačnosti.

Danes in jutri bo povečini pretežno jasno z občasno zmerno oblačnostjo. V soboto čez dan se bo oblačnost povečala, zvečer ali ponoči bodo ponekod možne manjše padavine. V nedeljo bo delno jasno z zmerno oblačnostjo, ponekod lahko večji del dneva oblačno. Postopno bo nekoliko topleje.

Na sliki: temperature so bile v preteklem tednu v večjem delu Evrope pod dolgoletnim povprečjem, pri nas in v naši širši okolici za 3 do 5°C.

LIPICA - Domnevno slabo ravnanje s konji

V kobilarni Lipica zavračajo vse obtožbe

LIPICA - Pred kratkim so v Mednarodnem združenju za Lipico (-MZL) sklicali tiskovno konferenco, da bi javnost obvestili o nekaterih nepravilnostih v Kobilarni Lipica (KL). »Vodstvo Lipice dela nestrokovno in se ne posvetuje dovolj z različnimi strokovnjaki,« je povedal sodnik za dresuro in učitelj jahanja Iztok Humar. »Trenutno me najbolj skrbi to, da so v zadnjem času poginile tri kobile in da so nekatere živali morali evtanazirati. Sumimo, da je povzročitelj nek nov virus. Glede na to, da je v Lipici veliko športnih tekmovanj, ki se jih udeležujejo tudi drugi rejeci s svojimi živalmi, bi morala biti javnost o tem obveščena, sicer tvegamo preveč.« Predsednik združenja Etbin Tavčar je poudaril, da so v KL za svetovalca za odnose z drugimi kobilarnami najeli človeka, ki živi v Avstriji (to je nekdaj operni pevec Ivan Urbas, član dunajske španske jahalne šole), in da si morajo učitelji jahanja, ki so jih iz Lipice odpustili, iskati službo na tujem (Slaviša Jović je odšel v Rim, Mladen Čolić in Ivan Strančak pa si po skoraj treh desetletjih iščeta delo v Nemčiji oziroma na Hrvaškem).

»Že večkrat sem povedal, da lipicanec ne bi smel končati kot meso na jedilnih listih, čeprav se to še dogaja,« je še povedal Humar, »ena najhujših kršitev živalskih pravic v Lipici pa je ta, da so konji v turističnem hlevu in kobile za vprego privezeni na verigah. Tega danes v evropskih kobilarnah ne poznajo več.« V MZL so opozorili še na slabo čistočo, saj naj bi se iz gnojnika ob večjih nalivih po keli kobilarni razlivala umazana voda. Vodstvu KL so vse očitke zavrnili. »Imamo 400 živali, od katerih

MATJAŽ PUST

KROMA

sta letos poginili dve kobile, ena zaradi vnetja osrčnika, druga pa zaradi obstrukcije črevesa, nobene živali pa nismo evtanazirali,« je povedal direktor Matjaž Pust. »V Lipici tudi nismo sledili nobenega pojava novih bolezni, saj skupaj z ljubljansko Veterinarsko fakulteto živali redno cepimo. Ravno tako se po kobilarni ne pretaka gnojnice ali celo izteka gnojnicna voda, saj smo lani v skladu z evropskimi predpisi uredili gnojnik. Zato so obtožbe o kakšnih koli okužbah nerene.« Kar zadeva živali na verigah, je še pojasnil Pust, gre zato, da so konji privezani na posebne pripombe. »Ne vem, zakaj tega ni rešil že g. Tavčar, ki je bil pomočnik strokovnega vodje za naravno in kulturno dediščino. Letos smo zaprosili za kulturnavarstveno soglasje, da bi tudi v teh hlevih uredili bokse. Trditev, da tega v evropskih kobilarnah ne poznajo več, je lažna. Sam sem se lahko prepričal, da taki privezi še vedno obstajajo.« Ostro so zavrnili tudi obtožbe o lipicancih, namenjenih za zakol. »Lipicanci iz Lipice imajo svoje številke in rdeči identifikacijski dokument, ki kateri koli klavnici prepoveduje tako žival sprejeti na zakol.«

Irena Cunja

Janša predlagal Mojco Kucler Dolinar

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Janša je včeraj predsedniku državnega zbora Francetu Cukljati poslal predlog za imenovanje Mojce Kucler Dolinar za ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Za kandidatko za ministrica jo je predlagal izvršilni odbor NSi. V vladu naj bi tako zamenjala dosedanjega ministra Jureta Zupana, ki je s funkcijo odstupil pred desetimi dnevi. Stališča poslanskih skupin parlamentarnih strank do Janševega predloga bodo znana po torkovi predstavitev kandidatke na matičnem odboru v DZ. Opozicija pa že pred »hearingom« opozarja, da kandidatka nima izkušenj na področju visokega šolstva, koalicija pa je prepicana v dobro izbiro premiera.

Delegacija LDS jutri pri SKGZ v Gorici in Trstu

Delegacija stranke LDS, ki jo bo vodila njena nova predsednica Katarina Kresal (z njo bosta še evropski poslanci Jelko Kacin in strankin tajnik Dorjan Marsič), bo jutri gost Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Pobuda sodi v okvir srečanja, ki jih ima SKGZ s parlamentarnimi strankami v Sloveniji in v Italiji. Na srečanju bo govor o splošnem politično-gospodarskem položaju v obeh državah v luči novih perspektiv, ki se odpirajo na relaciji odnosov med Slovenijo in Italijo v času odprave schengenske meje in slovenskega predsedovanja EU. Pri tem bo posebej izpostavljena vloga manjšinskih skupnosti. Srečanje med delegacijo LDS in vodstvom SKGZ bo ob 10. uri v prostorih goriškega sedeža SKGZ v KB centru Popoldne si bo delegacija LDS najprej ogledala tovarno Neonseven v zgoniški občini, sledilo pa bo srečanje s slovenskimi deželnimi svetniki v palaci deželnega suda na trgu Oberdan.

NACIONALNA KONFERENCA O PODNEBU - Vznežirljiv uvod ministra za okolje Alfonsa Pecorara Scania

Italija bo plačala enega najvišjih davkov zaradi klimatskih sprememb

Predsednik republike Napolitano: »Evropa naj najde skupni jezik« - Danes sklepna beseda predsednika vlade Prodi

RIM - Temperatura je v Italiji narasla štirikrat več kot drugod po svetu: v zadnjih 50 letih se je povprečno dvignila za 1,4 stopinje Celzija, medtem ko se je po vsem svetu v zadnjem stoletju zvišala za 0,7 stopinje. Padavine so se v zadnjih 100 letih zmanjšale za 5%, sušna območja pa se širijo ne le na Siciliji, ampak tudi v Padske nižini. S temi vznežirljivimi podatki je minister za okolje Alfonso Pecoraro Scania včeraj določil uvedel prvo italijansko nacionalno konferenco o podnebnih spremembah. Dvodnevna konferenca se odvija v palači Organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO) v Rimu, prirejata jo Ministrstvo za okolje in Agencija za zaščito okolja, udeležuje pa se je kakih 2 tisoč strokovnjakov.

Pecoraro Scania je v svojem uvodu poudaril, da je Italija med državami, ki bodo plačale najvišji davek zaradi klimatskih sprememb na globalni ravni, in to s človeškimi žrtvami, zdravjem prebivalstva ter z ekonomsko škodo, ki naj bi že zdaj letno znašala okrog 50 milijard evrov. »Ce primerjamo, koliko bi nas stalo to, da

ne ukrepamo, in koliko to, da ukrepamo, lahko ugotovimo, da bi se nam ukrepanje 10-krat do 40-krat splačalo,« je dejal minister. Po njegovem se mora Italija resno potruditi, da izvaja Kiotski protokol o omejevanju emisij toplogrednih plinov, poleg tega mora zavarovati svoje obale, ki so podvržene eroziji, in se odločno zavzeti za čim širšo uporabo obnovljivih energetskih virov, zlasti sonca. Sicer pa je konferenca namenjena prav izdelavi vsedržavnega načrta okoljske varnosti.

Včerajšnje otvoritve sta se med drugimi udeležila predsednik republike Giorgio Napolitano in predsednik poslanske zbornice Fausto Bertinotti. »Klimatske sprememb predstavljajo enega izmed najzavzetnejših izvirov našega časa,« je dejal Napolitano. »Bistveno je, da Evropa najde skupni jezik o njem,« je pristavl. Bertinotti pa je menil, da so klimatske sprememb posledica eksploracije narave, ki je povezana z modernim kapitalističnim razvojem.

Danes bo konferenco sklenil predsednik vlade Romano Prodi.

Minister za okolje
Pecoraro Scania
(desno) sprejema
predsednika
republike
Napolitana

ANSA

FINANČNI ZAKON - Padoa Schioppa

Vlada bo kmalu znižala davek na nepremičnine

RIM - Čeprav bo gospodarska rast v letu 2008 nekoliko nižja od predvidene, bo prihodnji finančni manever občutno lažji od prejšnjega in ne bo predvideval dodatnih davčnih obremenitev. Tako je povedal gospodarski minister Tommaso Padoa Schioppa, ko je včeraj predstavil vodstvu združenja italijskih občin (ANCI) temeljne smernice finančnega zakona za leto 2008. Minister je med drugim potrdil, da bo v kratkem prišlo do znižanja količnikov občinskega davka na nepremičnine (ICI), toda ob tem je predstavnikom občinskih upraviteljev zagotovil, da bodo prejeli nadomestne dohodke. V prihodnjih dneh bodo predstavniki občin in vlade skušali uskladiti stališča. Medtem se je v zvezi z davki oglasil kandidat za voditelja nastajajoče se Demokratske stranke Walter Veltroni. Izrazil je prepričanje, da je treba davke znižati, v prvi vrsti tiste, ki bremenijo revnejše družine in podjetja.

TOMMASO
PAODA
SCIOPPA

Kljub omejeni finančni razpoložljivosti pa bo v prihodnjem letu vlada namenila javni varnosti kakih tisoč dodatnih mož. To je zagotovil notranji minister Giuliano Amato na predstavitev dogovora, ki ga je ministrstvo sklenilo z zvezo industrijev za boj proti mafijskemu izsiljevanju. Amato je pojasnil, da bodo nove moči pridobili z boljšo uporabo ministrskega osebja, pa tudi s pomočjo odvečnega osebja pri ministrstvu za obrambo.

SPORAZUM O POKOJNINAH - Sindikati

Zveze CGIL, CISL in UIL pripravljajo referendum

RIM - »V sindikalni zvezi CGIL ni nobene krize, sindikat FIOM pa je tudi proti vladni krizi.« S temi besedami je glavni tajnik sindikata kovinarjev FIOM-CGIL Gianni Rinaldini skušal omiliti zaskrbljenost, ki je nastala v sindikalnih in v vladnih krogih, potem ko je centralni komite njegovega sindikata predstoinčnjim z veliko večino glasov zavrnil sporazum o pokojninah, ki so ga sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL sklenile minulega 23. julija z vlado.

Sicer pa je včeraj skupno vodstvo CGIL, CISL in UIL potrdilo veljavnost sporazuma karot tudi namero, da se pred referendum, na katerem bodo delavci in upokojenci imeli možnost, da se o njem izrečijo. Referendum bo od 8. do 10. oktobra, pred njim pa se bodo od 17. septembra do 6. oktobra na delovnih mestih zvrstila zborovanja, na katerih bodo voditelji sindikalnih zvez obrazložili določila pokojninskih reform.

»Naša prva naloga je zdaj ta, da omogočimo delavcem in upokojencem, naj se o julijskem sporazumu demokratično iz-

rečejo,« je po sestanku dejal voditelj CGIL Guglielmo Epifani. »Stališče, ki ga je zavzel sindikat FIOM, je problem, s katerim se bomo ukvarjali v drugi fazi. Vsekakor bo to zahtevalo preverjanje. Kar se referenduma tiče, pa bi bilo prav, da bi se politične stranke nekoliko umaknile in tako omogočile mirno soocenje,« je pristavl.

Epifani se je nanašal na dejstvo, da sta stališče FIOM takoj pozdravili SKP in SIK. Voditelj SKP Franco Giordano je včeraj to potrdil, pristavl pa je, da bo izid referenduma vsekakor bistvenega pomena za nadaljnjo usodo julijskega sporazuma.

Fini opozarja na nevarnost pojava Beppe Grillo

RIM »Beppe Grillo je samo vrh ledene gore, je konica protesta, ki nas lahko vse povozi.« Tako je povedal predsednik NZ Gianfranco Fini, ki je v Rimu nagovoril strankine funkcionarje iz vse Italije. Po Finijevih besedah je najboljši odgovor na to nevarnost takojšnje ukrepanje proti degeneraciji politike, ki prihaja do izraza še zlasti v privilegijih politikov in v razsipavanju z javnim denarjem.

Podobno opozorila je bilo v teh dneh slišati tudi iz ust drugih političnih predstavnikov, od Fausta Bertinottija do Antonia Di Pietra. Prav zaradi tega se mnogi kritično sprašujejo, ali je sploh primerno, da bo Grillo to soboto nastopil na vsedržavnem prazniku Unità v Bologni. »Tu bo nastopil le kot komik,« skušajo miriti prireditelji.

Pavarotti naj bi se pritožil nad ženo Nicoletto

RIM »Slabo se počutim, Nicoletta me stalno trpiči, ne pusti, da bi me prihajali obiskovati prijatelji in slabo govori o mojih hčerah.... Če se bo tako nadaljevalo, ali si poženem kroglo v glavo ali se z Niccoletto razidem.« Tako naj bi Luciano Pavarotti zaupal prijatelji Lidi La Marca nekaj tednov pred smrtno. La Marcova je to in še mariskatero drugo domnevno resnico razkrila v intervjuju, ki ga je včeraj objavil turinski dnevnik La Stampa.

Medtem je notar Luciano Buonanno iz Pesara včeraj potrdil, da je Pavarotti minulega 29. julija podpisal oporoko pred njim in pričami. Oporoka bo objavljena, kakor hitro bo eden izmed dedičev to zahteval.

Za zdravo prostato malo paprike in reden seks

RIM - V Italiji letno zbole za rakom na prostati 46.400 moških, 7 tisoč pa jih zaradi te bolezni umre. Italijansko društvo za urologijo (SIU) je zato ob 14. septembrnu, evropskem dnevu zdravstvene informacije, objavilo seznam desetih pravil, ki naj bi jih moški spoštovali. V njem je med drugim povedano, da prekomerno uživanje pekoče paprike pospeši nevarnost tovrstnega obolenja, medtem ko naj bi jo redno spolno življene manjšalo.

UNIVERZA - Vstopni izpiti na medicinskih fakultetah

Mussi za zelo trdo roko

Minister za odstranitev vseh, ki so vpleteni v korupcijo - Na univerzi v Catanzaru bodo izpit ponovili - Sodni preiskavi tečeta tudi v Bariju in Messini

RIM - Po škandalu, ki je izbruhnil okrog vstopnega izpita na medicinskih fakultetah, je pristojni minister Fabio Mussi napovedal, da izpitov na državni ravni kljub napakam v vprašalniku (zgrešena sta bila dva na 80) ne bodo razveljavili, odkrili in odstranili pa bodo tiste, ki so vpleteni v korupcijo: »Ne bom imel miru, dokler skorumpirani profesorji z univerze v Apuliji ne bodo izgnani z univerze,« je pribil minister.

Mussi je za mnenje o veljavnosti izpitov zaprosil državno advokaturo. Zadnjiček je bil, da »ne obstajajo pogoji za razveljavitev na vseh sedežih, to bi bila krivica za vse tiste, ki so se vedli poštovati,« je na tiskovni konferenci povedal Mussi in spomnil, da se takšne napake ne dogajajo prvič. Leta 2000 so razveljavili eno od vprašanj, leta 2005 pa so ocenili kot veljavno eno od vprašanj, čeprav je imelo dva pravilna odgovora.« Izredno oster pa je bil do komisije, ki je izdelala vprašalnik: »Zelo hudo je, da je deset priznanih profesorjev naredilo napake pri dveh od 80 vprašanjih, to je ne-

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Četrtek, 13. septembra 2007

7

ŠOLA - Včeraj se je uradno začel šolski pouk v Deželi FJK

Vesela druščina otrok in učencev prestopila šolski prag

Najbolj nestrpni so bili prvošolčki - Učenci in dijaki so se seznanili s smernicami letošnjega šolskega leta

Šolski zvonec je bil včeraj neizbrisnji. Pouk se je torej uradno začel tudi v vseh ostalih šolah in vrtcih v Furlaniji Južni Giulijskem krajini, tudi v tistih s slovenskim učnim jezikom.

Pisana druščina otrok, učencev in dijakov je ponovno prestopila šolski prag in učilnice, ki so skoraj tri mesece samevale, so spet zaživele. Nestrpnost in hkrati neizmerna radovednost sta včeraj kar žareli z obrazov malih prvošolčkov. V spremstvu staršev so vstopili v nove razrede, sedli v klop in v tišini prisluhnili učiteljici, ki jih je s prijaznimi besedami uvedla v novo okolje, v katerem bodo preživeli naslednjih devet mesecev. Šolske urice bodo prav gotovo minevale v veselem vzdružju.

V večnamenskem prostoru, v t.i. Kettejevi dvorani na osnovni šoli Josip Ribičič pri Sv. Jakobu je otrokom in njihovim staršem v imenu ravnatelja Marjana Kravosa izrekel dobrodošlico učitelj Marjan Coretti. Predstavil jim je učitelje, ki bodo skrbeli za otrokovo vzgojo, prikazal šolski koledar in pa pravilnik ter se zaustavil pri začasnom urniku. Učitelji oziroma raz-

redniki so nato pospremili učence v razrede, kjer so jim nakazali smernice letošnjega šolskega leta in jih seznanili s projekti oz. šolskim programom.

Veselo je bilo včeraj tudi v Zgoniku, kjer sta malčke pričakala občinski odbornik Igor Gustincič in ravnatelj Marko Jarc; učencem in učiteljem osnovnih šol 1. maj 1945 in Lojze Kokoravec - Gorazd sta zaželela uspešno šolsko leto. Dopolne se je zgoniški občinski odbor sestal z novo namenjenim ravnateljem Didaktičnega ravnateljstva Nabrežina Markom Jarcem, kateremu je zgoniški župan Mirko Sardoč predstavil problematiko šolskega omrežja v občini in ga obenem seznanil s temsnim sodelovanjem med upravo in šolama ter vrtcem; veliko je namreč vzgojnih oz. šolskih projektov, ki jih občina finančno podpira in pri katerih so sodelovala tudi krajevna športna ter kulturna društva. Sogovornika sta potrdila skupno vizijo pri nadaljnjih oblikah sodelovanja in željo po iskanju skupnih odgovorov za vsestranske izzive, ki jih od izobraževalnega področja zahteva sodobni čas.

Od leve proti desni: vesel prvi dan pouka v zgoniški osnovni šoli, ponovno srečanje učencev šole Josip Ribičič in radovedni prvošolčki v kloplah šole Fran Milčinski

TRŽAŠKA UNIVERZA - Predavanja za spoznavanje študija fizike

Vabljeni izzivi študija fizike

Zvrstilo se je več srečanj s profesorji - Predvidena tudi vodena ogleda laboratorijskih znanstveno raziskovalnih središč Area Science Park

Torkovo predavanje znanstvenika Maura Masserottija o soncu

KROMA

Mladi, ki vam je fizika pri srcu in bi radi pobliže spoznali to študijsko smer, pozor! Fakulteta za fiziko pri tržaški univerzi prireja v teh dneh serijo srečanja s profesorji z namenom, da študente prvi letnikov (pa tudi dijake višjih srednjih šol) uvede v zgoraj omenjeni študij.

Pred samim začetkom predavanj so v torek ob prisotnosti predsednice tržaške pokrajine Marie Terese Bassa Poropat in rektorja Francesca Peronja podelili nagrado prof. Paolo Poropat za diplomance. Letos sta jo prejela študenta Andrea Tarachini za triletni diplomske tečaj z nalogo »Approssimazione semiclassica in meccanica quantistica via Path Integrals« in pa Matteo Montagnese za specalistični diplomski študij z diplomsko nalogo »Proprietà elastiche e termodinamiche di nanostrutture periodiche studiate con tecniche ottiche risolte in tempo«. Po slovesnosti pa so se zvrstila predavanja o soncu, kvantni fiziki in raznih oblikah praznine.

Popoldan je bil posvečen okrogli mizi na temo fizika in šport. Na srečanju so predstavili projekt, ki bo letos vključeval

večščine jadranja in smučanja in bo razdeljen na dva dela. Poleg včerašnjega informativnega srečanja je na sporedu še nekaj predavanj ob prisotnosti športnikov in pa univerzitetnih raziskovalcev. Ob zaključku teh srečanj bodo mladi udeleženci morali opraviti test; kdor ga bo opravil brez napak, bo vključen v naslednjo fazo, se pravi v praktični del.

Včeraj dopoldne je na Oddelku za fiziko (v Ul. Valerio 2) beseda stekla o fiziki in energiji, o svetlobi in materiji, o spoznavanjih vesolja in računski fiziki, popoldne pa je bila na sporedu okrogla miza, ki je poglobila delovanje oziroma poklic fizika. Štirje profesorji so predstavili lastne delovne izkušnje v sektorju fizike in okvirno nakazali bodoče delovne perspektive. Današnji in jutrišnji popoldan bosta posvečena vodenim ogledom laboratorijskih znanstveno raziskovalnih središč Area Science Park na Padričah oz. Bazovici. Zbirališče bo ob 15.30 na avtobusni postaji linije 51 pri univerzi. Podrobnejše informacije lahko interesenti poiščajo na spletni strani <http://physics.units.it/>.

WARTSILA - Odprli nove obrate v vrednosti 18 milijonov evrov

Dodatnih 15 milijonov za razvoj tovarne velikih motorjev

Proizvodnja se bo v prihodnjem letu povečala za 30 odstotkov

Dve novi produktivni liniji, center za poklicno izpopolnjevanje osebja in novo poslopnje za osebje ter raziskovalne oz. razvojne dejavnosti na območju tovarne velikih motorjev v dolinski občini so nekatere novosti, ki bodo še okreplile dejavnost tovarne in ki je jih družba Wartsila predstavila včeraj dopoldne na Pomorski postaji. Vrednost naložbe je bila 18 milijonov evrov, finski koncern pa nameava do konca prihodnjega leta investirati v tržaški obrat dodatnih 15 milijonov evrov.

Vest je posredoval predsednik družbe Ole Johansson v sklopu dneva Customer Day (dan klienta), ki se ga je udeležilo več kot 40 strank Wartsile iz Evrope in seveda Italije. Srečanje je potekalo dopoldne na Pomorski postaji, kjer je vodstvo družbe ob udeležbi predsednika in pooblaščenega upravitelja družbe Wartsila Italia Sergia Razeta predstavilo lastno delovanje, perspektive in strategije za prihodnost. Po konsilu so si udeleženci ogledali tovarno velikih motorjev, nov produktivni obrat in izpopolnjevalno središče »Wartsila Land And Sea Academy Training Center«. Sledilo je uradno odprtje novih prostorov, ko je trak odrezal finski veleposlanik v Italiji Pauli Makela.

Z novimi strukturami bo Wartsila konkurenčnejša in bo torej kos povpraševanja, ki se stalno veča, je naglasil predsednik Johansson in obenem poučil izboljšanje kakovosti tako proizvodov kot storitev oz. dobave motorjev. Lani so namreč v ladjedelninskem sektorju zabeležili rekordno številno naročil, ki se bo po njegovem predvidevanju letos še povečalo. To pomeni, da naj bi se promet Wartsila zvišal za okrog 15 odstotkov. Na ladjedelninskem področju se je povpraševanje še zlasti povečalo na Kitajskem, vendar je povpraševanje še zlasti v vzponu na področju proizvajanja energije. V tem smislu je vedno bolj razširjena potreba po gradnji elektrarn, ki bodo neodvisne od električnega omrežja.

Tržaška tovarna velikih motorjev doživlja skratka izreden razmah, ki se je začel leta 2003. Takrat je bilo v njej zaposlenih skupno 1.090 ljudi, po letošnjih 100 novih zaposlitvah pa je danes njihovo število 1.380. Proizvodnja se je v obdobju 2004.-2005. podvojila, v letih 2005.-2006 se je povečala za dodatnih 50 odstotkov (danes proizvaja 200 motorjev na leto), medtem ko se bo v bližnji prihodnosti po oceni managerjev Wartsile povečala še za 30 odstotkov. (A.G.)

Udeleženci
srečanja so si
ogledali tovarno

KROMA

BENCIN - Opozorilo predsednika Trainija

Velika skrb za usodo kontingentov po znižani ceni

Bolj kot se bliža konec leta, bolj se veča zaskrbljenost nad usodo bencina po znižani ceni. Včeraj se je oglašil Pio Traini, deželni predsednik Figisc (italijanska federacija upraviteljev cestnih bencinskih črpalk). Traini je ponudil, da si je treba zavihatiti rokave, če hočemo rešiti kontingente goriva po znižani ceni. Obenem je izrazil zaskrbljenost, ker po njegovem mnenju temu zapletenemu problemu posvečamo premalo pozornosti.

Predsednik Traini v tiskovnem sporočilu opozarja, da bi se moral kdo vendarle zavzeti za ohranitev kontingentov, »na problem opozarjam že mesece in mesece,« je naglasil, »vendar zgleda, da se na politični ravni ne zavedajo izredno hudega udarca, ki bi ga izguba goriva po znižani ceni imela v deželi.« Ne smemo pozabiti, je še dejal Traini, da se samo na Goriškem z gorivi ukvarja okrog 60 podjetij s približno 200 uslužbencami.

UNIJA ISTRANOV - Spomenik na Koroškem

V spomin na istrske in nemške begunce

V Krki na Koroškem bodo v sobotu slavnostno odkrili spomenik posvečen istrskim in pa nemškim beguncem, ki so bili po drugi svetovni vojni izgnani v Avstrijo (predvsem kočevski in sudetski Nemci). Pobudo je včeraj na tržaškem županstvu v sklopu tiskovne konference predstavil predsednik tržaške ezulske Unije Istranov Massimiliano Lacota, ob prisotnosti predsednika Federacije nemških izseljencev in izgnancev v Avstriji Leopolda Anderwalda in podpredsednika izseljenih sudetskih Nemcev Bernharda Gubitza.

Lacota je uvodoma opozoril, da je spomenik sad plodnih in dolgotrajnih odnosov med Unijo Istranov in Združenji nemških izgnancev v Avstriji ter da je to prvi tovrstni spomenik zunanjih italijanskih meja. Lacota je obenem napovedal, da bo naslednje leto dokončno ustanovljen večji mednarodni organizem, Evropska unija beguncev in izgnancev.

Včerajšnjega srečanja se je udeležil tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, ki je z veseljem pozdravil pobudo, ki bo pretrgala petdesetletni molk v zvezi z dogaja-

njem okrog ezulov. »Gre za poklon, vsem žrtvam te tragedije. Zgodovino ne pišejo namreč samo zmagovalci, ampak tudi vsi tisti, ki so tako ali drugače trpeli,« je ponudil župan in obljubil, da se bo v soboto tudi sam udeležil praznovanj v Krki.

Ob odkritju spomenika bodo v tamkajšnjem muzeju »della Patria« odprli tudi razstavo o istrskem eksodusu, ki sta jo uredila Unija Istranov in združenje Irči. Po Lacotovih besedah se bo slobotnega dopoldanskega slavnostnega odkritja dvometrškega železnega oz. jeklenega spomenika, ki ponazarja istrski grb, se pravi kozu na modri podlagi, nad katero kraljuje italijanska trobojnica in ga je izdelal istrski kovač Dario Giovannini, udeležilo veliko uglednih gostov. Ob koroškem deželnem glavarju Jörgu Haiderju in številnih predstavnikih krajevnih združenj, se bodo v Krko pripeljali tudi italijanski evropski poslanec Luca Romagnoli (član skrajne desničarske skupine Fiamma tricolore), več županov iz Koroške, trbiški župan Renato Carlantoni in pa poslanec NZ Roberto Menia. (sas)

KRIŽ - Oxis zapira

Drevi prvi od zaključnih večerov

Priljubljeni lokal Oxis se počasi a žal neizogibno pomika proti koncu dejavnosti in s tem bo, upajmo le za kratek čas, tudi konec koncertne dejavnosti, ki se je pričela, ko sta lokal leta 1995 prevzela Igor in Lili. 31. oktobra bo namreč Oxis zaprl vrata. Bogata in pestra ponudba koncertov, ki se je v letih vrstila na tem priorišču, kjer je nastopilo preko šestdeset skupin, je vedno privabila oblico obiskovalcev. Spomnimo se odličnih koncertov, ki so jih na tem odru izvedli, če navedemo le nekatere: Kraški ovčarji, Jimmy Joe Band, The Snifferson family, Zamejski kvintet, Dirty fingers, Fottutissimi (iz Pesara) in Mr.Igor (iz Rima), ali pa pustnih veselic, selekcij za Rock Otočec in dobrodelnih koncertov za fundus Live Aid. Oder Oxisa je bil tudi namenjen novim skupinam, ki se so lahko predstavile občinstvu. Upravitelj lokal, Igor in Lili, sta za preostali pol drugi mesec delovanja sklenila, da se

Oxis poslovni od prijateljev na kar se da najboljši način, in sicer prav z dobro glasbo. Tako se bo že jutri dogodil prvi koncert zaključne sezone, ki jo bo otvorila skupina The Robles. To je skupina, nastala leta 1965, ki je kmalu postala zelo znana na našem ozemlju. Obstajala je do začetka 70.-let, v zadnjem času pa so se člani zopet združili in začeli ponovno z vajami. Tako so pevec Paolo Baricelli, basist Robi Slama, bobnar Diego Fava (ti trije so tudi prvotni člani ansambla), klavijaturist Dario Maurel ter kitarist Marino Molinari začeli nastopati in v zadnjem času smo jih lahko prisluhnili med drugim na Junijskih večerih v Dolini. Kaj pa nam bodo zaigrali na drevišnjem koncertu? Seveda dober beat iz zlatih časov. Koncert se bo pričel ob 21.30 uri, za prihodnji teden pa sta predvidena kar dva glasbena večera, v četrtek s skupino Alter ego, v petek pa bo igral Franco Toro.(Pan)

Stavka pri Trieste Trasporti

Prevozno podjetje Trieste Trasporti opozarja, da v soboto, 15. septembra, lahko pride do nevšečnosti pri rednem opravljanju prevozne službe in v uradih. Bazni sindikati so namreč oklical 24-urno stavko, bodisi za šoferje kot za notranje osebje. Stavka ne bo prizadela šolabusov, ki bodo redno vozili, zagotovljene bodo tudi minimalne storitve, in sicer avtobusna povezava od 6. do 9. ure ter od 13. do 16. ure.

Urniki obiskov svetilnika

Tržaška pokrajina obvešča, da je svetilnik na Greti odprt javnosti vsako nedeljo od 10. do 15. ure. Ob tradicionalni Barcolani pa ga bodo odprli tudi v petek, 12. oktobra, v soboto, 13., ter v nedeljo, 14. oktobra, prav tako od 10. do 15. ure.

Občina Devin-Nabrežina na prireditvi Friuli.doc

Tudi Občina Devin Nabrežina bo sodelovala na prireditvi Friuli.doc, ki se bo odvijala v Vidmu od 13. do 16. septembra. Občina bo gostja konzorcija Trieste da gostare, ki bo imel svoje razstavne prostore na trgu Garibaldi. »Za občino je to nova ne-pogrešljiva priložnost za promocijo ozemlja skupaj z gospodarstveniki na odlični izložbi, kakršna je sejem Friuli Doc,« je povedal Massimo Romita, odbornik za turizem Občine Devin Nabrežina. »Menim, da smo z našo udeležbo skupaj z drugimi občinami iz pokrajine, ki so se odzvale na vabilo konzorcija, ubrali pravo smer za predstavitev ozemlja, na katerem živimo, neposredno v okviru naše dežele.« Friuli Doc je največja agro-živilska prireditve v Furlaniji, ki je bila prvič organizirana leta 1995. Glavni cilji so obogatitev turistične ponudbe in ovrednotenje ozemlja ter priložnost za zabavo in praznovanje.

Ustavili dva tuja

Po arretaciji 22-letnega Senegalca, proti kateremu je bil že pred enim letom izdan odlok za izgon, je mestna policija ustavila še enega Senegalca, ki je na plaži v Barkovljah prodajal razne izdelke, nekateri so imeli ponarejeno znamko. Moškega, starega 42 let, so odpeljali v policijske urade, bil je brez dokumentov in dovoljenja za bivanje. Zatem so ga premestili v neki sprejemni center v mestu, kjer revez čaka, kaj bodo z njim ukreplili.

Baraka za orodje postala hišica s pogledom na morje

V začetku je bila manjša baraka, v katero so spravljali orodje, ki je služilo pri delu v njivi. Ščasoma pa se je baraka spremenila v čedno hišico s pogledom na morje. Delno je bila grajena iz kamna, delno iz lesa, v njej je manjša kuhinja z mizo, foteljem, hladilnikom, mikrovalovno pečico. Poslopje ima samo eno pomanjkljivost, zgrajeno je na črno in sedaj bodo lastniki imeli precej sitnosti. Hišica se nahaja na obali pod Križem, tamkajšnje območje pa je zaščiteno. Odprtka jo je mestna policija, iz urada, ki je pristojen za gradbeno področje. Agente je nekdo opozoril, potem ko so lastniki hišice začeli obnavljati enega od podpornih zidov in zemljo pustili na plaži. Tudi za obnovo podpornega zidu niso imeli nobenega dovoljenja.

Usodna odločitev

Rilkejeva pešpot je bila včeraj spet ne-ma priča usodni odločitvi, tokrat 57-letnega moškega iz Tržiča. Potem ko je avtomobil pustil na parkirišču, je pot nadaljeval peš. Našli so ga pod steno nedaleč od restavracije Caravella, v bližini nekdanje čistilne naprave. Osebje službe 118 je gasilce poklical okrog 9.30, prišla so z openske postaje, pridružila se jim je ekipa SAF (reševanje v jamah, na stenah in rekah) z glavne postaje v UL D'Alviano. Žal moškemu niso mogli več pomagati. S primerom se ukvarja policija iz Devina.

GROPADA - Vaško srečanje o odcepitvi kraških rajonov

Negodovanje nad Trstom, a pomisleki o novi »kraški občini«

Udeleženci omenili možnost tudi drugačnih rešitev - Sinoči srečanje v Trebčah

Negodovanje nad tržaško občino zaradi zapostavljanja kraškega ozemlja je veliko, ustanavljanje nove občine, ki bi zaobjela obo kraška rajona, pa je vprašljivo. To je prišlo do izraza na torkovem srečanju, ki ga je delovna skupina za referendum o novi »kraški občini« priredila v dvorani KD Skala v Gropadi.

Sestanka se je udeležilo 66 vaščanov. Po uvodnem pozdravu predsednice društva Sonje Milkovič je koordinator delovne skupine za pripravo referendumu o »odcepitvi« obeh kraških rajonov Dario Vremec predstavil smisel potbude in pravni postopek, ki naj bi privedel do nove upravne enote na Krasu. Podčrtal je, da je pobuda povsem zakonita, saj se opira na določila deželnega zakona št. 5 iz leta 2003. Obširno se je zaustavil ob pomanjkljivosti občinske uprave in zapostavljanju kraškega ozemlja. Omenil je najnovejše gradbene posege, ki bodo še bolj iznakanizali kraško okolje (izrecno je omenil skrajšnjo gradnjo sedmih novih stanovanjskih enot v kriškem bregu, češ da gre za povsem aktualno dnevno novico, ki pa jo je Primorski dnevnik objavil že pretekli teden...).

Edinole nova upravna enota naj bi ponudila možnosti za učinkovit razvoj; upravitelji bi bili bližji ljudem in teritoriju, ker jih poznajo, je poudaril Vremec.

Tržaški občinski svetnik Stefano Ukmars je vrinil crviček dvoma v njegova izvajanja. Deželna uprava bi težko pristala na referendum, ker obseg območje, ki naj bi se odcepilo od občine, več kot polovico občinskega ozemlja, kar je za občino »relevantno«. Tudi možnost združitve kraških rajonov z obstoječimi kraškimi občinami je vprašljiva, saj so jo župani okoliških občin že zavrnili. Kraška rajona imata že svoje predstavnike, to so rajonski svetniki, sedanja pobuda pa pomeni delegitimiranje rajonskih svetov, je opozoril Ukmars in »odcepitveno pobudo« ocenil kot »votlo škatlo, brez vsebine«.

Poseg svetnika Levih demokratov je razvivel razpravo. Tako so nekateri udeleženci hoteli izvedeti, ali obstajajo poleg »odcepitve« - druge možne poti, in ali je, na primer, možno povečati prisotnosti rajonskih svetov. Vremec je odgovoril, da je podoben poskus izpred petnajstimi leti, klavrnno propadel.

Omenjena je bila združitev obeh kraških rajonskih svetov, kar je navsezadje predlagala tudi tržaška občinska uprava, vprašljivo pa je, ali bi imel večje pristojnosti.

Ena od udeleženk je spomnila, da ima kraško ozemlje že svoje izvoljene predstavnike, to je rajonske svetnike. Hotela je izvedeti, ali bo novi odbor za referendum nekakšni »paralelni organ« rajonski svetom, in ali sta se rajonska sveta že izrekla o predlogu ustanovitve nove »kraške občine«. Obenem je popravila Vremca, ki je bil uvodoma izjavil, da je bila Kraška gorska skupnost »ukinjena mnogo let prej«. V resnic je bil lani odobren deželni zakon, ki dopušča možnost ustanovitve nove Kraške gorske skupnosti. Nadalje je opozorila, da bi šla odcepitve v nasprotju smer od sedanega trenda združevanja občin, kar omogoča bolj smotorno izkorisčanje razpoložljivih sredstev.

Skratka: v Gropadi je bilo slišati mnogo pomislov na pobudo o »odcepitvi«, predvsem glede finančne samozadostnosti nove upravne enote. Nekateri so menili, da bi morali pripraviti podrobnejši načrt, kako naj bi nova občinska struktura »shajala«. Pobudniki so na te očitke odgovorili, da bo za to že čas po referendumu.

Na srečanju sta bila izbrana dva predstavnika vasi, Egon Gornik in Flavio Ghezzo, ki bosta sodelovala pri pripravi predlogov za posege v vasi in jih predložila odboru za referendum.

Sinoči je bilo srečanje v Ljudskem domu v Trebčah. Danes bi moralno potekati podobno srečanje na Opčinah, a je bilo preloženo na petek, 21. septembra.

Udeleženci
torkovega srečanja
v Gropadi

KROMA

VERDI

Uvodna dogodka posvečena Pavarottiju

Pred začetkom simfonične sezone je gledališče Verdi priredilo dodatno tiskovno konferenco za napoved posvetila otvoritvenega koncerta, s katerim se bo tudi naše mesto poklonilo nepozabnemu »kralju visokega C-ja«. S spominom na komaj preminulega tenorista Lucijana Pavarottija in trenutkom zbranosti je predsednik Giorgio Zanagnin uvedel v srečanje, ki je v prvi vrsti skušalo poudarjati nov značaj in usmeritve upravnega in umetniškega odbora. Optimistični pogled na bodočnost, večja pozornost do mlajše publike, previdno upravljanje denarja in želja po kakovostni rasti so načela delovne ekipe, ki se že veseli prvih rezultatov oz. pozitivnega obračuna zaključene operete sezone in spodbudnega začetka nove abonnmajske kampanje. Tudi obeti za simfonično in operno sezono kažejo s prvimi podatki o prodaji abonnmajev zelo pozitiven odziv publike, ki s svojim zanimanjem izkazuje zaupanje v bolj odprt in prožno kulturno ter gospodarsko politiko gledališča, za katerega »kakovostno delovanje ni nujno povezano z zadolževanjem«.

Umetniški vodja Umberto Fanni je na kratko ponovil že znane vsebine simfonične sezone, in okviru katere bo nastopilo sedem dirigentov, med katerimi večina prvič v Trstu ali celo v Italiji. Med temi je mlad, a že uveljavljen izraelski dirigent Dan Ettinger, ki bo vodil orkester gledališča Verdi na otvoritvenem večeru in je za trenutek prekinil vajo, da bi izrazil svoje vtise o izkušnji v tržaškem gledališču. Ettinger redno deluje v državni operi v Berlinu kot dirigent opernih in simfoničnih del in prav razliku med kreativnimi italijanskimi in samozavestnimi, urejenimi nemškimi orkestraši je predstavljala zanj največjo spodbudo v novem delovnem okolju. Ettinger bo prvič v svoji karieri pristopil k zahtevni Mahlerjevi partituri. Skladba predvideva tudi nastop dveh solistik; pri pevski zasedbi je prišlo do zamenjave, kar bo omogočilo tržaški publiku, da prisluhne petju sibirske sopranistke Eteri Gvazava, ki se je uveljavila pred leti z nastopom v znani produkciji mozartove operе Così fan tutte v režiji Giorgia Strehlerja in v odmevnih filmskih produkcijah Traviata in Parizu, kjer je pela v glavni vlogi. Altistka bo kot napovedano Mette Ejsing.

Simfonična sezona bo letos daljša, z dodatkom dveh posebnih večerov v duhu glasbene kontaminacije med jazzom in resno glasbo. Mladi do 26. leta starosti bodo lahko kupili vstopnice za vse koncerte simfonične sezone po zelo ugodni ceni (5 evrov) in bodo imeli na razpolago tudi posebne abonnaje v okviru nove promocije, ki bo skušala privabljati mlajšo publiko tudi na instrumentalne koncerne, poleg že običajne možnosti ogleda generalk opernih predstav.

Po besedah predsednika Zanagnina doživljaja gledališče pravi preroj, katerega bo nabiral sadeve v prihodnjih sezonzah. Program jutrišnjega, prvega koncerta simfonične sezone z Mahlerjevo drugo simfonijo Vstajenje zveni v takih okoliščinah kot vočilo za začetek novega, srečnejšega poglavja, obenem pa je vsebina primerena za počastitev umetnika, ki je bil in bo ostal nesmrtna legenda.

Pavarotti ni nikoli pel na odru tržaškega opernega gledališča, navzočnost njegovega spomina pa bo zaznamovala tudi otvoritveni večer operne sezone, ki bo prav tako posvečen spominu na slavnega tenorista.(ROP)

OBČINA - Fulvio Sluga, uslužbenec in mestni redar

Bivši odbornik toži občino

Občinska uprava pa ga je imenovala v vodstvo podjetja Trieste trasporti...

Za časa prvega župovanja Roberta Dipiazze je bil občinski odbornik, član občinske uprave, sedaj pa toži občino, in zahteva, naj mu prizna boljšo (in tudi ekonomsko bolj donosno) delovno kategorijo. Tržaški občinski upravi ni preostalo drugega, kot da se je odzvala na tožbo.

Protagonist sodne zgodbe je predstavnik Nacionalnega zavezništva Fulvio Sluga, nekdanji občinski odbornik, sicer pa tudi mestni redar in torej občinski uslužbenec. 28. oktobra 2002 je bil vključen v delovno kategorijo PLA1, s čemer pa se Sluga ni strinjal. Slabih pet let po tistem ukrepu (11. junija letos) se je pritožil na sodnika za delo na tržaškem sodišču in - na podlagi enotne deželne delovne pogodbe o javnih uslužbencih - zahteval, naj mu občina prizna vključitev v de-

lovnou kategorijo PLA3. V prizivu je nadalje zahteval, naj mu občina izplača razliko pri plači, vključno z obrestmi, in poravnava sodnih stroškov.

Občinski odbor je o prizivu Fulvia Sluge razpravljal na seji dne 23. avgusta. Seje so se udeležili vsi člani odbora, razen odbornika za javna dela Franca Bandellija. Podrobnosti o tožbi pripadnika Nacionalnega zavezništva je orisal njegov strankarski kolega, Paris Lippi, sicer podžupan in odbornik za pravna vprašanja. Pojasnil je, da vključitev Sluge v delovno kategorijo PLA1 »odgovarjajo navodilom, ki jih je v tej zvezi neposredno posredovala deželna agencija javnih uprav Areran« in smatral, da bi se moralna tržaška občina odzvati na tožbo pred sodnikom za delo ter zahtevati, naj le-ta

zavrne priziv Fulvia Sluge. Sodna nujja je torej tokrat postavila v drugi plan prijateljske in strankarske vezi.

Občinski odbor je soglasno odbril Lippijeva izvajanja in sprejel odlok, s katerim je dejansko »sprejel sodni iziv občinskega uslužbenca, mestnega redarja Fulvia Sluge.«

Tožba je res svojevrstna. Že dejstvo, da občinsko upravo toži nekdanji občinski odbornik, in to za ukrep, ki je bil sprejet prav za časa, ko je bil odbornik, je dokaj čudno. Dodati pa je treba, da je Fulvio Sluga tudi podpredsednik podjetja Trieste trasporti. V vodstvo prevoznega podjetja ga je imenovala prav tržaška občinska uprava. Očitno zato, ker mu je zaupalpa. Sedaj pa ji nekdanji odbornik, uslužbenec, mestni redar in podpredsednik vrača zaupanje s... tožbo.

REPEN - Kraška hiša

Pesniški večer

Ace Mermolja in Marij Čuk o svoji najnovejši pesniški zbirk -

V Galeriji Kraške hiše v Repnu se bodo jutri zvečer ponovno prizgale luči: povod za tokratni dogodek bo srečanje z pesniško dvojico, ki že dolgo stopa v nekakšnem parnem koraku v svetu poezije. Na pogovor vabita Ace Mermolja in Marij Čuk, in sicer ob izidu njunih pesniških zbirk To ni zame (Mermolja) in Zibelka neba in dna (Čuk). Oba sta tako v naši sredini kot v širšem slovenskem prostoru dobro poznana kot trezni in razmišljajoči osebnosti, vpeta v vsakodnevno kulturno in družbeno dogajanje (ne samo) manjšinskega prostora. Kar nekaj skupnih izkušenj ju veže na človeškem, novinarskem in pesniškem področju. Letos sta istočasno izšli pri ZTT-ju njuni novi zbirk poezij.

Ace Mermolja se k izidu samostojne zbirke vrača po dobrih sedmih letih, leta 1999 je namreč izšla knjiga Drobci na parketu, najnovejša pa nosi naslov To ni zame. Mermolja, pesnik, intelektualец in kulturni delavec, ki je zaradi življenja in dela ves čas razpelj vsej med Gorico, Trstom in Čedadom, sega veliko dlje, geografsko in duševno. Njegov poklic nenehno zahteva globlje razmišljjanje in se prepleta s pesniškim ustvarjanjem. To je privedlo do nove zbirke 46 poezij, ki ponujajo, z besedami Mirana Košute, »sezimograf drobnih doživetij, misli, izkustev, čustvene vsakdanosti v svetu brez bogov in idealov, kjer sredi relativnosti tisočerih resnic domuje zbegani, notranje razseljeni, razcefri in nevrotični novoveški jaz.«

Marij Čuk je novo zbirko naslovil z ironičnim Zibelka neba in dna. Čukove pesmi, zbrane v tej knjigi, so vse prej kot kakšno nedolžno pozibavanje med budnostjo in snom. So tr-

da prebijenost sredi eksistencialnih stisk, ki se moško otepa vsakršnega sentimenta. Med »nebom« in »dnom« tudi ni nobene zanesljive razdalje, vse je tesno skupaj in pogrezljivo v eno ali drugo smer, in nikjer ni več romantičnega azila za tako imenovano lepo dušo. Povsod je na preži današnji nič in praznina, obdaja nas svet ravnodušja in brez vertikalne orientacije. Kosovelovi prizori moderne »evakuacije duha« so bili porazni, vendar so imeli zraven tudi svoje zanesljivo pokončno nasprotnje, tu pa je pred našimi notranjimi očmi svet brez tira in smeri, svet »brez severnice« kot je zapisano. Tudi Čukov krajinski scenarij je precejdalec od tistih, ki smo ji vajeni v liriki. To je že »Kras brez brina« in »val brez galebov«, na obali pa nekdo, ki je »kot ribič brez mreže«. Med stihii ni nobene brinjevke več, so le živali, ki pičijo ali ugriznejo.

Oba avtorja sta trdno zasidrana v vsakdanje življenje, v svet ravnodušja, razcefanosti in nevrotičnosti, imata pa svoj ventil, ki jima daje možnost, da se od vsega neželenega in neprijetnega odmakneti. Kje iščeta moč in opoj, ki jima dobesedno daje krila, da s pomočjo besede poletita drugam, v druge in drugačne dimenzije? O sebi in lastnih izkušnjah v vsakdanu in poeziji se bosta v jutri zvečer ob 20. uri Mermolja in Čuk pogovarjala z Alenko Florenin, pa tudi z vsemi, ki se jim bodo pridružili na srečanju besede in misli.

V okviru večera, ki ga prirejata Zadruga Naš Kras in ZTT, bo na ogled tudi fotografiska razstava Sergia Ferrarija Ljudje - Gente.

SLOVIK - Za univerzitetne študente

Slovenski izobraževalni konzorcij v tretje z multidisciplinarnim programom

Univerzitetni študentje in študentke pozor!

Že tretje leto zapored se začenja Multidisciplinarni program Slovenskega izobraževalnega konzorcija Slovik. Program bo letos bogatejši in zanimivejši; da bi se o tem prepričali na lastne oči, sem za vas izbrala nekaj mnenj in vtisov tistih, ki so programu sledili prešnja leta.

»Na tečaju Slovik sem se vpisal pred dvema letoma, ker sem mislil, da mi dopolnilno izobraževanje na noben način ne more škoditi. Povsod se nekaj naučiš in znanja ni nikoli konec. S časom sem opazil, da so bila predavanja vedno bolj zanimiva. Poleg tega so me obogatila tudi na tistih področjih, ki niso bila del svojega univerzitetnega študija. Po letu in pol sem se preko Slovika udeležil delovne prakse, ki me je privedla do tega, da imam danes odlično delovno mesto.«

To je le eno izmed mnogih pozitivnih mnenj, ki sem jih izbrala za predstavitev Multidisciplinarnega programa konzorcija Slovik, ki se s tovrstnim tečajem ukvarja že tretje leto. Program, ki ga ponuja Slovenski izobraževalni konzorcij, ne sestavljajo le predavanja v učilnicni, temveč tudi delavnice, skupinsko delo, učenje s prakso ter obiski v razna podjetja. Na tak način se lahko univerzitetni študenti približajo svetu dela, ki se jim danes zazdi tako daleč in od bližu poskusijo in vidijo, kako se v praksi opravljajo določeni poklici. »Tečaju Slovik-a sem sledila od vsega začetka in mu še nameravam slediti, kljub službenim obveznostim, ki me bodo tam zadrževali do konca tečaja. Priznati moram, da na lekcijah nisem bila zelo dosledna - za to so namreč "kriva" moja politična in volitvena udejstvovanja -, kljub temu mi je multidisciplinarni program služil za izpopolnitve univerzitetne izobrazbe in

za svojo osebno rast. Če pa k temu dodam še srečanja z bivšimi sošolci in sklepjanje novih prijateljskih vezi, se spisek razlogov za nadaljnji vpis na Slovik še podaljša.« (Zulejka Paskulin, tečaj bo letos obiskovala že tretje leto zaporedom).

Mladi se ponavadi družijo, kjer lahko najdejo nova poznanstva in prijateljstva, nove stike, ker »nikoli ne veš, koga lahko spoznaš«. Slovik je zelo zanimiv tudi s tega vidika: klopi v učilnici so postavljene tako, da se lahko vsi udeleženci gledajo v oči, ko si izmenjujo mnenja med predavanji. Poleg tega je med lekcijami zaželeno maksimalno sodelovanje in postavljanje vprašanj, da lahko študent odnesе čim več od vsakega predavanja. O sklepanju prijateljskih stikov in o mreži kontaktov, ki se na tovrstnih tečajih razvijejo, je spregovorila tudi direktorica visoke managerske šole IEDC, dr. Danica Purg, ki venomer povdarda, kako je v današnjem času vedno bolj pomembna mreža poznanstev oziroma networking, ki si jo vsak od nas ustvari že iz mladih let. To se kaže predvsem na področju managementa in poslovanja. Več ljudi se pozna, več se tudi velja. Na tak način si človek ustvari poznanstva, ki se jih bo lahko posluževal skozi celo življenjsko pot, bodisi na osebnem področju bodisi na delovnem ali študijskem.

Slovik nudi poleg tega možnosti delovne prakse v slovenskih podjetjih in organizacijah, delovna mesta, tečaj poslovne angleščine (letos se je Slovik na željo vpisanih odločil za lektorat nemškega jezika na Univerzi v Novi Gorici) in poletni tečaj na blejski visokih šoli za management, ki je odlična možnost za bodočo zaposlitev ter okrepitev univerzitetnega študija. Gregor Zavadlal, tečajnik Slovik-a in poletnega tečaja na blejski šoli, je takoj po tem odpotoval v London, kjer je kot

student statistike dobil delovno mesto. Povedal mi je, da je zaposlitev v Angliji dobil predvsem zaradi znanja angleških poslovnih terminov in zaradi obiskovanja poslovne šole, na katerem se je naučil skupinskega dela, učenja ob delu oziroma learning by doing, na katerem sloni celoten program šole, ter spremnosti nastopanja pred publiko. Poletna šola na Bledu se izvaja izključno v angleškem jeziku in tečajnikom nuditi možnost, da tuj jezik intenzivno uporabljajo na lekcijah in izven. S skupinskim delom se lahko vsakdo nauči nekaj novega od ostalih članov skupine in istočasno predstavi lastne ideje in mnenja.

Dodatne informacije o programu tečaja, načinih in roku za vpis dobite na spletni strani www.slovik.org.

A. Carli

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 13. septembra 2007

FILIP

Sonce vzide ob 6.40 in zatone ob 19.21 - Dolžina dneva 12.41. Luna vzide ob 7.35 in zatone ob 19.49

Jutri, PETEK, 14. septembra 2007

RASTO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 20,6 stopinje C, zračni tlak 1021 mb ustavljen, veter 9 km na uro severo-vzhodnik, vлага 53-oddstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,5 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 10. septembra, do sobote, 15. septembra 2007

Urnik lekarne: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 - 040-639042, Ul. Piccardi 16 - 040-633050, Milje - Beneško nabrežje 3 - 040-274998, Nabrežina - 040-200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. S. Giusto 1, Milje - Beneško nabrežje 3, Nabrežina - 040-200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka ob 9. in 13. uro na telefonski številki 040-566360, vpišejo se lahko tudi delavci, ki imajo

do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.00, 19.00, 21.00 »4 mesi, 3 settimane, 2 giorni«.

AMBASCIATORI - 15.45, 17.15,

18.50, 20.30, 22.15 »Shrek terzo«.

ARISTON - 16.30, 20.20, 22.15 »Io e Beethoven«; 18.20 »Gli amori di Astrea e Céladon«.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05

»Io vi dichiaro marito e ... marito«;

16.30, 19.10, 21.45 »Io non sono qui«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Premonition«; 16.05, 18.10 »Il bacio che aspettavo«; 15.50, 20.10, 22.15

»Captivity« (prepovedan mladim pod 14. letom); 16.00, 16.30, 17.30,

18.00, 18.30, 19.30, 20.00, 20.30,

21.30, 22.00 »Shrek terzo«; 22.00

»Satori e disapori«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.00, 20.00,

21.45 »Le ragioni dell'aragosta«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.30, 19.00, 21.30 »Io non sono qui«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15

»L'ora di punta«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 20.20, 22.20 »Sicko«;

18.10 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il doce e l'amaro«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.00 »Zlom«;

18.40, 21.00 »Čez mejo«; 18.20,

20.20 »Vsemogočni Evan«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30,

18.20, 20.20, 22.20 »Io vi dichiaro marito e ... marito«; Dvorana 2:

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Premonition«; Dvorana 3: 16.30, 18.30,

20.30, 22.15 »Pathfinder: la legge-

da del guerrero vichingo«; Dvorana 4: 16.30, 18.30, 20.30 »Il bacio che aspettavo«; 22.15 »La ragazza del lago«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1:

17.00, 20.00, 22.00 »Shrek terzo«;

Dvorana 2: 16.00, 18.10 »Shrek terzo«;

20.00, 22.15 »Captivity« (prepovedan mladim pod 14. letom);

Dvorana 3: 18.00, 20.15, 22.15

»Premonition«; Dvorana 4: 17.40,

20.10, 22.10 »L'ora di punta«; Dvo-

rana 5: 17.45, 20.00, 22.15 »Il dol-

ce e l'amaro«.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIŽNIČA V SODELOVANJU S TRIESTE-FOTOGRAFIA vabi na Fotografsko razstavo VILJAMA LAVRENČIČA - »KRAS«. Predstavlja ga Robi Jakomin. Odprtje razstave bo 14. septembra 2007, ob 18. uri, v Ul. S. Francesco 20, v Trstu.

ZADRUGA NAŠ KRAS IN ZA-LOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska

vabita v petek, 14. septembra, ob 20. uri, v Kraško hišo v Repen, na pogovorno srečanje z Marijem Čukom in Acetom Mermoljo, ob izidu njunih pesniških zbirk »Zibelka neba in dna« in »To ni zame«. O življenskem vijuganju med poklicno razstetostjo in pesniškim ustvarjanjem se bo z avtorjem zbirk pogovarjala Alenka Florenin.

V NEDELJO, 16. SEPTEMBRA 2007

se bo v kraju San Vito al Tagliamento odvijal celodnevni zborovski praznik »CORI IN FESTA«, na katerem bo na več koncertih nastopilo kar 28 odličnih zborov. Med njimi bo tudi Octet Odmevi iz Zgonika (TS) - dirigent Rado Milič, ki bo predstavljal Zvezo slovenskih kulturnih društev na naslednjih koncertih: ob 11.30 koncert aperitiv v kavarni »Caffe` Italia« v San Vito al Tagliamento, ob 17. uri koncert v cerkvi »Chiesa dell'Annunziata«, ob 19. uri zaključni koncert vseh udeleženih zborov na trgu »Piazza del Popolo«. Več informacij: Zveza slovenskih kulturnih društev, Ul. S. Francesco 20, Trst, e-mail: trst@zskd.org, tel.: 040-635626 ali na www.uscipordeno-ne.it.

GRODJE REFOŠK za teran prodam. Tel. 00386-415-18358.

OPČINE, stanovanje v pritličju, 60 kv.m, dajemo v najem za pisanro. Informacije: 3485289452.

Mali oglasi

SLOVENSKO PODJETJE s sedežem v Trstu išče osebo za komercialno-tehnično dejavnost. Zahteva se delno ali celotno univerzitetno izobrazbo, poznavanje slovenščine, italijanščine ter angleščine. Takošnja zaposlitev, možnost napredovanja. Prošnje s curriculum vitae pošljite na fax 040-2529063.

ELEKTRIČARSKO PODJETJE na Krašu nujno išče izkušenega električarja. Poslati curriculum na fax št. 040-229465 ali klicati na št. 349-3918232 v večernih urah.

GOLF 1.6 Highline letnik 2001 EUR 1, 59.000 prevoženih km, tri vrata, sivo kovinske barve, prodam po 8.000 evrov. Tel. 335-6328351.

KMEČKI TURIZEM ŠKERLJ - Salež 44, je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. 040-229253.

NUJNO IŠČEM majhno enosobno stanovanje v najem, po možnosti na Krašu. Tel. na št.: 340-5312059.

1967 - 2007

ŠD Kontovel

vabi
vse športnike, trenerje, športne sodelavce, prijatelje,
simpatizerje in sovaščane na

**PROSLAVO 40-LETNICE USTANOVITVE
ŠPORTNEGA DRUŠTVA KONTOVEL**

v soboto, 15. 9. 2007 ob 20. uri na športnem igrišču na Kontovelu

V okviru jubileja bosta v soboto in v nedeljo
MEDNARODNI KOŠARKARSKI in ODOBJKARSKI TURNIR

Pod pokroviteljstvom: Dežela FJK, ZŠSDI, Jusarski odbor Kontovel in Rajonski svet zahodni Kras

SKD TABOR

DANES, 13. SEPTEMBRA,
ob 20.30 v Prosvetnem domu
na Opčinah

ODPRTJE RAZSTAVE

Lojze Spacal, Marijan Pfaifer
**KRAS, ISTRA, POSOČJE:
PODOBE, KRAJINE, VTISI**
(fotografije)

Predstavitev mag. Metka Gombač.

Razstava je vključena v mednarodni fotografiski festival Trieste fotografija.
Pobudo je podprl Rajonski svet za vzhodni Kras

Izleti

**DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE
OBČINE** organizira v nedeljo, 7. oktobra 2007, izlet »po potek Kiljana Ferluge« v Crikvenico in otok Krk. Zbirališče v Miljah pred avtobusno postajo ob 7. uri, ob 7.15 pri Koroščih, ob 7.25 v Žavljah, ob 7.30 pri ex »Fiat Grandi«. Prijave sprejema gospa Vesna (040-271862). Izlet je organiziran v sodelovanju z Adriatica.net Centro viaggi.

**SREČANJE ZAMEJSKIH PLANINSKIH
DRUŠTEV** Ob priliki vsakoletnega srečanja zamejskih planinskih društev, ki bo v soboto, 15. septembra pri koči na Golici, SPDT vabi k udeležbi člane in prijatelje. Na razpolago bo avtobus. Informacije in prijave dobite na tel. št.: 040-220155 Livio ali 040-2176855 Vojaka.

IZLET NA LJUBLJANSKO TRŽNICO - Kmečka zveza prireja v soboto, 22. septembra, izlet z avtobusom na osrednjo ljubljansko tržnico na Pogačarjevem trgu, kjer bo potekala že tradicionalna prireditev »Podeželje v mestu«. Na stojnicah se bodo kmetyl iz celotne Slovenije in zamejstva (Italije in Avstrije) predstavili s krušni izdelki, domaćimi siri, mesnimi izdelki, vrhunskimi vini, pecivi in drugimi domaćimi dobratami. Odhod avtobusa ob 7. uri iz Štivana preko Nabrežine, Opčin in Bazovice. Cena izleta, ki vključuje samo prevoz je 15,00 evrov. Vpisovanje v uradih KZ v Trstu (040-362941).

POTOVANJE PO NOTRANSKI: šolske sestre de Notre Dame vabimo v soboto, 6. oktobra 2007, na enodnevni romarski izlet v Stari trg pri Ložu in okolico. Avtobus bo odpeljal s trga Oberdan ob 6.30, s Sesljana ob 6.45, z Nabrežino ob 6.50, s Sv. Križa ob 7. uri, s Prosek ob 7.10 in z Opčin ob 7.20. Stroški za izlet, vključno s kosiom znašajo 40,00 evrov. Za vpis in podrobne informacije se cimprej obrnite na tel. št. 040-220693.

Obvestila

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu klasičnega baleta (od 5 let dalje) jazz baleta (od 11 let dalje). Vpis poteka ob torkih, sredah in četrtkih, med 16. in 18. uro, v garderobi Kosovelovega doma (službeni vhod) v Sežani. Dodatne informacije GSM: 041-524310, 041-784754.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveno regato v nedeljo, 16. septembra, s pričetkom ob 12. uri. Prijave v tajništvu v soboto, 15. septembra od 16. do 18. ure in v nedeljo, 16. septembra od 8. ure do 10.30.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem z Glasbeno matico obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za pihala, trobila, tolkala in za glasbeno vzgojo predšolskih otrok. Za informacije vsak četrtek od 20. ure dalje na sedežu godbe ali na tel. št. 338-643993.

SPORTNA ŠOLA POLET V SODELOVANJU Z AŠD KONTOVELOM obvešča, da vadba poteka s sledenimi urniki: motorika (letniki 2000-2001-2002) ponедeljek in sreda od 16.15 do 17.15; minibasket (letniki 1996-1997-1998-1999) ponedeljek in sreda od 17.15 do 18.15 in petek, od 16.15 do 17.15; minimotorika (letnika 2003 in 2004) se bo začela v mesecu oktobru, ob sobotah, od 10.30 do 11.30. Vadba se bo odvijala v telovadnici Ervatti pri Briščikih. Info: Andrej Vremec 338-5889958.

NUMIZMATIČNO DRUŠTVO VALVSOR vabi vse člane na redni mesečni sestanek, ki bo danes, 13. septembra, ob 20.30, v prostorih gostilne Veto, na Opčinah.

OBČINSKA KNJIŽNICA IZ NABREŽINE obvešča cenjene bralce, da bo danes, 13. septembra zaprta.

SEČNJA DRV 2007/2008 Vsi tisti, ki namenavajo sekati drva za domačo uporabo na jasarskih gozdnih površinah k.o. Općine v sezoni 2007/2008, so vabljeni da predstavijo prošnjo do petka, 14. septembra, na sedež odbora za ločeno upravo jasarskega premoženja Općine, Ul. Doberdob 20/3, v sledenem urniku: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure; v torek tudi od 14.30 do 16.30. Zainteresirani morajo imeti bivališče na Općinah.

SKUPNI SESTANKI ZA NOVO OBČINSKO UPRAVO KRAŠKIH VASI: Prosek v petek, 14. septembra ob 20.30 v Športnem društvu Primorje (Prosek); Bazovica v ponedeljek, 17. septembra ob 20.30 v prostorih Gospodarske zadruge (Bazovica); Križ v torek, 18. septembra ob 20.30 v K.D. Albert Sirk (Križ); Padriče v sredo, 19. septembra ob 20.30 v Gozdni Zadruži (Padriče).

TABORNIKI RODU MODREGA VALA sporočajo, da bodo prvi sestanki že ta teden po sledenem urniku: Trst - petek, 14. septembra 2007, ob 17. uri (Ul. Carducci, 8); Gorica - petek, 14. septembra, ob 18. uri (Dijaški dom); Prosek - sobota, 15. septembra, ob 18. uri (Kulturni dom na Proseku); Općine - sobota, 15. septembra, ob 18. uri (Prosvetni dom); Salež - sobota, 15. septembra, ob 18. uri (knjižnica). Taboriški srečno!

ŠD BREG, KOŠARKARSKA SEKCIJA sporoča, da se bodo treningi za letnike 94-95 in 96 začeli v petek, 14. septembra, ob 18. uri. Za info: 347-3591855 (Boris Salvi).

MLADINSKI ODSEK SKG IGO GRUDEN obvešča, da bo informativno srečanje dramske skupine v soboto, 15. septembra ob 16.30 na sedežu društva v Nabrežini. Vsi višješolci topli vabljeni!

OPZ FRAN VENTURINI obvešča, da se bo prva vaja v novi sezoni vršila v soboto, 15. septembra, ob 14.30 v centru A. Ukmar - Miro pri Domu.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo od sobote, 15. septembra, urad v ul. Cicerone 8 (3. nadstropje) zopet odprt z zimskim urnikom in sicer ob sobotah od 16.30 do 18.ure. Ostali dnevi po dogovoru. Informacije na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org«.

KRUT prireja tečaj nordijske hoje, ki se bo pričel v ponedeljek, 17. septembra 2007. Vodila ga bo dipl. fizioterapevka in mednarodna inštruktorica INWA. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

TELOVADBA-YOGA PRI SKD IGO GRUDEN se začne v oktobru, dve predhodni srečanji pa bosta v ponedeljek, 17. in 24. septembra 2007, ob 18.00 do 19.30.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV obvešča, da je zavarovalnica Assicurazioni Generali dovolila uporabo dvorane Baroncini v Ul. Trento 8, tretje nadstropje - za naše predavanje na temo: Srce in sladkorna bolezen - kardiologske komplikacije diabetesa, ki se bo vršila v ponedeljek, 17. septembra 2007 ob 18. uri. Predaval bo prof. Gianfranco Sinagra, univerzitetni profesor tržaške medicinske fakultete in direktor kardiološkega bolniškega oddelka.

SHINKAI KARATE' KLUB sporoča, da se treningi za barvane pasove začnejo v sredo, 19. t.m. ob 18. uri (do 19.30) v zgoniški telovadnici. Redni treningi za vse atlete bodo stekli v začetku oktobra.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo za pihala, trobila, tolkala in za glasbeno vzgojo predšolskih otrok. Za informacije vsak četrtek od 20. ure dalje na sedežu godbe ali na tel. št. 040-6430072.

Odprt so razredi pihal, trobil in tolkal, najmlajšim pa je namenjena pripravnica. Pouk se bo začel 1. oktobra 2007. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel. številki 320-4511592 ali na spletnem naslovu »www.ricmanje.org«.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da v petek, 21. septembra zapade rok za vložitev prošnje za uporabo občinskih telovadnic v osnovni soli v Devinu in srednji soli C. de Marchesetti v Sesljani za šolsko leto 2007/2008. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Področje služb in uslug namenjenih javnosti, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici v Nabrežini - v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel. 040-2017370-371) ter pri okencu za stike z javnostjo v Grudnovi hiši v Nabrežini 158 (tel. 040-200824).

STROKOVNI TEČAJ ZA IZPOPOLNJEVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA Namenjen je šolnikom, prevajalcem, časnikarjem in vsem, ki jim ni vseeno, kako obvladajo svoj maternji jezik. Od oktobra do maja z visoko kvalificirano izvedenko. Prijave do 24.9.2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ ANGLEŠČINE: začetne in nadaljevalne tečaje, konverzacijo in individualne lekcije bosta vodili izvedenci za poučevanja angleščine za otroke, za odrasle in za ciljne skupine s specifičnimi željami. Začetek v oktobru, prijave do 24.9.2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ SLOVENŠCINE ZA TUJCE Vodila ga bo izvedenke z dolgoletnimi izkušnjami na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Začetek v oktobru, prijave do 24.9.2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ ŠPANSKEGA JEZIKA (začetni in nadaljevalni) s profesorjem španskega rodu. Začetek oktobra, prijave do 24.9.2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ JAI CHI: 4 srečanja mesečno od oktobra do konca junija s specializiranim vaditeljem. Vpisi vsak dan razen ob sobotah od 10. do 14. ure na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine. Informacije: tel. 040-212289.

PILATES: SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo 25. septembra, pričel tečaj Pilates vadbe s sledenim urnikom; ob torkih in petkih od 19. do 20. ure ter od 20.10 do 21.10. Začetnikom je namenjen 4 kratni uvodni tečaj ob torkih, od 18. do 19. ure. Prijave in info: 040-200620 (Mileva).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča pevce, zborovodje in korepetitorje da se bo »Tri dnevnih mednarodnih pevskih seminarov« z angleškim in ameriškim repertoarjem odvijal od 25. do 27. oktobra 2007 v dvorani Glasbene šole Logatec. Vodila ga bosta priznana profesorica Barbara Pearson in korepetitor Klemen Golner.

KRUT NARAVA obvešča, da bo ponovno stekel tečaj REIKI 1. stopnje, predstavivena konferenca bo v sredo, 26. septembra 2007, ob 18. uri, na sedežu v Ul. Cicerone 8b, Trst. V kratkem je predviden tudi tečaj 2. stopnje Za dodatne informacije tel. na št. 040-3720062.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV organizira 30. septembra 2007 izlet v Škofo Loko »Po poteku naših pesnikov in pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Za prijave in informacije poklicite na tržaški (040-635626) oz. goriški urad ZSKD (0481-531495).

KRUT organizira skupinske vaje za noge, bolečine v hrbtenici ter osteoporozo. Vaje so namenjene članom in se bodo pričele v torek, 2. oktobra 2007. Vpisovanje in dodatne informacije dobite na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel: 040-360072.

SKD TABOR - TEOVADBA S KATJO začetek in podrobnejše informacije, v četrtek, 4. oktobra 2007, ob 19.30, v malih dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

Ob izgubi dragega očeta Francesca Crismancicha izreka občuteno sožalje Francu in družini

SKD TABOR - YOGA začetek in podrobnejše informacije v petek, 5. oktobra 2007, ob 19.00 uri, v malih dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

TEČAJ ZA DOJENČKE - Zdravje kliničnih pedagogov in ŠC Melanie Klein obveščata, da se bo v ponedeljek, 15. oktobra, začel tečaj namenjen dojenčkom do 8. meseca starosti. Tečaj zaobjema 6 srečanj, štiri so posvečena masazi dojenčka po tehniki Body Work, dve pa dejavnostim v bazenu. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org«.

TEČAJ SLOVENŠCINE ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja večstopenjski tečaj slovenčine za odrasle. Prvo informativno srečanje bo v četrtek, 18. oktobra, ob 20. uri na društvenem sedežu, ul. Cicerone 8. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org« in na spletni strani »www.melanieklein.org«.

JEZIKOVNA DELAVNICA SLOVENSKIE URICE je namenjena otrokom med 3. in 7. letom starosti. Otroci bodo glede na njihovo znanje razdeljeni v vsaj dve starostni skupini, prva bo namenjena otrokom iz mešanih ali italijansko govorečih družin, druga pa tistim, ki obiskujejo slovenske ustanove in želijo bogati svoj besedni zaklad ter utrijevati slovenčino. Tečaj bo potekal ob sobotah na sedežu ŠC Melanie Klein, ul. Cicerone 8. Prvo srečanje bo v soboto, 20. oktobra. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org«.

Prispevki

V spomin na Vilka Rebula daruje Zdravko Rebula z družino 50,00 evrov za SKD Vigred.

Popravek: V spomin na Vilka Rebula daruje Alex Štrekelj z družino 50,00 evrov za SKD Vigred.

V spomin na Vojka Bukavca daruje Edi Kapun z družino 30,00 evrov za FC Primorje.

V spomin na Vojka Bukavca daruje Nada 20,00 evrov za FC Primorje.

V spomin na ljubo mamo Anico Terčon, ki je tako rada dela, darujejo otroci 100,00 evrov za nabrežinske cerkvene pevke.

V spomin na Vojka Bukavca darujeta Diana Šegina in Tiziana 50,00 evrov za MPZ Vasili Mirk.

K Bogu in k svojemu dragemu Danilo tu je odšla moja draga mama

**Giuseppina Orel
vd. Filippi
(Pina)**

Njena ljubljena
hčerka Nadja

Pokopali jo bomo v soboto, 15. septembra ob 12.20 pri Sv. Ani.

Trst, Melbourne, Kazlje, Ankaran,
13. septembra 2007

**Poljub in objem dragi teti Pini
nečaka Dragica in Renzo
z družinama**

**Zadnji pozdrav Pini
sestre in brat ter drugi sorodniki**

V 89. letu starosti je v Belgiji umrla
Jaromina Trtnik
(Mira)

Žalostno vest sporočajo
sorodniki in prijatelji z Opčin

Jalhay, Opčine, 13. septembra 2007

Ob izgubi

**Ravnateljica
Živa Gruden
ob začetku pouka
v prvem razredu
dvojezične nižje
srednje šole
v Špetru**

Zmaga bene

Profesorji, starši, učitelji

Kot je bilo mogoče slišati na včerajšnjem odprtju špertskega šolskega leta, nosijo največjo zaslugo za ustavitev srednje šole starši nekaterih otrok. Med njimi so izstopale tiste mame, ki so poletne mesece preživele »na bojni nogi«. »Vse se je začelo, ko so nekega dne pred Občino začeli zbirati podpise proti ustanovitvi dvojezične srednje šole,« pravi Antonella, dobroletna učiteljica matematike in antropologije na dvojezični osnovni šoli, istočasno pa tudi mama dveh šoloobveznih otrok. »Ljudje so kričali, župan jih je skušal nekoliko pomiriti, s skupino staršev pa sem sedela v bližnji slaćičarni in si ogledovala sceno. Spraševali smo se, kaj bo iz tega. Nato je prišlo poletje, stanje pa se ni bistveno spremenilo, špertska Občina ni želeta podpisati prošnje za ustanovitev šole. Bruna Dornbolo je predlagala, da bi za začetek lahko ustanovili privatno srednjo šolo, tako kot smo pred dvajsetimi leti ustanovili osnovno.« Starši so razumeli, da morajo vztrajati, Giorgio Banchig, predsednik zavoda, ki in Benečiji skrbi za slovensko izobraževanje, jim je bil pripravljen stati ob strani. »Začeli smo iskat primerne prostore, medtem smo se starši dvanajstih otrok odločili, da jih izpišemo iz prvega razreda italijanske srednje šole. Takrat se je tudi porodila zamisel, da bi prošnjo lahko vložila zveza beneških Občin (kljub nasprotovanju špertske uprave). Po podpisu se je vse razvijalo zelo hitro, starši smo vodili »ekipno igro«, vsakdo je prispeval po svojih močeh, vzdušje je bilo zelo prijetno.« Antonella tudi pravi, da bi morali sedaj, ko smo dobili srednjo šolo, začeti razmišljati o novi stavbi. »Ta je premajhna, čež nekaj let bomo potrebovali nove prostore, z načrtovanjem pa bi morali začeti že danes.«

Med tistimi, ki bodo sedeli za katedrom prvega razreda dvojezične srednje šole, je tudi Valentina, predstavnica prve generacije »dvojezičnih otrok«. Mlada profesorica angleščine je bila namreč sredi 80. let med prvimi učencami dvojezičnega otroškega vrtca in osnovne šole. Zanje je to povratak v kraj, v katerem je, kot sama pravi, pustila svoje srce. »Na tista leta me vežejo nepozabni spomini. Z učitelji smo imeli čudovit odnos, v šoli smo se ogromno naučili: na italijansko srednjo šolo sem prišla odlično pripravljena, tudi na klasičnem liceju v Čedadu nisem imela nobenih težav. Upam, da je tisto posebno vzdušje, ki je vladalo na šoli, ostalo nespremenjeno. Poučevati v 1. razredu dvojezične srednje šole je zame vsekakor čudovito doživetje.«

S svojim delom v Špetru je zadovoljna tudi skupina goriških učiteljev. Damjan, Matej in Matjaž se že vrsto let vsakodnevno vozijo v Benečijo. »Dnevno prevozimo osemdeset kilometrov, brez povračila potnih stroškov. Zato se s kolegama Luano in Greto vrstimo za volanom: vsak teden je eden na vrsti. Pred leti pa se je marsikdo med nama vozil sam.« A tudi takrat se baje niso preveč sekirali zaradi prevoženih kilometrov: zato, ker je delo v Špetru zanimivo, vzdušje na šoli pa posebno prijetno. Tako izhaja tudi iz anket, ki so jo lani izvedli med starši: doseženo šolsko znanje, dobro počutje otrok in odnose učitelji – starši je večina med njimi dodelila najvišjo oceno ... (pd)

Težko bi si predstavljali dvojezično šolo v Špetru brez njene dolgoletne ravnateljice Viviane - Žive Gruden, Tržačanke, ki že trideset let živi v dolinah pod Matjajrem. Včerajšnji prvi dan pouka na novi dvojezični srednji šoli je bil zato priložnost za pogovor o novi šolski ponudbi, a tudi o nekdani in sedanji Benečiji.

Najprej skoraj obvezno vprašanje: kakšni so vaši občutki ob današnjem prvem šolskem dnevu?

Občutki so mešani. Prevladuje seveda zadovoljstvo, da se je na koncu vse izšlo. Dekret deželnega šolskega ravnatelja je prišel šele včeraj popoldne (v torek; opis.), tako da smo si končno lahko odnahnili. Seveda ostaja tudi nekaj skrb: začasno smo sicer »pokrili« vsa profesorska mesta, čaka pa nas še veliko dela. Razpisati je treba lestvice in spraviti vse v red.

Koliko dijakov obiskuje prvi razred dvojezične srednje šole?

Šestnajst. Prvotno, ko sploh ni bilo še jasno, ali bomo srednjo šolo dobili ali ne, so se za dvojezični pouk odločili starši dvanajstih otrok; sedaj se jim je pridružilo še nekaj novih.

So se za to možnost odločili vsi učenci, ki so pri vas zaključili dvojezični peti razred?

Ne, ampak vsi tisti, ki so se odločili, da bodo na italijanski srednji šoli nadaljevali s poukom slovenskega jezika. Manj pa tisti, ki so izbrali nemščino, kar je povezano tudi s krajskim šolskim urnikom. Starši se namreč običajno razdelijo v dva tabora: v tiste, ki želijo, da so otroci čim dlje v šoli in da pridobjijo čim več znanja, ter v tiste, ki se bojijo, da otroci ne bodo zmogli in zato izberejo varianto, ki naj bi zahtevala najmanj truda in ne bi obremenjevala otrok.

Je dvojezična varianta torej najbolj zahtevna?

Dvojezična varianta je po svoje zahtevna. Deželni šolski urad je odobril naš predlog, da bi na naši šoli imeli enako število ur kot na slovenskih šolah, kar pomeni dvaintrideset obveznih in štiri izbirne ure. Ker pa smo vezani na prevoze, ne moremo imeti dnevno po šest ali sedem ur pouka in ga zaključiti ob pol dveh ali dveh. Zato smo se odločili, da obdržimo urnik, ki ga ima osnovna šola, in da je sobota pouka prost dan. To pomeni, da imamo vsako jutro pet ur pouka, katerim je treba dodati tri popoldneve za vse dijake oziroma pet popoldnevov za tiste, ki so se odločili tudi za izbirne ure. To pomeni, da bodo imeli dve dodatni uri slovenščine, zgodovine in zemljepisa (potekali bosta v obliki delavnic, skozi katere bodo otroci spoznavali teritorij) in dve uri nemščine. Po eni strani želimo pač otrokom nuditi isto kot ostale šole,

po drugi pa nočemo vsili študija četrtega jezika, saj se vsi naši učenci že učijo slovenščino, italijanščino in

angleščino. Zato želimo, da se glede nemščine sami odločijo.

Kdo sestavlja profesorski zbor?

V večini primerov domačini, čeprav gre tudi za rojake iz Trsta, ki živijo tu v bližini: Vesna Jagodic, Sonia Simonetti, Ivo Sosič, Cinzia Pečar, Valentina Galli, Tamara Baldassi, Fabio Devetak, Donatella Ruttar, Matjaž Pintar. Seveda je ta sestava začasna, potem bo vprašanje levestic, ki jih bomo razpisali danes ali jutri, kar pomeni, da se bo za profesorsko mesto lahko prijavil vsakdo, ki spoštuje določene parametre. Problem pa je, da lahko profesorji poučujejo na več šolah le v primeru, da imajo vse sedež v isti pokrajini. Poleg tega Videmska pokrajina nima lestvic za poučevanje slovenščine oziroma v slovenščini. Na naši šoli vsekakor tudi za poučevanje italijanščine zahtevamo vsaj osnovno znanje slovenščine.

Iskanje učnega osebja najbrž pogaže tudi dejstvo, da lahko profesorji ponudite le delni delovni urnik ...

Seveda so profesorji nekaterih predmetov lahko trenutno pri nas zaposleni samo dve uri tedensko: stanje se bo delno spremenilo, ko bodo zaživeli vsi trije razredi srednje šole, čeprav ne bomo za nekatere predmete nikoli dobili katedre. Angleščine bo na primer za vsega skupaj devet ur tedensko, nemščine ali likovne za šest in tako dalje ...

Bo srednja šola sledila istemu dvojezičnemu sistemu kot osnovna?

Tudi na srednji šoli bomo sledili principu ena oseba – en jezik, ne bomo pa vseh predmetov poučevali v obeh jezikih kot in vih razredih. V slovenščini bomo ob slovenskem jeziku poučevali še zgodovino in zemljepis, tehnično in glasbeno vzgojo, telovadbo in vetrovou. Naravoslovje in matematika bosta izključno v italijanščini, čeprav sem se začetno ogrevala za to, da bi ta dva predmeta poučevali v slovenščini, da bi otroci spoznali ustrezeno tehnično izrazoslovje. Ampak iz praktičnih razlogov, ker imajo ti predmeti ustrezone natečajne razrede, smo se odločili drugače.

Dvojezično šolo v Špetru vodite vse od njenega nastanka, torej dobrih dvajset let. Kakšni spomini vas vežejo na čas, ko je pouk še potekal podzemnih prostorih sredi vasi in ne v tej lepi šolski stavbi?

Negotovost je bila takrat dobiti večja. Dejansko smo stopali v te-

Veške vztrajnosti

in nikomur ni bilo jasno, kako se bo zadeva izteklia. Skoraj s strahom čakali, kdaj bodo vstopili karabinjerji in nam rekli: zaprite šolo, ker je lna! Morda je tudi takrat marsikdo nasprotoval naši šoli, nihče pa ni nastopil proti njej, najbrž zato, ker nas niso jemali preveč resno. Naši predlog o ustanovitvi dvojezične srednje šole je bil veliko bolj čen, vsem je bilo jasno, da ga bomo prej ali slej uresničili. Nenazadredno v smer enotnega izobraževalnega procesa tudi ministrske okrožni-aša dvojezična srednja šola nadaljuje predšolski in osnovnošolski cirkele in se očitno drži teh smernic. Najbrž je zato danes nasprotovanje nekaj takoj glasno, a me vseeno preseneča.

Klub temu pa je sedanje vzdusje veliko bolj ...normalno.

Kot znano je med največjimi nasprotniki nove šole špetrska občinska uprava z županom Manzinijem na čelu. Kakšni so vaši odnosi?
Ne vem, bomo videli. Kolikor vem, je Občina že protestirala pri deželnskem uradu, mislim pa, da šole ne morejo več zaustaviti. Tudi s katerim ne, saj bi na tak način oškodovali otroke, starše ...

Prav starši nekaterih otrok so tokrat odigrali odločilno vlogo.
Ko se je pokazalo, da je politična volja naklonjena ustanovitvi srednje, sem to sporočila staršem. Za novico so dobesedno zagrabili: ustanovitev ni bila več možna, ampak so jo starši začeli zahtevati.

Očitno so bili s sistemom in ponudbo dvojezične osnovne šole zadovoljni ...
Upam si trditi, da ja: prav gotovo so bili zadovoljni.

Danes, ko odpirate novo srednjo šolo, pa se že pojavljajo prostorski težki.
Prostorska stiska obstaja. Naš otroški vrtec je že danes premajhen, in italijanski uvedel tako imenovan »sezono primavera«, namenjeno kom, ki so stari od dve do tri leta, je mi zaradi pomanjkanja prostorov omo mogli. To bi lahko bilo nevarno za nadaljnji razvoj naše šolske skupnosti ...

Potrebovali bi torej novo stavbo ...
Ta občinska uprava je pred časom dejala, da bo gradila novo šolo, vendar pa noče v sedanjo zabititi niti žebljaj, čeprav bi bilo treba marsikaj iti: tu imamo eternit, obstaja na primer vprašanje statike oziroma protipotesne varnosti. Zdi se mi, da je gradnja nove

ŠTEVILLO UČENCEV IN DIJAKOV VEČSTOPENJSKE DVOJEZIČNE ŠOLE V ŠPETRU V ŠOLSKEM LETU 2007-2008

	1. letnik	skupno
Otroški vrtec	21	62
Osnovna šola	20	110
Nižja srednja šola	16	16
Skupno	57	188

šole samo izgovor, da ne bi popravili stare. Poleti je naše pomožno osebje moralo drsati šolska okna in prebeliti zidove, na pomoč nam je priskočil tudi šofer šolabusa. Včasih, če ne gre drugače, poklicem svojega moža, ki sicer rad priskoči na pomoč šoli, ga pa upravičeno jezi, da mora opravljati delo, ki bi ga morala Občina. No, pred nekaj dnevi so nam občinski uslužbenci le pokosili travo ...

Kot Openka, ki se je pred tridesetimi leti preselila v Benečijo, lahko na našo realnost gledate iz nekoliko drugačnega zornega kota. Se tudi vam zdi, da je v mentaliteti ljudi še vedno neka prevelika oddaljenost?

Delno res. Vedno pravim, da je iz Čedadu v Trst bliže kot iz Trsta v Čedad: v našem manjšinskem čtenju je še danes tako. Osebno se danes čutim bolj Benečanka kot Kraševka, čeprav imam seveda stike in prijateljstva tudi dol. Od nekdaj pa me je pritegnil ustvarjalni pristop, ki ga imajo Benečani: v Trstu smo vedno bili bolj avstrijski, bolj »kvadratasti«, tu pa se stvari, tudi manjšinske, doživljajo sproščeno, neobremenjeno. Seveda me včasih prizadenejo ta nasprotovanja, te neumnosti na račun Slovencev ...

Vidite med Benečijo, ki ste jo spoznali pred tridesetimi leti, in tisto, v kateri živite danes, kako razliko?

Danes se stvari spreminjajo. Nezaupanja, ki je bilo značilno za tistaleta, ni več. In ne mislim samo na karabinjerje, ki so nas spraševali za dokumente, ali na prepoved fotografiranja, ki je takrat veljala v Benečiji. Mislim na ljudi, ki so vselej umolknili, ko smo vstopili v osterijo. Tega nezaupanja danes ni več, v psihologiji ljudi so se zgodili pozitivni premiki ...

Poljanke Dolhar

Dolga pot do nižje šole

1980: ustanovitev Zavoda za slovensko izobraževanje

1984: začetek delovanja zasebnega otroškega vrtca

1986: začetek delovanja zasebne osnovne šole

1990: odlok predsednika republike, ki sprejema priznanje za vrtca

1991: didaktično ravnateljstvo jemlje na znanje obstoječega vrtca

1992: didaktično ravnateljstvo jemlje na znanje obstoječega šole

1994: preselitev v nove prostore

1997: parifikacija dvojezične osnovne šole

2001: podprtje dvojezičnega šolskega centra in ustanovitev Didaktičnega ravnateljstva s slovenskim-italijanskim dvojezičnim poukom

2004: na italijanski nižji srednji šoli v Špetru uvedeno dodatne učne ure v slovenskem jeziku

2007: v aprilu področni svet dvojezične šole vloži formalno prošnjo za ustanovitev dvojezične nižje srednje šole

16. julija paritetni odbor podpre prošnjo za ustanovitev srednje šole

18. julija zveza beneških občin podpre prošnjo za ustanovitev srednje šole

20. julija deželnih odborov Furlanije Julijanske podpre prošnjo za ustanovitev srednje šole

28. avgusta italijansko ministrstvo za šolstvo pristane na ustanovitev dvojezične nižje srednje šole

30. avgusta - ravnateljica dvojezičnega šolskega centra Živa Gruden s pooblastilom Deželnega šolskega urada za FJK podpiše odlok o ustanovitvi prvega razreda dvojezične nižje srednje šole

11. septembra - na šolo prispe odlok Deželnega šolskega urada

12. septembra - začetek pouka v prvem razredu nove ustanovljene dvojezične nižje srednje šole.

Didaktično ravnateljstvo bo odslej večstopenjska šola.

GORICA - Razprava o izvajjanju zakona za Furlane na območju goriške občine

Romoli predlaga konzulto, pomisleki o furlanščini v šolah

Župan za dvojezičnost le v Podturnu in Ločniku - Gherghetta: »Zakon ni prožen«

SLOVIK - Sinergije z novogoriško univerzo

Učili se bodo dobrih medijskih praks

KB center
na goriškem
korzu

Slovenski izobraževalni konzorcij Slovik s sedežem v KB centru namenja zamejskim univerzitetnim študentom multidisciplinarni program za kakovostno kadrovsko rast. Sestavljajo ga predavanja v obliki krajiških seminarjev na različne teme, od jezikoslovja in zgodovine do politike in marketinga, ter delavnice o vodenju in nastopanju pred publiko. Ob le-tem - lekcije bodo potekale čez celo šolsko leto ob sobotah dopoldan izmenično v Gorici in Trstu - imajo študentje na izbiro dodatno ponudbo, kot na primer tečaj poslovne angleščine in lektorat nemškega jezika. Zadnji, ne pa zaradi tega manj pomembni, del programa je možnost koriščenja štipendije za poletni program Discover Management Program - Odkrivajmo Management na poslovni šoli IEDEC Bled.

Letošnji multidisciplinarni program je vsebinsko še bogatejši. Slovik namreč nudi tečajnikom možnost udeležbe na praktično-strokovnem modulu Medijski praktikum, ki bo potekal na

fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici. Sestavlja ga dva dela, in sicer predavanja, ki bodo marca in aprila 2008, ter praksa julija in avgusta. Medijski praktikum nudi temeljna praktično-strokovna znanja s področja dela v medijskih hišah (tiskani mediji, radio, TV); modul obsegata 60 ur krajiških predavanj, seminarjev, delavnic, vaj in drugih oblik dela. Študentje bodo spoznali temeljne vsebine in dobre prakse v medijskem svetu. Predsednik Slovikovega upravnega odbora Boris Peric tako ocenjuje: »Univerza v Novi Gorici je bila med prvimi izobraževalnimi ustanovami, ki je pristopila h konzorciju Slovik in je s svojim strokovnim kadrom sodelovala pri oblikovanju našega multidisciplinarnega programa. Z vključitvijo modula o novinarstvu v naš program nadgrajujemo že itak dobro utečene odnose med obema ustanovama.«

Študentje, ki se želijo vključiti v multidisciplinarni program Slovika, imajo še do jutra čas za prijavo.

»Pretrirano se mi zdi, da bi zakon za Furlane stoddstotno izvajali v vsej goriški občini, hkrati pa menim, da ne bi bilo pravico, če bi občanom zanikal to pravico. Najboljšo rešitev vidim v tem, da bi furlanščino ovrednotili v dveh predelih mesta, in sicer v Ločniku in v Podturnu, kjer je raba furlanskega jezika najbolj razširjena.« To je predlog goriškega župana Ettore Romolija glede deželnega zakona za Furlane, ki ga bo po sprejetju pristojne komisije deželnega sveta Furlanije-Julische krajine konec meseca obravnaval tudi deželni svet, in sicer vzporedno z deželnim zakonom za zaščito slovenske manjšine.

Po Romolijevem mnenju bi bilo torej treba zakon nekoliko prilagoditi goriškim potrebam in izvajati vidno dvojezičnost le v mestnih četrtih, kjer je prisotnost furlanske narodne skupnosti izrazitejša. Poleg tega bo župan predlagal občinskemu svetu tudi ustanovitev konzulte za furlansko manjšino, ki bo imela podobne naloge, kot jih ima sorodno posvetovalno telo za vprašanja slovenske manjšine. »Zdi se mi - tako župan -, da je zakon, kot je danes zastavljen, nekoliko pretesen. Občina mora sprejeti vse ali nič, kar ni najboljša rešitev.« Žakon za furlansko manjšino je bil tudi predmet torkovih pogovorov med Romolijem, njegovim odborom in deželnim odbornikom Robertom Antonazem, ki načelno ne nasprotuje županovemu predlogu, meni pa, da je težko izvedljiv. »Vse skupaj bi bilo prezapleteno. Ne moremo prikrojiti zakona le goriškim potrebam, saj bi izvajanje zakona na deželnih ravni postalo nemogoče,« Romolijev izjavje komentira Antonaz in opozarja: »Deželni zakon pušča občinam dovolj svobode. Gorica bo v roku enega leta odločila, ali bo izvajala zakon ali se mu bo odrekla.«

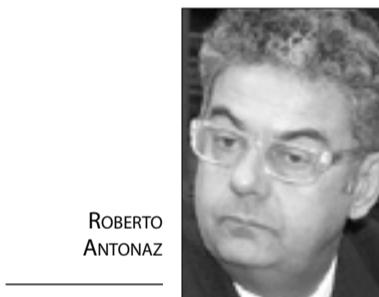
V prožnost zakona nikakor ni prepričan predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, ki je vsekakor večkrat poudaril, da je zakonski zaščiti furlanske manjšine povsem naklonjen. »Motita pa me dve postavki, vključitvijo katerih je bil zakon spremenjen. Prvič, ne prepriča me mehanizem tihega pristanka, po katerem se morajo družine pred vpisom otrok v šolo izrecno odreči furlanščini, če nočejo, da bi jo otrok obravnaval med poukom. Drugič, ne strinjam se z mehanizmom, ki je bil izbran za uvažanje furlanščine kot učnega jezika,« je podčrtal Gherghetta in pojasnil: »Pri tem

ETTORE ROMOLI

ENRICO
GHERGHETTA

ROBERTO
ANTONAZ

bi se morali zgledovati po slovenski manjšini. Kdor vpiše otroka v slovensko šolo, že vnaprej ve, kateri bo učni jezik. Če pa prepustimo izbiro staršem in uvedemo furlanščino kot učni jezik v nekem razredu samo v primeru, da so vsi za to, lahko pride do resnih zapletov. V primeru, da bi le eden nasprotoval uvedbi furlanščine, kako bi ostali reagirali?« Gherghetta je tudi ocenil, da je Romolijev predlog o uvajanjem dvojezičnosti le v nekaterih predelih Gorice pozitiven, zakon pa tega ne predvideva. »Manjka mu le malo prožnosti,« je zaključil Gherghetta. Drugačnega mnenja je pokrajinski odbornik Marko Marinčič, ki je bil v prejnjem mandatu poverjen tudi za manjšinska vprašanja. Po njegovi oceni pušča zakon občinam dovolj svobode. »Menim, da ni vsliljiv,« je komentiral Marinčič.

Aleksija Ambrosi

GORICA - Odprta lista S participacijo do delegatov

Podpirajo Bindijev in Barazzo

Odprta lista bo izbirala svoje kandidate za primarne volitve Demokratske stranke z novim načinom participacije. Tako je včeraj sporocil Giuseppe Cingolani iz Odprte liste, kot so poimenovali gibanje somišljenikov Demokratske stranke, ki izhaja iz civilne družbe in se ne prepoznavajo v političnih strankah. »Listi delegatov, ki se bosta udeležili ustavodajnih skupščin na državnih in deželnih ravni - pojnasjuje Cingolani - bosta sestavljeni na osnovi glasov vseh kandidatov, ki bo želel sodelovati pri nastajanju nove stranke.« Ta eksperiment, edinstven v Italiji, bo potekal junija 14. septembra, v ljubljanskih trgu Unije 13 v Gradišču; volilni sedež bo odprt med 18. in 22. uro.

Cingolani tudi navaja, da Odprta lista podpira tajniško kandidaturo Rosy Bindi, medtem ko se na deželnih ravni ogrevata za izvolitev Enza Barazzesa, nekdajnega župana v Vidmu. Pri Odprti listi pravijo, da so se za Barazzesa izrekli po daljši presoji na podlagi politične in kulturne bližine. Prepričala jih je tudi okoliščina, da je edina ženska, ki cičja na tajniško mesto Demokratske stranke.

GORICA - Pokrajina Muzeji iščejo mlajšo publiko

Voden obiski tudi v slovenščini

Z začetkom pouka so predstavili novo ponudbo Pokrajinskih muzejev za šole. Gre za niz vodenih in delavnic, ki so obnovitvenih delih, ki so trajala tri leta in se zaključila v septembru 1937, današnji videz. Najhujše razdejanje je namreč grad utpelj v rov med prvo svetovno vojno.

Na obletnico rekonstrukcije so se v grofovih dvoranih gradu, ki velja za najstarejše obnovljeno poslopje celotnega grajskega kompleksa, spomnili s srečanjem, ki sta ga priredila konzorcij za zaščito gradov dežele Furlanije-Julische krajine in občina Gorica. Grad je nedvomno simbol mesta in hrkrati dragocen zgodovinski biser, ki ga moramo bolje ovrednotiti in promovirati predvsem v turistične namene, so poudarili ob tej priložnosti. Obudili pa so tudi spomin na Goričana Giovannija in Mario Ranieri Cossarja, arhitekta, ki sta s svojim delom zaslužna, da se je prenova gradu pred sedemdesetimi leti zaključila v izredno kratkem času in mu dala današnjo podobo.

Letošnja didaktična ponudba je zbrana v turistični brošuri z naslovom Didatour, pri kateri sodeluje poleg muzejev iz FJK še pokrajinski in občinski muzeji iz Veneta in Južne Tirolske. (VaS)

GORICA - Obletnica rekonstrukcije mestnega simbola

Načrtujejo oživitev gradu

Le sodelovanje med pokrajinsko in občinsko upravo bo omogočilo večjo privlačnost kraja

Goriški grad beleži v teh dneh sedemdeseto obletnico rekonstrukcije. Tako zunanj kot tudi notranji prostori gradiščne so dobili po obnovitvenih delih, ki so trajala tri leta in se zaključila v septembru 1937, današnji videz. Najhujše razdejanje je namreč grad utpelj v rov med prvo svetovno vojno.

Na obletnico rekonstrukcije so se v grofovih dvoranih gradu, ki velja za najstarejše obnovljeno poslopje celotnega grajskega kompleksa, spomnili s srečanjem, ki sta ga priredila konzorcij za zaščito gradov dežele Furlanije-Julische krajine in občina Gorica. Grad je nedvomno simbol mesta in hrkrati dragocen zgodovinski biser, ki ga moramo bolje ovrednotiti in promovirati predvsem v turistične namene, so poudarili ob tej priložnosti. Obudili pa so tudi spomin na Goričana Giovannija in Mario Ranieri Cossarja, arhitekta, ki sta s svojim delom zaslužna, da se je prenova gradu pred sedemdesetimi leti zaključila v izredno kratkem času in mu dala današnjo podobo.

Motorist silovito trčil

Včeraj popoldne se je pri Medeji hudo poškodoval motociklist, čigar imena in kraja bivališča policija ni posredovala. Med vožnjo proti tamkajšnjemu spomeniku Ara pacis, v bližini pokopališča, pri čemer so ga spremljali še trije motoristi, je silovito trčil v avtomobil, ki je pripeljal iz nasprotne smeri. Na kraju je posredovala prometna policija, zaradi težkih poškodb pa ga je služba hitre pomoci 118 odpeljala v bolnišnico na Katinaro, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo zaradi pretresa možganov in drugih telesnih poškodb.

Avtomobil zbil pešca

Nameraval je prečkati cesto, pri tem pa ga je zbil avtomobil, 42-letni V.M. iz Ronkje v nesreči na križišču med državno cesto 351 in ulico San Michele v Gradišču utpel hude telesne poškodbe, ni pa v smrtni nevarnosti. Nezgoda se je pripetila včeraj ob 12.30. Avtomobil znamke mercedes, ki ga je upravljal 31-letni A.B. iz Gradišča, je vozil iz Gorice proti Gradišču; ko je voznik na križišču z ulico San Michele opazil pešca, je zmanjšal pritisnil na zavoro. V.M. je zbolejal na cesti; posredovali sta služba 118 in policija, ranjenca pa so odpeljali na Katinaro s helikopterjem.

Ranjen 17-letni mopedist

V torek zvečer je bil v nesreči na križišču med ulicama Leoni in Paolo Diacono v Gorici lažje ranjen 17-letni goriški mopedist. L.P. se je ob 20.20 z mopedom znamke piaggio vozil po ulici Leoni proti centru mesta. V nasprotni smeri je privozil 34-letni B.A. iz Gorice s svojim golfov. Do trčenja je prišlo, ko je voznik avtomobila zavil levo v ulico Paolo Diacono. Mladoletnik je zbolejal na cesti, hujših poškodb pa ni utpel. Osebje službe prve pomoći je mladega mopedista odpeljalo v goriško bolnišnico; dinamiko preučuje prometna policija.

V nesrečo vpletena Slovenca

Na križišču med ulicama Giustiniani in Kugy v Gorici je včeraj prišlo do nesreče, v katero sta bila vpletena slovenska državljanica. 45-letni F.Z. iz Renč se je ob 12.45 z avtom tipa daewoo vozil po ulici Kugy in na križišču z ulico Giustiniani trčil v fiesto 65-letnega L.L. iz Nove Gorice; 45-letnega Slovenca so odpeljali v goriško bolnišnico.

Danes, ne pa včeraj

Srečanja z umetniki v Hiši filma na goriškem Travniku pod naslovom »Non c'è verso« bodo potekala po istem programu danes, ne pa včeraj, kot smo napačno zapisali.

PRVI DAN POUKA - Za šolo Trinko ter doberdobske, romjanske in vrhovske otroke

V udobnih prostorih je vrnitev v klopi še lepša

Elizabeta Kovic: Občina uredila nov laboratorij kemije - Svečano odprtje šole pred koncem leta

Ravnateljica Elizabeta Kovic med obiskom učencev po razredih (levo), Trinkov kip še vedno čaka na primernejšo lokacijo (desno); na spodnji fotografiji otroci ob izhodu iz slovenske šole v Romjanu po včerajnjem prvem dnevu pouka

BUMBACA, ALTRAN

Bronasti kip Ivana Trinka zaenkrat še vedno tiči v pritlični sobi, svoje mesto pred vhodom v poslopje v ulici Grabizio pa bo dobil še pred koncem leta. Podstavek, na katerega bodo položili doprsni kip, je v bistvu zadnja malenkost, ki jo goriška šola Ivan Trinko še progresa. Ko bo tudi to opravljeno, bo sedež šole pripravljen za slavnostno odprtje, v pričakovanju nanj pa se je 140 slovenskih nižješolcev včeraj že vrnilo v klopi. Med njimi so z letakom, ki jim je izrekal dobrodošlico, sprejeli 58 prvošolcev, ki bodo porazdeljeni v tri sekcijs. Pouk se je včeraj začel tudi za četo 108 učencev slovenske šole v Romjanu, kjer se veselijo obnovljene stavbe v ulici Capitello.

Po dolgoletnih seltih je takoj udoben sedež našla tudi nižja srednja šola Trinko. V stavbi v ulici Grabizio učilnic ne manjka, prostori so svetli in zračni, ob urejenosti notranjščine pa gre omeniti tudi veliko dvorišče, ki ga je pomožno osebje okrasilo s cveticami. Didaktičnim potrebam odgovarja ne nazadje tudi notranja oprema, ki si jo je šola Trinko »izposodila« pri slovenskih višjih srednjih šolah. »Mize in stoli, s katerimi smo razpolagali, so bili namreč zelo starji, zato sta nam licejski in tehnični pol prisikočila na pomoč,« je povedala ravnateljica šole Trinko Elizabeta Kovic in dodala: »Zadovoljna sem tudi z delom, ki ga je občina naredila po Romoljevem julijskem obisku. V prvem nadstropju so porušili del stene med dvema razredoma, tako da smo pridobili večji prostor, ki ga bo-

mo uporabljali kot laboratorij kemije. V njem nam je občina namestila tudi lijak. Laboratorij kemije je bil lani v pritlični dvorani, kjer bo odslej pouk likovne vzgoje.« Ravnateljica je pojasnila, da še pred koncem leta pričakujejo od občine tudi podstavek za Trinkov doprsni kip, nato pa bodo pripravljeni na svečano odprtje šole: »Ob tej

priložnosti, ki je v programu pred božičnimi počitnicami, bomo izdali tudi brošuro.«

Ob goriških nižješolcih, ki so že začeli s polnim urnikom, se je včeraj vrnilo v razrede tudi devet učencev osnovne šole na Vrhu in 108 vrstnikov šole v Romjanu. »Pripravili smo sprejem za starše in otroke, ki smo jim predstavili nove učite-

lje. Nato smo imeli sestanek s starši dveh prvih razredov šole v Romjanu, ki smo jim posredovali potrebne informacije,« je povedala ravnateljica Sonja Klanjšček. Počitnice so se včeraj zaključile tudi za malčke vseh vrtcev Večstopenjske šole Doberdob. Najbolj številni so otroci vrtca v Romjanu, ki jih je letos 110. (Ale)

NOVA GORICA - Brulc o megazabavišču
Dogovarjali se bodo le kot enakovredni partnerji

Novgoriški župan Mirk Brulc je jutri sklical novinarje, da jim predstavi vsebino izredne seje mestnega sveta o projektu megazabavišču; seja bo v torek, 18. septembra, ob 16. uri in jo bo neposredno prenasała TV Primorka.

Kaj Brulc misli, je jasno povedal na slavnostni seji mestnega sveta minuto so bodo. »V osnovi se pri tem projektu govorji o dveh polih: na eni strani se megazabavišče prikuje kot izrazito nezaželenega, z vsemi morebitnimi negativnimi posledicami, skratka obstaja strah pred to investicijo v našem prostoru, na drugi strani pa se v megazabavišču vidi izjemno priljubnost za razvoj tega območja in za dotok kapitala, od katerega bi imela končni širša regija. Žal mi je, da se v Sloveniji ji marsikateri strateški projekt dela nekako, če dovolite, s »figo v žepu«. Včasih se ta figura kaže v odnosu do javnosti, včasih do poslovnega partnerja ipd. S figo pa se vse sfizi, pravijo, zato bo potrebno zadeve peljati drugače,« pravi Brulc in dodaja: »Javnost je danes zrela in zahteva od-

govore na jasno zastavljeni vprašanja ne glede na to, ali je za ali proti. Pri projektu megazabavišča se tudi osebno ne bom odločil do trenutka, ko bom ocenil, da so znani odgovori na vsa ključna vprašanja, ki zadevajo projekt. Odločitev pred tem trenutkom bi bila po mojem mnenju neodgovorna... Moramo izrecno zahtevati odgovore na vprašanja, ki se nanašajo predvsem na delež lokalnih skupnosti pri upravljanju, infrastrukturne priprave na projekt, vlaganja v lokalno skupnost, koncesijska sredstva, preventivno dejavnost na področju zasvojenosti, vplivov na okolje in podobno. S tujimi investitorji smo pripravljeni sodelovati zgolj kot enakovredni partnerji... Statistični podatki o življenu na Goriškem so sicer razveseljivi: brezposelnost še naprej pada, število podjetij raste, v občino se priseljuje vedno več prebivalcev, dobiček podjetij raste, vendar nas ugodne številke ne smejjo preslepit in zavesti na pot še večjih dobičkov. Odločitev morajo biti pretehtane predvsem iz vidika kakovosti življenja.«

GORICA - Župan in odbornica na oširku Culiat in ulici Leopardi
Šola Locchi dobila sedež

Zaradi velikih povšin je pomožno osebje nezadostno, na financiranje pa še vedno čaka tretji sklop obnove

Z leve ravnatelj Petroni, arh. Kogoi in župan Romoli BUMBACA

Italijanska nižja srednja šola Locchi je vstopila v obnovljene prostore na oširku Culiat in v ulici Leopardi, kjer je imela svojcas sedež tudi šola Trinko. Za italijanske nižješolce je včeraj bil prvi dan pouka, za to priložnost pa sta si prisa ogled poslopje župan Ettore Romoli in odbornica Silvana Romano. Sprejel ju je ravnatelj Flavio Petroni, ki ima povedal, da so prostori več kot primerno urejeni, da pa se spopadajo s pomanjkanjem pomožnega osebja: »Zaradi velike površine smo vprašali dodatna postrežnika, dobili pa smo le »polovičnega«. Pomažejo nam.« Na ravnateljev poziv sta se upravitelja obvezala, da bosta stopila do šolskih oblasti.

Med mimohodom prostorov so gostje vstopili tudi v razred ter si ogledali prenovljeno telovadnico z novimi slaćilnicami in stranišči, ravnateljstvo in pisarne upravnega osebja. Romoli je z veseljem ugotavljal, da je šola prostorna, svetla in funkcionalna, da so vsi razredi opremljeni s stropno klimatizacijo in da so bili pri obnovi sposobljeni do izvirnih značilnosti poslopja. Posrečen mu je tudi zdel prehod v steklu in železju med dvema šolskima stavbama. Arh. Monica Kogoi je pojasnila, da je načrtovanje obnove steklo leta 1996, dela so se začela leta 2001, z dokončanjem drugega sklopa pa je poseg do danes stal 3.560.185 evrov. Dodala je, da je polkrožna stavba na oširku Culiat delo arhitektov Miozza in Mansutti iz Padove, ki sta v 30. letih 20. stoletja izdelala 23 podobnih načrtov na Južnem Tirolskem, v Venetu, Julijski krajini in Dalmaciji (povsed je šlo za stavbe, namenjene fašistični mladini), župana pa je vprašala, naj občina financira še tretji sklop del z ureditvijo zunanjih prostorov, dvorišča, parkirišča in ograje na ulici Margotti.

GORICA - Jutri Komisar Orban na srečanju s Slovenci

LEONARD ORBAN

V Gorico prihaja jutri evropski komisar za večjezičnost Leonard Orban, po rodu Romun. Na to mesto je bil imenovan januarja 2007, ob vstopu Romunije v Evropsko unijo. Prisel bo na povabilo goriškega inštituta za mednarodno sociologijo ISIG, ki bo z njegovim popoldanskim predavanjem sklenil poletno šolo za univerzitetne raziskovalce na temo Sredozemlja, novega središča EU.

Orbana čaka vrsta obveznosti, med katerimi izstopa posvet z začetkom ob 12. uri v pokrajinski sejni dvorani. Odprt ga bo podtajnik na rimskem ministrstvu za zunanjost trgovino Miloš Budin, udeležili pa se ga bodo krajevni upravitelji in gospodarstveniki iz dežele FJK - s posebnim poudarkom na Goriški -; med gosti bodo tudi romunski veleposlaniki v Italiji, Avstriji, Sloveniji in na Hrvaškem. Posvet na temo evropske večjezičnosti in biznisa se bo zaključil ob 13.30, nakar, predvidoma ob 14. uri, se bo Orban na pokrajini sestal z deželnima predstavninstvoma Slovenske kulturno gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij; srečanje bo potekalo na pobudo SKGZ.

Evropski komisar bo ob 15. uri v osrednji dvorani goriškega sedeža Tržaške univerze v ulici Alviano imel lectio magistralis na temo Sredozemlja in evropske večjezičnosti za udeležence trinajste izvedbe poletne šole ISIG-a in goriško javnost. Med 17.05 in 17.30 se bo na pokrajini srečal z diplomatskimi predstavniki Mitteleurope, zatem bo na istem mestu srečal docente in študente goriškega univerzitetnega konzorcija IUISE za evropske študije, med 18.20 in 19. uro pa na sedežu ISIG-a še vodstvo in sodelavce sociološkega inštituta. Orban bodo izročili manifest, ki ga med goriškim poglavljajem na evropske teme pripravijo udeleženci ISIG-ove poletne šole.

GRADEŽ - Med nastopajočimi doberdobski zbor Hrast

V baziliki pevski poklon Stanku Jericiju

Slovenski skladatelj je zaznamoval širši goriški prostor

Pevci zbara Hrast na koncertu v gradeški baziliki

Goriški oddelek zborovske zveze USCI je v torko počastil spomin slovenskega skladatelja Stanka Jericia iz Gorice. To so storili z zborovskim večerom v baziliki sv. Evfemije v Gradežu. Jericijo je bil namreč markantna osebnost na celotnem goriškem teritoriju: duhovnemu poslanstvu je namreč vseskozi ob bok postavljal plodovito glasbeno in skladateljsko žilico. Deloval je na slovenskem glasbenem prizorišču - dirigiral je pevski zbor Lože Bratuz iz Gorice -, bil je poznan v italijanski javnosti - vodil je tudi zbor cerkve sv. Ignacija na goriškem Travniku -, za njim pa nam ostaja neprecenljiva zapuščina na notnem črtovju s priredbami ljudskih pesmi in z modernističnimi polifonskimi skladbami.

Torkov večer so oblikovali trije pevski sestavi. Najprej je pred občinstvom nastopila mešana zasedba mladinskih pevskih zborov Aesontinum in La foiarola pod skupnim vodstvom njunih di-

rigentov Ivana Portelli in Lucie Vinči; predstavili so izbor nabožnih napevov, med katerimi tudi Jericijev Mašo za otroški zbor. Na oltar gradeške bazilike so nato stopili pevci cerkvenega pevskega zbara Sv. Ignacij, ki deluje v istoimenski goriški cerkvi in ga je, kot rečeno, pokojni dirigent in skladatelj dalj časa vodil; za njim pa prevzel dirigent Livo Brumat. Pevci so se še pred nastopom spomnili Jericia s prisrčnim pozdravom in med drugim izvedli napev Ave Maria, zadnjo pesem, ki jo je slovenski skladatelj uglasbil oktobra 2006. Koncert je sklenil mesešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča, ki je v zadnjih desetih letih izvajal številne moderne polifonske stvaritve goriškega skladatelja. Tokrat je v svoj program uvrstil skladbo Judežev obup, s katero so Doberdobci nastopali tudi na zadnjem tekmovalju Naša pesem v Mariboru. (ač)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL MORO (Alesani), ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, ul. Manlio 14/B, tel. 0481-480405.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprto.
CORSO: zaprto.
TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.00 - 22.00 »Shrek Terzo«, risani film.
Dvorana 2: 16.00 - 18.10 »Shrek Terzo«; 20.00 - 22.15 »Captivity«, prepovedan mladini pod 14. letom.
Dvorana 3: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Premonition«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.10 - 22.10 »L'ora di punta«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Il dolore è l'amaro«.

Šolske vesti

DIJAŠKI DOM vabi vse udeležence poletnega središča, poletne športne šole in kolonije na zaključno predstavitev vseh poletnih pobud danes ob 17.30 v Dijaškem domu.

Čestitke

V Štandrežu ob cesti mala hiša stoji, v njej DINO danes 40 let lovi! Na zdrujve in še veliko lepih dni, mu kličijo domači vsi! Jan in Kaja pravita: »Potripi z nama zdej, da v veselje ti bomo še vnaprej. Živijo tati Dino!«

Izleti

SPDG obvešča, da bo avtobus na planinsko srečanje v soboto, 15. septembra, odpeljal ob 6.30 iz Rožne doline (na slovenski strani); informacije za morebitna prosta mesta tel. 0481-882079 (Vlado).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV organizira v nedeljo, 30. septembra, izlet v Škofovo Loko »Po poteh naših pesnikov in pisateljev -

ogled Tavčarjeve domovine«. Za prijave in informacije poklicite na tržaški (040-635626) oz. oziroma goriški urad ZSKD (0481-531495).

Obvestila

DRUŽBA ITALIJANSKIH POŠT sporoča, da s septembrom dalje velja zimski urnik poštnih uradov. Na korzu Verdi v Gorici je odprt od ponedeljka do sobote med 8.30 in 19. uro; z istim urnikom so od ponedeljka do petka odprtji uradi v Krminu, Tržiču in Ronkah, ki so na razpolago strankam tudi ob sobotah med 8.30 in 13. uro. Zimski urnik (8.30-13.45) velja tudi v Podgori, Koprivnem in Mediji.

GODBA KRAS iz Doberdoba obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za trobila, pihala in tolkala; informacije vsak dan od 19. ure dalje na tel. 338-6347012 (Luciano) ali 335-6478072 (Robert) ter osebno ob ponedeljkih in četrtih ob 20.30 v glasbeni sobi v Doberdalu.

KD SOVODNJE vabi drevi ob 20. uri v Kulturni dom v Sovodnjah vse starše, ki bi želeli vpisati otroke v novonastali sovodenjski otroški zborček; informacije na tel. 328-3717497 (Katja).

KNJIŽNICA FEIGEL bo do 14. septembra odprta po poletnem urniku vsak dan razen sobote od 8. do 16. ure.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA prireja za italijanske osnovnošolce in dijake brezplačni tečaj slovenskega jezika, ki se bo začel 2. oktobra in bo trajal 70 šolskih ur, dvakrat na teden po dve šolski urji v prostorih Mladinskega centra Nova Gorica; prijave do 28. septembra preko elektronske pošte info@mc-n.org ali na tel. 003865-3333020.

MLADINSKI DOM GORICA sporoča, da se bo pošolski pouk začel v ponedeljek 17. septembra. Starši gojencev so vabljeni na informativno srečanje danes ob 18. uri v prostorih doma v ulici Don Bosco 60; informacije na tel. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040.

MLADINSKI ODSEK KD SOVODNJE prireja začetni tečaj plesa za mlade.

Prvo srečanje bo v četrtek, 20. septembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Za informacije tel. št. 328-2580904 (Maja).

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je zaprta zaradi dopusta do 14. septembra.

ODDELEK BAleta SCVG EMIL KOMEL deluje v baletni sobi Kulturnega doma v Gorici. Začetek dejavnosti - tečaj klasičnega in sodobnega baleta - bo 19. septembra; lekcije potekajo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih, med 17. in 19. uro. Vpisujejo ves mesec september; podrobnejše informacije na SCGV Emil Komel (tel. 0481-532163) in v pisarni Kulturnega doma (tel. 0481-33288).

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL JAMLJE IN DOBERDOBSKA OBČINSKA UPRAVA prirejata proslavo ob 30. obljetnici odkritja spomenika padlim v NOB iz Dola. Prireditev bo v nedeljo, 16. septembra, ob 15.30 pred spomenikom na Palkišu. Govorila bosta Milan Pahor in Silvino Poletto, nastopili bodo TPPZ Pinko Tomažič, gospoda na pihala Kras iz Doberdoba ter recitatorji in OPZ Kremenjak iz Jamelj.

ZSKD GORICA obvešča, da bodo uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku: od dan ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

Prireditve

MONFALCONE ESTATE: v organizaciji občine Tržič: v nedeljo, 16. septembra, ob 17.00 v Ul. Valentiniš »Festival del bastardino«, vpisovanje v justrajnih urah.

NON C'E' VERSO - besede in glasbe z avtorji - bo na dvoru Darka Bratine na Travniku v Gorici: drevi ob 21. uri odprtje videopesniške inštalacije Antonelle Bukovaz »Ta-

Šola klasičnega in modernega baleta

“TERSICORE Città di Gorizia” 51.

Zavod deluje z vednostjo Ministrstva za javno vzgojo

Že 51 let v službi plesne vzgoje

Umetniška vodja: prof. Corina Mary Brandolin Prandi de Ulmhort

ZAČETNI, SREDNJI IN IZPOPOLEVALNI TEČAJI KLASIČNEGA BALETA IN AKADEMSKEGA PLESA, MODERN JAZZ, TIP TAP, SODOBNI PLESI, ZNAČILNI SVETOVNI PLESI, DRUŽABNI PLESI ZA ODRASLE, PILATES VADBA

Vpisovanje in informacije ob delavnikih v popoldanskih urah

GORICA, ulica Crispi 1, Tel. 0481.533602

TRŽIČ, ulica Mazzini 12, Tel. 0481.410506

NOVA GORICA - Marušičeva knjiga

Iz preteklosti napotki za sožitje

Novogoriška Raziskovalna postaja Znanstveno raziskovalnega centra SAZU deluje v Novi Gorici tri leta. Glavna naloga inštututa je opravljanje temeljnih raziskav s področja družboslovnih ved. V Novi Gorici je vodja postaje zgodovinar Branko Marušič; njegova zadnja knjiga je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi z naslovom »Il vicino come amico: realtà o utopia. La convivenza lungo il confine italo-sloveno« ali, v slovenščini, »Bližnjik kot prijatelj: stvarnost ali utopija. Sožitje na italijansko-slovenski meji«. Predstavili so jo včeraj na telesi novogoriške Raziskovalne postaje.

Oskar Simčič iz Goriške Mohorjeve je uvodoma povedal, da je knjiga izšla v italijanskem jeziku, ker je namenjena italijanskemu bralcu, ki bo s prebranjem štirinajstih Marušičevih prispevkov o slovenski zgodovini in slovensko-italijanskih odnosih bolje spoznal slovensko in obmejno stvarnost. Zapis se je izbral Marušič sam med petdesetimi objavami v različnih publikacijah. Prvi prispevek sega v leto 1964, vse pa obravnavajo sožitje ob meji v devetnajstem v dva setjem stoletju. Marušič je na včerajšnji predstavitvi povzel nekaj tem iz knjige. Poudarek je namenil visokemu Napoleonovemu uradniku Cesareju Balbu, ki je svoje bivanje v Ljubljani opisal kot najbolj mučno obdobje svojega življenja, in še Umbertu Anto-

niu Bonnesu, ki je Italijanom skušal posredovati del slovenske zgodovine in kot prepričan socialist umrl v taborišču. V nadaljevanju je primerjal Julijosa Kugyja in Henrika Tuma, ki sta rojena istega leta v meseca, julija 1858, oba alpinista, vendar vsak z drugačnim osebnim odnosom do gora.

Goriška Mohorjeva družba ima iz preteklih let že kar zajetno število izdaj, ki italijanskemu bralcu predstavljajo svet Slovencev. O njih piše v uvodu v knjigo predsednik založbe Oskar Simčič, medtem ko drugi uvodničar, upokojeni docent Tržaške univerze Sergio Tavano, sintetizira razmerja in razmere, o katereh knjiga govori. Uredniško delo je opravil Lanko Toplikar iz Gradišča, ki se mu je Marušič še posebej zahvalil za skrb, ki jo je namenil kakovosti italijanskega prevoda.

Na terasi Raziskovalne postaje so včeraj predstavili tudi delo Danile Zupan Kumar, pravzaprav njeni doktorsko nalogi z naslovom Govorjeni diskurz; v njem se izvedena za dialekete ukvarja z analizo briških narečij. Avtorica - tudi sama sodelavka Raziskovalne postaje - skuša odgovoriti na vprašanje, zakaj se govornici med seboj razumejo brez posebnih težav, čeprav izgledajo pogovori, ki jih zapišemo na takšen gorjen način, kaotični in nerazumljivi.

Saška Jug

knjižnici v ul. Mameli v Gorici je do sobote, 29. septembra, na ogled razstava C. Piemontija »Fotogrammi«.

Urnik: od pondeljeka do petka od 10.30 do 18.30, v soboto od 10.30 do 13.30.

V GALERIJI HIŠE KULTURE V ŠMARTEM bo v petek, 14. septembra, ob 20. uri odprtje razstave umetnice Marlies Liekfeld-Rapetti z naslovom Puppa v Šmartnem.

V OBČINSKEM CENTRU V LOČNIKU na trgu San Giorgio 37 bo v soboto, 15. septembra, ob 18.30 odprtje fotografickih razstav z naslovom »Portfolio a Lucinico«. Razstavlja Valter Nanut, Silvan Pittoli in Giorgio Bregant.

V PARKU CORONINI bo drevi ob 21. uri koncert »Ventaglio d'Arpe«, dir. Patrizia Tassini.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.30, Franco D'Amore iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

DANES V GABRJAH: 11.00, Carmine Sciomante (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.30) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Ennio Antoniazzi v kapeli bolnišnice in na pokopališču v Ronkah.

DANES V RONKAH: 11.00, Nerina Battaglia vd. Zorzin (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Marije Matere Cerkev in na pokopališču.

DANES V BRAČANU: 14.00, Renato Pelesson (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

TERORIZEM - Nepričakovani odgovor poveljnika ameriških sil med zaslijanjem v senatu

Petraeus ne ve, ali so ZDA varnejše po posredovanju v Iraku

Dosedanja strategija požela kritike med demokrati in republikanci - Danes bo nastopil predsednik George Bush

WASHINGTON - Poveljnik ameriških sil v Iraku, general David Petraeus je v torek med zaslijanjem pred senatnim odborom za oborožene sile odmevno priznal, da ne ve, ali so ZDA zaradi tega, kar delajo v Iraku, danes varnejše ali ne. Petraeus je skupaj z veleposlanikom ZDA v Iraku Ryannom Crockerjem v torek predal poročilo o Iraku še v senatu, predsednik George Bush, ki bo imel predvidoma danes televizijski nagovor, pa je Beli hiši sprejel kongresne voditelje. Vprašanje o smiselnosti početja v Iraku je Petraeusu zastavil vodilni republikanec v odboru za oborožene sile John Warner iz Virginije, ki je pred dnevi napovedal upokojitev leta 2009. Warner je generala vprašal, ali je zaradi tega, kar skušajo narediti v Iraku, Amerika danes bolj varna in Petraeus je presenetljivo odgovoril, da ne ve, ker ni razmišljal o širši sliki, ampak le o tem, kar dela kot vodja koaličnih sil v Iraku. Senatno zaslijanje Petraeusa in veleposlanika Crockerja je bilo za oba veliko manj prijetno kot dan prej, ko sta svoje poročilo o Iraku po povečanju števila ameriških vojakov za 30.000 podala pred skupnim odborom za obrambo in mednarodne odnose predstavnika doma.

Tudi v senatu sta oba vztrajala pri ugotovitvah, da je povečanje števila ameriških vojakov pomagalo k izboljšanju varnostnega položaja in zmanjšanju nasilja. Oba sta tudi priznala, da iraško vodstvo ni uspelo dosegiti političnega dogovora o bistvenih vprašanjih, čeprav ne zaradi pomanjkanja truda. Prav tako oba sta bila mnenja, da bi bila določitev datumata umika, kot to zahtevala demokrat, ali morda hiter umik, katastrofalna za Irak.

Vendar pa republikanski senatorji niso bili tako prizanesljivi kot njihovi kolegi v predstavnikiškem domu. V senatnem odboru za mednarodne odnose je bil med najostrejšimi kritiki Chuck Hagel iz Nebraski, ki je v ponedeljek napovedal, da se leta 2008 ne bo potegoval za tretji mandat. Hagel je ognjevitno vprašal, naj mu povesta razlog, radi katerega naj ZDA še naprej vlagajo kri in denar v Irak, tako kot so doslej. V njunem poročilu Hagel tega razloga ni videl.

Tudi nekoč najbolj zvest zaveznik predsednika Busha v senatu Norm Coleman iz Minnesota, je v slogu iz časov vietnamske vojne dejal: »Američani želijo videti luč na koncu predora«. Coleman je želel slišati malce bolj dolgoročno vizijo kot pa le zmanjšanje števila vojakov na 130.000 do prihodnjega poletja in novo poročilo v sredini marca 2008. Vodilni republikanec v odboru Richard Lugar iz Indiana je menil, da možnosti za »neke vrste« uspeh sicer obstajajo, vendar pa si ne smejo privoščiti napak.

Med najbolj ogroženimi je bil predsedniški kandidat demokratov in predsednik odbora za mednarodne odnose Joe Biden iz Delaware. Biden je menil, da v Iraku ni vojaške rešitve, Iračani pa niso sposobni dosegiti politične. Podobno ostri so bili tudi drugi demokrati, senator iz Illinoisa in predsedniški kandidat Barack Obama pa je poudaril, da je narobe, da se ta zaslijanja opravlajo okrog 11. septembra, s čimer se ponovno napačno namiguje, da ima Irak kaj opraviti s terorističnimi napadi v ZDA leta 2001.

Predsednik Bush namerava hitro izkoristiti zasombo, ki mu jo je dal Petraeus, na katerega se je sicer skliceval zadnje mesec, vedno ko je odbijal zahteve po zmanjšanju števila ameriških vojakov v Iraku. V četrtek naj bi Bush Američanom napovedal, da bo upošteval generalova priporočila glede zmanjšanja števila vojakov za 30.000 do naslednjega poletja. Vendar pa kritiki poudarjajo, da to pomeni vračanje tja, kjer so že bili letos januarja, Irak pa ni danes nič bliže politični rešitvi, kot je bil takrat. (STA)

General David
Petraeus

ANSA

AVSTRIJA - Protiteroristična akcija

Aretirali domnevne pripadnike Al Kaide

DUNAJ - V Avstriji so aretirali tri domnevne pripadnike teroristične mreže Al Kaida. Osumljenci naj bi bili povezani z objavo videoposnetka marca letos, ki je vseboval grožnje Avstriji in Nemčiji zaradi sodelovanja njunih sil v Afganistanu, je danes sporočilo avstrijsko notranje ministrstvo. »Trije osumljenci so bili aretirani na Dunaju. Pri njih ni mogoče izključiti povezav z ideologijo Al Kaida,« je za francosko tiskovno agencijo AFP povedal tiskovni predstavnik avstrijskega notranjega ministrstva Rudolf Gollia.

Avstrijski notranji minister Günther Platter je zatem na novinarski konferenci pojasnil, da so bili osumljeni - gre za dva moška, stara 20 in 26 let, in 21-letno žensko -, »v stiku z mrežo Al Kaida«, niso pa bili del »operacijske mreže« za nasilne akcije. Platter je tudi zagotovil, da trojica »v nobenem trenutku ni predstavljala grožnje Avstriji«.

Trojica je živila na Dunaju. Gre

za »avstrijske muslimane druge generacije«, njihove družine pa izvirajo »iz arabskega sveta«, je povedal vodja avstrijske javne varnosti Erich Buxbaum. Aretirali so jih včeraj opoldne, potem pa so jih zaslišali in pregledali njihovo stanovanja.

Aretacije so povezane z objavo videoposnetka 11. marca letos na forumu spletnih strani »Glas kalifata«, povezane z Al Kaido. Na posnetku so islamski skrajne zagrozili z napadi na Nemčijo in Avstrijo, če ne bosta umaknili svojih sil iz Afganistana. Obe državi sta takrat poskušali zmanjšati pomen groženja. Avstrijski kancler Alfred Gusenbauer je tako dejal, da se ljudje nimajo česa batiti.

Avstrija ima v Afganistanu kontingenčni štirih častnikov iz generalštaba. Njihova misija v Kabulu se bo iztekel 31. decembra letos. Nemčija ima medtem v Afganistanu skoraj 3000 vojakov, Berlin pa tudi poveljuje silam Nata na severu države. (STA)

RUSIJA - Nepričakovana poteza predsednika

Putin zamenjuje vlado pred volitvami

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je za novega premiera predlagal Viktorja Zubkova, ki je bil zadolžen za boj proti pranju denarja, je včeraj sporočil predsednik dume Boris Grizlov. Kot je pojasnil Grizlov, je Putin prosil dumo, spodnji dom parlamenta, naj potrdi Zubkova na položaju premiera. Zubkov, ki je bil doslej vodja zveznega urada za finančni nadzor, je dolgoletni sodelavec Putina. V zgodnjih 90. letih prejšnjega stoletja sta bila zaposlena v administraciji Sankt Peterburga.

Nekaj ur pred tem je Putin sprejel odstop vlade predstavnika Mihaila Fradkova in celotne vlade. Kot je pojasnil Putin, je bil odstop vlade potreben za prestrukturiranje vladnega sistema pred volitvami. Fradkov, ki je postal premier marca 2004, bo ostal na položaju, dokler duma ne bo imenovala novega kandidata, je dodal Putin.

Parlamentarne volitve bodo v Rusiji 2. decembra, tri meseca kasneje jih bodo sledile predsedniške volitve, na katerih v skladu z rusko ustavo Putin ne

FINANCE - Valute

Evro v primerjavi z dolarjem dosegel rekordno vrednost

BERLIN/PARIZ/TOKIO - Finančni trgi nestrnno pričakujejo odločitev ameriške centralne banke, ki bo prihodnji teden odločala o višini ključne obrestne mere. Ob napovedih, da bo centralna banka Federal Reserve ključno obrestno mero znižala, se vrednost že tako močnega evra v primerjavi z dolarjem še krepi. Tako je skupna evropska valuta v primerjavi z dolarjem včeraj narasla na novo rekordno vrednost 1,3879. Nazadnje je vrh dosegl 24. julija, ko je bilo treba za evro odsteti 1,3852 dolarja.

Dolar se v primerjavi z evrom zadnje tedne vrti okoli najnižje vrednosti, na to pa je v zadnjih dneh vplivalo poročilo ameriškega ministrstva za delo o padcu zaposlovanja v avgustu. Nižje zaposlovanje naj bi kazalo na to, da se kriza s trga hipotekarnih posojil seli na druge dele gospodarstva. To je okrepilo špekulacije, da bo ameriška centralna banka na zasedanju 18. septembra prvič po štirih letih znižala ključno obrestno mero, ki je sedaj določena pri 5,25 odstotka. (STA)

V Indoneziji potres, a brez tsunamija

DŽAKARTA - Zahodno obalo indonezijskega otoka Sumatra je prizadel močan potres z močjo 8,2 po Richterjevi lestvici, sledilo pa mu je tudi več popotrsnih sunkov, zaradi česar so oblasti izdale dve opozorili pred tsunamijem, ki pa so ju kasneje preklicale. Potres, ki je v Indoneziji terjal najmanj sedem mrtvih in okoli 100 ranjenih, so čutili tudi v drugih državah na območju, kjer so prav tako izdali opozorilo pred tsunamijem. Zaradi potresa so se na Sumatri rušile stavbe, drugod pa je zamajalo poslopja.

IAEA o iranskem jedrske programu

DUNAJ - Svet guvernerjev Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) je na zasedanju na Dunaju preučeval poročilo generalnega direktorja agencije Mohameda El Baradeja, ki med drugim predvideva časovni načrt inšpekcij, s katerimi bi IAEA ugotovila civilno ali vojaško načravo iranskega jedrskega programa. ZDA in EU so ob tem Iranu zagrozile z novimi sankcijami, medtem pa je Teheran posvaril pred »političnim vmešavanjem«, ki bi lahko ogrožil njegov dogovor z IAEA o inšpekcijah.

Embargo za britansko meso do 15. oktobra

BRUSELJ/LONDON - Evropska komisija je potem, ko so na jugu Anglije potrdili prisotnost virusa slinavke in parkljevk, sprejela nujne ukrepe v obliki popolnega embarga na promet z vsem britanskim mesom, ki bo veljal najmanj do 15. oktobra. Kot območje visokega tveganja so v Bruslju označili vso Veliko Britanijo, pri čemer pa omejitve ne velajo za Severno Irsko.

Nekdanji predsednik obsojen na dosmrtno ječo

MANILA - Nekdanji filipinski predsednik in nekdanji filmski zvezdnik Joseph Estrada je bil zaradi korupcije obsojen na dosmrtno ječo. Posebno protikorupcijsko sodišče je razsodilo, da si je Estrada z davčnimi utajami in prejemanjem podkupnih prisvojil več milijonov dolarjev. Poleg tega je zaseglo 87 milijonov dolarjev z njegovih bančnih računov, ki so bili med sojenjem zamrzni. Estradovi odvetniki so takoj napovedali pritožbo. (STA)

JAPONSKA - Zapletena vladna kriza

Šinzo Abe po manj kot letu dni odstopil

SHINZO ABE

TOKIO - Japonska vladajoča Liberalno-demokratska stranka (LDP) bo naslednika premiera Šinza Abeja, ki je včeraj odstopil, izbrala 19. septembra. Abe je odstopil po manj kot letu dni na oblasti zaradi vrste škandalov, ki so načeli njegovo priljubljenost in zavrl spremenjanje njegovega reformnega programa. Za Abejevega najverjetnejšega naslednika velja Taro Aso, generalni sekretar LDP in nekdanji zunanjki minister, ki naj bi svojo odločitev o kandidaturi sporočil kmalu.

52-letni Abe, prvi japonski premier, ki se je rodil po drugi svetovni vojni, je položaj prevzel lani z obljubo, da bo nadaljeval reforme in spremenil vsiljeno povojno pacificistično ustavo. Toda njegova priljubljenost je zaradi številnih škandalov v vladi začela naglo padati, najhujši udarec pa je bil poraz na julijskih volitvah v zgornji dom parlamenta.

»Menil sem, da bi morala stranka zgrabitrenutek in napredovati z novim voditeljem,« je včeraj na novinarski konferenci dejal vidno pretreseni Abe, ki je svoji stranki LDP naročil, naj njegovega

VLADIMIR PUTIN

more več kandidirati. Med morebitnimi imeni za njegovega naslednika sta se najpogosteje pojavljala podpredsednika vlad Sergej Ivanov in Dmitrij Medvedjev.

Imenovanje Zubkova je poskrbelo za presenečenje. Analitiki so namreč napovedovali, da bo novi premier najverjetnejši Putinov kandidat za novega ruskega predsednika, Zubkova pa niso omenjali med možnimi kandidati. Grizlov je napovedal, da se bo Zubkov danes srečal s poslanskimi skupinami, o njegovem imenovanju pa bodo v dumi odločali jutri. (STA)

TRST - Fotografija Spacal, Lavrenčič in skupinska

V sklopu festivala Trieste fotografija, ki se pravkar odvija v Trstu, bo v teh dneh nekaj slovensko obarvanih dogodkov. Kot smo že poročali, se bo prvi, fotografska razstava Lojzeta Spacala in Marijana Pfaiferja, zvrstil že nocoj, ko bodo ob 20.30 v Prosvetnem domu na Općinah predstavljili njune posnetke o Krasu, Istri in Posočju. Kras pa bo protagonist tudi razstave, ki jo bodo jutri odprli v Narodni in študijski knjižnici. Tržačan Viljam Lavrenčič (letnik 1967), član fotokrožka Fotovideo Trst 80, bo predstavil svoje borjače, štirne, kaluone in druge kraške motive, za katerimi se skriva avtorjeva velika ljubezen do Krasa. Na ogled bo cikel črno-belih fotografij srednjega formata; Lavrenčičeva dela bo predstavil Robi Jakomin. Razstavo bodo odprli jutri ob 18. uri.

Ljubitelji starodavnih tehnik in alternativne fotografije bodo prišli na svoj račun v soboto. V Galeriji Narodnega doma bodo namreč ob 11. uri odprli razstavo Skupine Rodolfo Namias iz Parme: značilnost skupine je, da ima člane po vsej Italiji in da se ukvarja izključno z ovrednotenjem ter novimi interpretacijami nekdajnih tehnik fotografiranja in tiskanja. Razstavo, ki nosi naslov Občutljive površine, prireja fotokrožek Fotovideo Trst 80: na ogled bo okrog dvajset del prav toljih avtorjev. (pd)

LJUBLJANA Prva koncerta Slovenske filharmonije

Orkester Slovenske filharmonije bo novo abonmajsko sezono začel s koncertoma za modri abonom. Koncerta bosta danes in jutri obakrat ob 19.30 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Orkestr bo dirigiral njegov šef dirigent George Pehlivanian, na sporednu bodo Valse interrompue Daniela Švare, Simfonija št. 3 v D-duru Franza Schuberta in simfonična pesnitev Tako je govoril Zaratustra Richarda Straussa. Pianist, dirigent, pedagog, kritik in predvsem skladatelj Danilo Švara (1902-1981) je bil eden najbolj vsestransko razgledanih in izobraženih slovenskih glasbenikov. Valse interrompue je napisal leta 1933, ob prvem gostovanju plesnega para Pina in Pie Mlakar v ljubljanski Operi. Po besedah Andreja Rjavca glasba ponese v blešečo dvorano, v kateri razkošno oblecene dame in gospodje plešejo valček. Slavje prekine prihod skupine klošarjev in beračev. Ko jih izrinejo iz dvorane, se ples nadaljuje.

Schubertova Simfonija št. 3 v D-duru prinaša duh dunajske veselosti in spominja na naivno igrovost Haydnovih simfonij, piše v koncertnem listu. Prvič je bila izvedena leta 1881 v Londonu.

Strauss je simponično pesnitev Tako je govoril Zaratustra napisal leta 1896 z oznako »prosto po Nietzscheju«. Skladatelja se je filozofova polemika o krščanski religiji močno dotaknila, vendar pa, kot je pojasnil ob nastanku skladbe, ni želel napisati filozofske glasbe ali portretirati velikega Nietzschevega dela, pač pa je želel z glasbenimi sredstvi izraziti misel o razvoju človeštva. (STA)

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

LJUBLJANA
SNG Drama Ljubljana
Veliki oder
V soboto, 15. septembra ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.
V petek, 21. ob 19.30 in v soboto, 22. septembra ob 20.00 / Dane Zajc: »Jagababa«.
Mala drama
V soboto, 15. septembra ob 20.00 / Vasilij Vladimirovič Sigarev: »Ahasver«.
V četrtek, 20. septembra ob 20.00 / Ingrmar Villquist: »Halvarjeva noč«. Goštje Kamerni teater 55 Sarajevo.
V soboto, 22. septembra ob 20.00 / Neil LaBute: »Razsutje / Igre poslednjih dñi«. Gostuje Imaginarni, zavod za kulturno dejavnost.

Stara mestna elektrarna
Danes, 12. septembra ob 21.00 / Ivan Peternelj: »Oblivijon«, gledališka predstava.

Mestno Gledališče Ljubljansko

Veliki oder
Danes, 13., jutri, 14., v soboto, 15., v sredo, 19. in v četrtek, 20. septembra ob 20.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick »Goslač na strehi«.

Mala scena MGL

V soboto, 22. in v ponedeljek, 24. septembra ob 20.00 / Kim Komljanec: »Kura nima jajc«.

Šentjakobsko gledališče

Jutri, 14. septembra ob 20.00 / »Harlekinska noč«, podelitev nagrad ŠG Harlekin za dosežke v gledališki sezoni 2006/2007. Vstop prost.

V soboto, 22. septembra ob 19.30 / J. Jacobs/W. Casey: »Briljantina«, (muzikal), režija in koreografija Mojca Horvat.

V petek, 28. septembra ob 19.30 / D. Goggin: »Nonsense II« (muzikal), režija in koreografija M. Horvat.

POSTOJNA

V četrtek, 27. septembra ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejka« (črna komedija), režija G. Lešnjak - Gojc. Gostovanje Šentjakobskega gledališča na festivalu Linhartovo srečanje.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

G. Mahler: »Resurrezione« / Prvi sezonski koncert, ki ga vodi Dan Ettinger. Urnik: jutri, 14. septembra ob 20.30 in v nedeljo, 16. septembra ob 17.30.

GORICA

Park Coronini

Danes, 13. septembra ob 21.00 / Koncert »Ventaglio d'Arpe«, dir. Patrizia Tassini.

■ 30. MEDNARODNI

ORGELSKI FESTIVAL

V nedeljo, 16. septembra ob 17.00, cerkev sv. Ermakore in Fortunata (Rojan) / Manuel Tomadin - orgle.

V ponedeljek, 17. septembra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Mauro Maur - trobenta in Francoise Gadbois - orgle.

V ponedeljek, 24. septembra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Kristian Schneider - orgle.

■ KOGOJEVI DNEVI 2007

Jutri, 14. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani, Zborovodkinja: Urša Lah.

V soboto, 22. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Juvavum Brass Quintet - Salzburg.

V sredo, 26. septembra ob 10.00, Dežele, Kulturni dom / Koncert za mladino.

V petek, 28. septembra ob 20.30, Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Dubravka Tomšič Srebotnjak - klavir.

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 14. oktobra ob 16.00, Gorica, Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobiliški ansambel Slovenske filharmonije. Dirigentka: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir.

V petek, 26. oktobra ob 20.00, Vipava, dvorec Zemono / Portretni koncert

skladatelja Uroša Rojka.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkuja. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

POSTOJNA

Jamski dvorec

V četrtek, 20. septembra / V okviru »Postojne blues festivala« bo nastopil britanski vokalist Ian Siegal.

LJUBLJANA

■ Festival Ljubljana

Jutri, 14. septembra ob 20.00, Križanke / Borut Bučar & Big Band RTV Slovenija.

V soboto, 15. septembra ob 21.00, Križanke / Terrafolk.

■ Tartini festival

V soboto, 15. septembra ob 20.00, samostan sv. Franciška Asiškega, Piran / Ilinca Dumitrescu - klavir, Vasile Macovei - fagot.

Letno gledališče Križank

V četrtek, 27. septembra / Nastop hrvaške pevke Severine.

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprt. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info: tel. +38657690197 ali mobi +38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Apunti di una vita«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 23.00 so na ogled Mašerinjeve skulpture.

Gledališče Miela: do 16. septembra bo na ogled antološka razstava ruskega fotografa Evgenija Haldeja. Urnik: odprt vsak dan od 18.30 do 22.30.

Poštni in telegrafski muzej: do 14. oktobra je odprt razstava »Zgodovina in filatelija: pregled vrednot in kulture«. V tednu je odprt od 9.00 do 13.00 ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

Kavarna Stella Polare (Trg sv. Antona 6): do 1. novembra bo razstavljal tržaški slikar Boris Juljan.

Muzej Revolte (Ul. Diaz 27): »Caserati. Naslikati tišino«. V tednu je možen ogled od 9.00 do 18.00, ob praznikih od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprt.

Kulturni dom: v okviru festivala Triestefotografia, bodo do 30. septembra na ogled dela 15 slovenskih fotografov.

Galerija Tržaška knjigarne: do 29. septembra razstavlja pod naslovom Srce - Cuore tržaška slikarka Anna-maria Ducaton.

Razstavna dvorana palače Costanzi (Mali trg 2): do 30. septembra bodo na ogled slikarska dela Ramira Menga. Odprt vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna dvorana: do 30. septembra ima posebno razstavo pod naslovom »Visioni« Nicola Tomasi. Odprt vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Vstop prost.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3): »Umetnost po žensko« je naslov skupinske razstave umetnic, ki bodo razstavljale do 23. septembra in sicer vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3): »Umetnost po žensko« je naslov skupinske razstave umetnic, ki bodo razstavljale do 23. septembra in sicer vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

OPČINE

Prosvetni dom: od danes, 13. septembra (otvoritev ob 20.30), do 29. septembra bo odprt fotografksa razstava Lojze Spacal, Marijan Pfaifer »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi«.

Ogled ob delavnikih od 17.00 do 20.00.

Bambičeva galerija (Proseška ulica 13): keramične izdelke razstavlja do 28. septembra Gabrijela Osbich Pison. Urnik ogleda od ponedeljka do petka 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je fotografksa razstava Sergija Ferrarija »Ljudje-Gente«. Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem

Sport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

FIBA
EUROPE
We Are Basketball

MADRID - Upanja, ki so se pojavila po težki zmagi proti Turčiji, so se takoj razblinila. Nemška vrsta Dirk Nowitzki je v odločilni tekmi zadnjega kroga drugega dela EP v napeti tekmi vendar dovolj prepricljivo premagala Italijo in jo izločila iz nadaljnje boja za medalje, kar pa je morda še hujše: Italija prihodnje leto ne bo nastopila na olimpijskih igrah v Pekingu. In to prvič po 11 letih, saj je zadnjič ni bilo leta 1996 na igrah v Atlanti. Če potegnemo črto pod nastopi »azzurrov« na tem EP, moramo zapisati, da pravzaprav odhajajo zaslzeno, saj so igrali daleč pod svojimi sposobnostmi in v šestih nastopih dosegli le dve zmagi. Kako daleč so časi splošne evforije, ki je zaznamovala začetni del pripravljalnega obdobja, ko so »azzurri« na prijateljskih tekma in turnirjih zmagovali kot zastavo. Potem so se začele poškodbe, Galanda, Michelori, Rocca in Gallinari se prvenstva sploh nista mogla udeležiti, poškodovala sta se tudi Bargnani in Belinelli, vendar vse to ne opravičuje slabih nastopov Recalcatijevega moštva. Vzroki za serijo porazov morajo biti še drugi (zvezdnik Bargnani je na primer povsme razočaran) in zdaj bo nastopil čas treznih analiz. Je pomlajena italijanska vrsata na svoji razvojni poti le doživelja »otro-

Skupina F

Včerajšnji izidi: Italija - Nemčija 67:58, Francija - Turčija 85:64, Litva - Slovenija 80:61.
Končni vrstni red: Litva 10, Slovenija 8, Francija 6, Nemčija 4, Italija 2, Turčija 0.

Četrtnfinalni spored

Danes: ob 19.00 Rusija - Francija, ob 21.30 Španija - Nemčija.

Jutri: ob 19.00 Hrvatska - Litva, ob 21.30 Grčija - Slovenija

MOSKVA - Černic in tovariši na odbojkarskem EP ne bodo mogli braniti naslova, ki so ga osvojili pred dverema letoma v Rimu. Letos (in prvič po 18 letih) se poslavljajo že po drugem delu. Poraz proti Rusiji je bil zanje usoden, v polfinalu pa se je presenetljivo uvrstila Finska. Po prvih dveh setih odločilnega dvoboja proti gostitelju prvenstva, je kazalo, da bodo Italijani odšli sklonjenih glav, saj so Rusi s svojima napadom in servisi razgalili vse slabosti »azzurrov«. V drugem setu so Italijani delovali kot razbita četa. Od tretjega seta dalje pa so zaigrali kot preroveni. K preobratu je v veliki meri botrovala zamenjava neprepoznavnega Feia z veliko bolj učinkovitim Pedrazzolijem, ki je skupaj s Paparonijem in Cisollo uspešno pre-

KOŠARKA - Evropsko moško prvenstvo v Španiji

Italija ne gre niti v Peking Slovenci v četrtnfinalu proti Grčiji

»Azzurre« iz prvenstva izločila Nemčija - Proti Litvi sinoči prvi poraz Slovenije

ško bolezen« ali pa morebiti ni tako dobra, kot so jo mnogi že prikazovali?

Nemčija, za katero je bila zmaga prav tako imperativ, je odigrala taktično zrelo tekmo - Dirk Nowitzki je celo prepustil vlogo prvega strelca soigralcem, medtem ko je Italija razočarala v vseh elementih. Na koncu tekme, ko bi lahko ujela Nemčijo z osebnimi napakami in prostimi meti, pa celo ni imela izpolnjenega bonusa.

Dirk Nowitzki je sicer veliko metal (5:19 iz igre), toda bolj kot na lastni učinek je zbranost usmeril v igro v obrambi ter v napadu razigraval soigralce. Tako je bil prvi strellec Nemčije Johannes Herber, ki je imel do te tekme povprečje 3,2 točki na tekmo, proti Sloveniji pa se sploh ni vpisal med strelce. Presenetil je tudi Steffen Hamann (povprečje 4 točke), ki je dosegel 10 točk, medtem ko je pozitivno očeno pri Italiji dobil le Marco Belinelli, ki je kljub zvini gležnja v drugi četrtni dosegel 25 točk. Zlasti porazna je bila Italija v skokih, saj so Nemci pod njenim obročem pobrali kar dvajset žog!

Poraz, a še prvega, je na EP proti Litvi doživel tudi Slovenija, ki se je tako v sakupini uvrstila na 2. mesto, kar ji za nasprotnika v četrtnfinalu prinaša jutri aktualnega evropskega prvaka Grčijo, ki je bil v skupini E sicer še tretji. To bo za Slovenijo ključna tekma, saj bi ji zmaga poleg uvrstitve v polfinale predčasno prinesla tudi že vozovnico za olimpijske igre 2008, kar je bil tudi glavni cilj Slovenije pred pričetkom EP.

Hitro je bilo jasno, da si nobena ekipa v zadnjem krogu ne želi poraza, temveč da hoče nadaljevati prvenstvo neporažena, predvsem pa se izogniti dvoboji z evropskimi prvaki Grki. Ni bilo popuščanja, igralo se je na vso moč in Litva je hitro dokazala, zakaj sodi med glavnih favoritora za najzlahitejšo kovino. V prvi četrtni je Litva metača neverjetno natančno - 56-odstotno iz igre (10:18) in 63-odstotno za tri točke (5:8), zato je zaslzeno vodila s 26:18. Slovenija ji v napadu sicer ni sledila, toda razliko je nadoknadiila z agresivno, borbeno obrambo, s katero si je priigrala prejšnjih pet zmag. Vztrajnost pri istem konceptu igre, začnjena z bolj navdahnjenim igrom v napadu, zlasti pod kolesom Matjaž Smođiš (9 točk v prvem polčasu, Erazem Lorbek 8) in mestu organizatorja igre (Jaka Lakovič 10 točk), je Slo-

Veterani Soragna
(na sliki proti Nemčiji), Basile in Marconato so v Španiji povsem odpovedali, razočaral pa je tudi NBA »zvezdnik« Bargnani

ANSA

venijo nagradila v drugi četrtni. V 15. minutu je imela Litva le točko naskoka (29:30), ob polčasu dve več, a to predvsem zaradi izjemnega meta za tri točke - 8:11.

Šarunas Jasikevičius, glava in motor Litve, si je proti koncu prvega polčasa poskuševal stegensko mišico, zato ga je trener Ramunas Butautas v nadaljevanju raje pustil na klopi. Očitno je to še bolj podzgal litovske igralce, ki so krenili v drugi polčas izjemno motivirano in še naprej zelo natančno.

Premoč v napadu so nadgradili še v bitki pod obročema, tako da se je zmaga Slovenije oddaljevala iz minute v minutu.

Zgolj osem dosegjenih točk v tretji četrtni je bilo premalo za enakovreden boj z Litvo, ki je po 30 minutah vodila s 63:49.

Tudi selektor Aleš Pipan je tedaj ugotovil, da proti razigrani Litvi »ne bo kruha«, zato je iz igre potegnil Smođiša (17 minut) in Nesteroviča (19 minut) ter ju tako obvaroval pred morebitnimi poškodbami, predvsem pa ju odrešil trdega boja z visokimi in močnimi litovskimi orjaki. Moč, ki bi jo porabila proti njim, jima bo

prišla še kako prav v boju z Grčijo, ki bo odločal o mnogo pomembnejših rečeh kot včeraj zvečer. Enako je storilo tudi kakšnih 50 slovenskih navijačev, ki niso bili kos hronskemu navajanju skoraj tisoč litovskih grol na drugi strani dvorane Arena.

Tako je Slovenija večino zadnje četrtnine odigrala v postavi Lakovič, Dragič, Domen Lorbek, Slokar ter Erazem Lorbek in čeprav je Litva nadaljevala z nezmanjšano močjo, se razlika na semaforju ni bistveno spremenila. Šele v zaključnih minutah, ko so priložnost dobili tudi rezervisti, je prednost Litve dosegla dvajset točk.

Nemčija - Italija 67:58 (12:18, 27:27, 46:37)

NEMČIJA: Demirel 5, Okulaja 4 (2:2), Herber 15, Hamann 10 (0:1), Greene 4, Roller 4 (4:4), Femerling 5 (1:2), Nowitzki 15 (3:4), Jagla 5.

ITALIJA: Belinelli 25 (10:10), Mancinelli 2, Marconato 6 (0:1), Mordente 3, Bargnani 10 (3:4), Bulleri 8 (2:2), Di Bella 1 (1:2), Gigli 3 (1:2).

Prosti meti: Nemčija 10:13, Italija

17:21; met za dve točki: Nemčija 18:45, Italija 13:39; met za tri točke: Nemčija 7:21 (Herber 3, Nowitzki 2, Jagla, Demirel), Italija 5:23 (Belinelli 3, Mordente, Bargnani); skoki: Nemčija 52 (31 + 21), Italija 31 (23 + 8); osebne napake: Nemčija 23, Italija 16.

Slovenija - Litva 61:80 (18:26, 41:44, 49:63)

SLOVENIJA: Lakovič 15, Dragič 7 (0:2), Nesterovič 4, Smođiš 11 (2:2), Slokar 6, Jagodnik 3 (1:2), D. Lorbek 6, Vidmar (0:2), E. Lorbek 9 (5:6).

LITVA: Kaukenas 11 (2:2), D. Lavrinovič 6, Šiškauskas 21 (6:8), Songaila 17 (2:2), Jasaitis 3, Kleiza 6, K. Lavrinovič 14 (3:4), Jasikevičius 2.

Prosti meti: Slovenija 8:14, Litva 13:16; met za dve točki: Slovenija 19:38, Litva 17:38; met za tri točke: Slovenija 5:21 (Lakovič 3, Dragič, Smođiš), Litva 11:20 (Šiškauskas 3, K. Lavrinovič 3, D. Lavrinovič 2, Kaukenas, Songaila, Jasaitis); skoki: Slovenija 22 (18 + 4), Litva 44 (33 + 11); osebne napake: Slovenija 21, Litva 20.

ODOBJKA - Italija na EP prvič po 18 letih izločena iz boja za medalje

Kriza, reakcija, padec

Proti Rusiji so »azzurri« nadoknadiли dva seta zaostanka, nato pa izgubili v skrajšanem petem setu

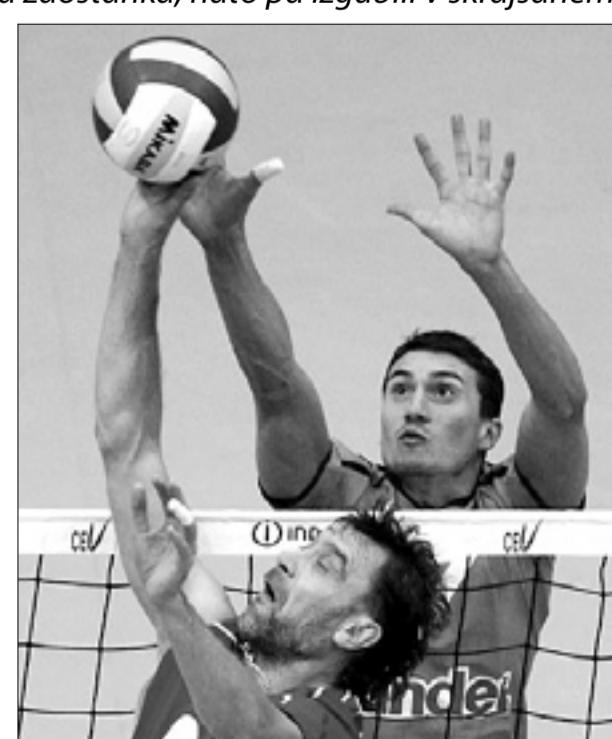
bijal obrambo Rusov. Montalijevi varovanci so začeli bolje sprejemati in so razmerje sil popolnoma prevesili na svojo stran. Začetek tie-breaka (4:0 za Italijo) je obeta novo, senzacionalno zmago Italije, a se je zataknilo in nadaljevanje je bilo spet v znamenju premoči ruskega servisa. Glede na težave Italijanov v drugi liniji, se samo po sebi postavlja vprašanje, zakaj Montali ni preizkusil tudi Černica oziroma zakaj ga je sploh vzel s sabo v Moskvo, če je mislil, da po poškodbni dovolj dobro pripravljen, da lahko igra.

Italija še ima svojo šolo - v polfinalu jo bosta predstavljala trenerja Finske Berruto in Španije Anastasi, nima pa več tako močne ekipe.

Rusija - Italija 3:2 (25:21, 25:15, 20:25, 25:19, 15:10)

RUSIJA: Abramov 13, Volkov 13, Poltavskij 21, Berežko 14, Kulješov 8, Kamutšik 4, Verbov (1), Ostapenko 5, Kruglov, Kosarev 2, Tetjukin 1. **GRANKE:**

ITALIJA: Tentaci 8, Fei 4, Cisolla 21, Mastrangelo 4, Vermiglio 1, Paparoni 15, Farina (1), Perazzolo 15, Sala 0, Mattera 0, Černic, Savani.

Paparoni je bil v napadu učinkovit

ANSA

Stanje

Skupina E

Včerajšnji izidi: Nizozemska

- Francija 3:2 (25:11, 25:23, 21:25, 20:25, 15:12), Nemčija - Španija 1:3 (19:25, 25:15, 24:26, 24:26), Srbija - Slovaška 3:0 (25:18, 25:23, 25:23).

Vrstni red: Španija 8, Srbija 6, Nemčija in Nizozemska 4, Francija 2, Slovaška 0. **Danes:** Nemčija - Francija, Srbija - Španija, Nizozemska - Slovaška.

Skupina F

Včerajšnji izidi: Belgija -

Finska 1:3 (25:21, 17:25, 23:25, 21:25), Poljska - Bolgarija 2:3 (20:25, 25:16, 24:26, 25:21, 13:15), Italija - Rusija 3:2 (25:21, 25:15, 20:25, 19:25, 10:25). **Vrstni red:** Rusija 8, Finska 6, Italija in Bolgarija 4, Belgija 2, Poljska 0. **Danes:** Belgija - Bolgarija, Poljska - Italija (ob 17.30), Rusija - Finska.

NOGOMET - Kvalifikacije za Euro 2008

Di Natale pokopal Ukrajino Izenačeno stanje v skupini B

Nepričakovani poraz Francije - Slovenska zmaga proti Belorusiji zgolj za prestiž

SKUPINA A		Izidi	Finska - Poljska 0:0, Kazahstan - Belgija 2:2, Portugalska - Srbija večerna tekma
Poljska	11	6	3 2 17:9 21
Finska	10	4	4 2 9:5 16
Srbija	8	4	3 1 10:4 15
Portugalska	8	4	3 1 17:7 15
Belgia	9	2	2 5 7:12 8
Armenija	7	2	1 4 3:7 7
Kazahstan	9	1	4 4 7:13 7
Azerbajdzan	8	1	2 5 4:17 5

PRIHODNI KROG (13.10.) Azerbajdzan - Portugalska, Belgija - Finska, Armenija - Srbija, Poljska - Kazahstan

SKUPINA B		Izidi	Ukrajina - Italija 1:2 (0:1)
1:2, Francija - Škotska 0:1, Litva - Ferski otoki 2:1		STRELCA:	Di Natale v 41. in 77. min., Ševčenko v 72.
Škotska	9	7	0 2 17:7 21
Italija	9	6	2 1 15:7 20
Francija	9	6	1 2 15:3 19
Ukrajina	8	4	1 3 10:9 13
Litva	9	3	1 5 7:11 11
Gruzija	8	2	1 5 14:14 7
Ferski otoki	9	0	0 9 3:29 0

PRIHODNI KROG (13.10.) Škotska - Ukrajina, Italija - Gruzija, Ferski otoki - Francija

SKUPINA C		Izidi	Norveška - Grčija 2:2, Turčija - Madžarska 3:0, Bosna in Hercegovina - Moldavija 0:1
Grčija	8	6	1 1 14:7 19
Norveška	9	5	2 2 20:8 17
Turčija	8	5	2 1 21:8 17
BiH	9	4	1 4 14:16 13
Madžarska	9	3	0 6 8:17 9
Malta	8	1	2 5 7:17 5
Moldavija	9	1	2 6 5:16 5

PRIHODNI KROG (13.10.) Moldavija - Turčija, Madžarska - Malta, Grčija - BiH

SKUPINA D		Izidi	Češka - Irska 1:0, Slovaška - Wales 2:5, Ciper - San Marino 3:0
Nemčija	8	7	1 0 31:4 22
Češka	9	6	2 1 19:4 20
Irska	9	4	2 3 14:11 14
Slovaška	9	3	2 4 20:20 10
Wales	8	3	1 4 13:13 10
Ciper	8	3	1 4 13:16 10
San Marino	9	0	0 9 1:43 0

PRIHODNI KROG (13.10.) Ciper - Wales, Irska - Nemčija, Slovaška - San Marino

SKUPINA E		Izidi	Andora - Hrvaška 0:6, Makedonija - Estonija 1:1, Anglija - Rusija 3:0
Hrvaška	9	7	2 0 24:4 23
Anglija	9	6	2 1 18:2 20
Rusija	9	4	3 1 14:4 18
Izrael	9	5	2 2 17:10 17
Makedonija	9	2	2 5 7:11 8
Estonija	10	1	1 8 1:15 4
Andora	9	0	0 9 2:36 0

PRIHODNI KROG (13.10.): Anglija - Estonija

SKUPINA F		Izidi	Islandija - S. Irska 2:1, Španija - Latvija večerna tekma, Danska - Liechtenstein 4:0
Švedska	8	6	1 1 17:4 19
Španija	8	5	1 2 14:7 16
S. Irska	9	5	1 3 14:11 16
Danska	8	4	2 2 13:5 14
Islandija	9	2	2 5 8:17 8
Latvija	7	2	0 5 5:7 6
Liechtenstein	8	1	6 4:22 4

PRIHODNI KROG (13.10.) Danska - Španija, Liechtenstein - Švedska, Islandija - Latvija

SKUPINA G		Izidi	Slovenija - Belorusija 1:0, Bolgarija - Luksemburg 3:0, Albanija - Nizozemska 0:1
Romunija	8	6	2 0 17:5 20
Nizozemska	8	6	2 0 11:3 20
Bolgarija	9	5	3 1 14:6 18
Slovenija	9	3	1 5 9:12 10
Albanija	8	2	3 8:7 9
Belorusija	9	2	1 6 11:19 7
Luksemburg	9	0	0 9 1:20 0

PRIHODNI KROG (13.10.) Romunija - Nizozemska, Belorusija - Luksemburg, Slovenija - Albanija

Andrej Ševčenko sam ni mogel premagati Italije

Ragbi: Italija na SP ugnala Romunijo

MARSEILLE - V tekmi 2. kroga svetovnega prvenstva v ragbiju je Italija s 24:18 premagala Romunijo. Vrstni red: Nova Zelandija in Škotska 5, Italija 2, Portugalska in Romunija 0. Naslednjo tekmo bo Italija odigrala proti Portugalski.

Vuelta: Petacchi v sprintu

MADRID - Alessandro Petacchi je zmagovalec enajste etape kolesarske dirke po Španiji. Član moštva Milram je v ciljnem sprintu 191,3 km dolge preizkušnje od Oropese del Mara do Algesmeja ugnal rojaka Paola Bettinija, tretje mesto pa je osvojil Nemec Erik Zabel. Zlato majico vodilnega je zadržal Rus Menčov.

Šah: Kramnik brani naslov

CIUDAD DE MEXICO - Danes se v Mehiki začenja šahovsko svetovno prvenstvo, ki bo trajalo vse do 30. septembra. Branilec naslova svetovnega prvaka, Rus Vladimir Kramnik, je trdno odločen, da bo ubranil naslov FIDE. Slednjega je osvojil lani, ko je v ruski Elisti premagal Bolgara Veselina Topalova.

Gergova končala kariero

MÜNCHEN - Še preden je zapadel prvi sneg na večini smučarskih prizorišč, je Nemka Annemarie Gerg (32 let) sklenila, da smuči postavi v kot. Specialistka za slalom se za slovo od velikih strmin odločila zaradi neprestanih zdravstvenih težav, večkrat so ji tudi operirali koleno.

Tyson spet pred sodniki

PHOENIX/BOSTON - Nekdanji boksarski svetovni prvak Mike Tyson se bo moral konč meseca na sodišču zagovarjati zaradi posedovanja droge. Ob tem sodišče Tysonu očita, da je pod vplivom drog vozil tudi osebno vozilo. Bokser je na prvem zaslišanju vse očitke zanikal in vztrajal, da je ne dolžen.

Barça ni katalonski prvak

LLORET DE MAR - Nogometni Barcelone (igrali so z rezervami) so moralni priznati premoč drugoligašu Gimnasticu iz Tarragone, potem ko so v finalu katalonskega pokala klonili z 1:2.

»La Sfida« šele oktobra

TRST - Organizatorji 8. izvedbe »Trieste Challenge - La Sfida« so se zaradi tehničnih zapletov odločili, da bodo jadralno tekmovanje (nastopali bodo nekatere jadralci Pokala Amerike) odložili skoraj za mesec dni (od 17. do 21.10.).

lepot teh krajev, katere lahko nudi le odbor poznavalec področja in strokovni vodič. (Odbor SPDT).

SPDG - Vevnica

SPDG sporoča, da programirani vzpon na Vevnico v skupini Mangartova, načrtovan za nedeljo 23. septembra odpade.

Planinski stenski koledar 2008

Pri odbornikih društva in na seži SPDG je že čas za prednaročilo stenskega planinskega koledarja 2008 »Življenje v gorah« z barvnimi fotografijami slovenskih gora in posnetki rastlin in predmetov, ki dopoljujejo celovito podobno gorske narave.

Gre za lep, lahket jesenski izlet na izredno razgledno goro na meji med Italijo in Avstrijo. Z osebnimi avtomobili bomo prispevali do planine Cason di Lanza, kjer se bo tudi začel naš vzpon. Od sedla do vrha gore Hochwipfel pelje rahlje se vzpenjača pot, ki je primerena za vse planince. Vrh bomo dosegli v približno treh urah hoje.

Vse potrebne informacije Vam nudita vodja izleta Elči Abram tel. 040-415534 in Vojka tel. 040-2176855. (E.A.)

Izlet SPDT na Hvar

SPDT je organiziralo od 3. do 8. septembra 2007 enotedenški izlet na Hvar. Klub ne prav naklonjenemu vremenu je bil program šestdnevnega počinka po otoku Hvar v celoti opravljen. Prav dež in veter pa sta primorala voditi k prilaganju programa po vremenski razmerah, kar mu je tudi prav dobro uspelo. Opis izleta in slike so v pripravi in jih bomo v kratkem objavili. Medtem pa se udeleženci in odbor SPDT zahvaljujemo Stojanu Glavini - vodji izleta, da nam je omogočil sponznanje otoka Hvar, tamkajšnjih prebivalcev in izrednih zanimivosti in

NOGOMET - Koordinator Pomladi Miloš Tul pred začetkom prvenstva

»Pozabiti na lanske razmere in čimprej sprejeti nov način igre«

»Pomembno je, da se vsi strnemo okrog 'ideje', ki naj bi zadovoljevala potrebe in zahteve vseh«

Mladinski ekipi naraščajnikov in najmlajših Pomladi bodo v nedeljo začeli svojo pot v deželnih ligah (naraščajniki bodo v Trebiščah ob 10.30 gostili tržaški San Giovanni, najmlajše pa čaka gostovanje v Huminu proti ekipi Gemoneze). Pred prvenstvom smo se pogovorili s koordinatorjem mlađinskega nogometnega društva Milošem Tulum.

Pomlad je po letu dni izpolnila enega od zastavljenih ciljev: igranje v deželnem prvenstvu naraščajnikov in najmlajših. Ste pripravljeni na novi izziv?

Izziv se skušamo zoperstavljati s čim bolj kakovostnim delom. Zaenkrat je za oceno stanja prezgodaj, vendar občutek je, da s(m)o trenerji in vsi ostali v društvu zelo resno "ugriznili" v to jabolko. Lahko torej trdim, da navključ določenim težavam (predvsem maloštevilnost nekaterih skupin) poteka delo po zastavljenih ciljih.

V primeru neuspeha bi to lahko bil pravi efekt »boomerang« za Pomlad?

Kdorkoli se le malo spozna na šport ve, da je poraz sestavni del tega elementa. Poraz kot tak in posledični izpad iz lige ne bo problematičen, če bomo ugotovili, da smo vsi v Pomladi dali vse od sebe. Ko rečem "vsi" mislim na igralce, trenerja in predvsem na društvo, ki mora zagotoviti čim boljše pogoje za delo.

Katere so pravzaprav glavne razlike med deželnim in pokrajinskim prvenstvom (kakovost prvenstev in sama logistična priprava na dolga gostovanja)?

Razlik je več in so različne narave. V grobem lahko trdim, da so ta prvenstva bolj kakovostna, pri čemer moramo pojem kakovosti razumeti dovolj široko: ne gre le za kakovostnejšo igro, pač pa tudi za kakovostnejši pristop, organizacijo, pogoje in vse kar je s tem povezano, vključno z obnašanjem navijačev na tribuni.

Eden glavnih ciljev Pomladi je bil tudi ta, da moštva (v glavnem naraščajniki in najmlajši) bi trenirali na enem igrišču in mogoče včasih tudi skupaj. Vam je to letos uspelo?

Vadbeni pogoji so vezani na mnoge dejavnike. Zaenkrat trenirajo naraščajniki in najmlajši letnika 93 v Dolini, vendar to ne bo dokončna rešitev.

Trenirate že skoraj mesec dni. Kako bi ocenil ekipi naraščajnikov (kaj gre, kaj še ne gre, šibke točke, itd) in najmlajših?

Naraščajniki so odigrali že nekaj prijateljskih tekem (dve v Tolminu, s Triestino) in pokazala se je določena slika, ki je dovolj obetavna. Naše moštvo bo odlikovala izrazita agresivnost in borbenost kot podlaga za hitro igro. Glede na nasprotni-

Naraščajniki Pomladi so lani osvojili pokrajinsko prvenstvo. Na sliki zgoraj Miloš Tul

KROMA

ka pa bomo izbirali ustrezni koncept napada. Zlasti bo pomembno "pozabiti" na lanske razmere in čimprej sprejeti nov način igre. Pri tem bodo morali biti zelo potrežljivi igralci, trener in tudi starši na tribunah. Najmlajši so zaenkrat še nekoliko okrnjeni, zato je ocena še nemogoča.

Cilj je obstanek v deželni ligi?

Cilj je seveda obstanek in ne morebiti drugače. Enako velja tudi za najmlajše.

Kaj bi svetoval fantom pred začetkom sezone?

Vsem igralcem bi svetoval naj se skušajo s potrežljivostjo in kančkom skromnosti (a ne preveč) prilagoditi novim standardom. Ob takih pogojih zmorejo naši fantje marsikoga presenetiti, ker po kvaliteti ne zaostajajo čisto nič za drugimi tržaškimi enažstericami.

Katera pa je pravzaprav vloga Miloša Tula pri Pomladi? Kako poteka delo koordinatorja in za kaj mora skrbeti?

Kras v nedeljo prost

V drugem delu državnega pokala bo Kras Koimpex igrал proti San Lorenzu in Monfalconu. V nedeljo bodo Alejniki fantje prosti (igrata San Lorenzo - Monfalcone). V2. krog (10.10. ob 20.30) pa bo sporedno tekma Monfalcone - Kras, 1.11. pa bo Kras gostil še San Lorenzo.

Vloga, ki jo pokrivam, je vezana na določene dogovore, ki jih imam s predsednikom Zuppinom. Glede na moje obveznosti izven Trsta sem Zuppinu ponudil določeno obliko sodelovanja, katere smisel je predvsem biti v pomoč trenerjem pri načrtovanju procesa treninga. Drugih pristojnosti nimam in ne želim imeti; dogovori so pač taki, čeprav opažam, da me določeni ljudje okrog Pomladi smatrajo za neke vrste "športnega direktorja" ali "tehničnega direktorja" in od mene zahtevajo kompetence, ki jih jaz v Pomladi nimam.

Za konec še nekaj o naših društvinah: sodelujejo in podpirajo Pomlad kot je treba?

Zamisel, ki se je oblikovala pod imenom Pomlad potrebuje čas, da se določene stvari razčistijo. Pričakovati, da bo tako široko zasnovana ideja funkcionalna optimalno po drugem letu življenja je nerealno, lahko pa potrdim, da se predsednik Zuppin in njegovi sodelavci zelo trudijo, da bi se čimprej oblikovala čim bolj široka paleta soglasja med soudeleženimi društvimi. Ne smemo pozabiti tudi, da dejansko nekih drugih dovolj celovitih opcij za zamejski mladinski nogomet ni, zato je še toliko bolj pomembno, da se vsi (ali čimveč) strnemo okrog določene "ideje", ki naj bi zadovoljevala potrebe in zahteve vseh.

Jan Grgič

PRIJATELJSKA TEKMA - Naraščajniki: Pomlad - Hit Nova Gorica 0:7.

ODBOJKA - Trener Lucio Battisti o Soči spet v moški C ligi

»Simon Černic največja okrepitev«

Mladi hkrati tudi v prvenstvu under 18 ter v 1. diviziji - Če ne bo lanskih poškodb, je obstanek tokrat dosegljiv

Simon Černic po težki poškodbi že vadi s polno paro

Klub lanskemu nesrečnemu izpadu bodo odbojkari Soče tudi v bližajoči sezoni igrali v C ligi, saj so se drugo leto zapored odločili za odkup pravic igranja med tretjeligaši, tokrat so ligi odkupili od Cordenonsa. V vodstvu kluba so o tej svoji odločitvi prepričani, zlasti opirajoč se na dejstvu, da so lansko sezono začeli zelo spodbudno, v nadaljevanju pa jih je v "pekel" potisnila predvsem serija poškodb. Takšno rešitev zagovarja tudi potrjeni trener Lucio Battisti, ki k povedanemu dodaja še dva razloga. »Klub slabim rezultatom, je bilo ozračje v moštvu tudi lani ves čas ugodno, na kar opozarjata tudi zelo dobra nastopa proti Valu in Faedisu v drugem delu, to je proti moštвoma, ki sta se nato uvrstili v play-off za napredovanje. Poleg tega je igraje v C ligi za naše boljše igralce precej večji motiv kot pa precej slabša D liga,« je povedal Battisti.

Glavno okrepitev za Sočo predstavlja nedvomno Simon Černic, ki je popolnoma saniral težko poškodbo vezi desnega kolena. »Simon je trenira s polno paro in je kot naš najboljši in ob kapetanu Danieleju Brainiju tudi najbolj karizmatični igralec za nas ogromna pridobitev. Pri Soči bodo letos že od vsega lahko računalni tudi na kanalska odbokarja, tolkača Gregorja Testena in libera Mateja Koširja, ki sta lani - ob hudi igralski stiski,

vskočila v ekipo po začetku povratnega dela sezone. »Oba vadita z navdušenjem,« je potrdil Battisti. Ekipa šteje trinajst igralcev, v nej so tudi še mlada podavalca Jan Černic in Robert Devetak, tolkači Marko Černic in Matej Juren, korektor Mitja Čevdek, centri Martin Devetak, Gregor in Ivan Černic ter David Croselli, ki bi se morda lahko preizkusil tudi kot libero. V seznamu ni Mitje Černica, ki se bo morda vrnil v ekipo januarja (trenutno dela v Angliji), in niti Matije Cotiča, ki se študijsko seli v Padovo in bo morda tam tudi igral, čeprav je še odprta možnost, da bi se ob koncih tedna vratal na tekmo domov. Tudi še ni izključeno, da bi se Soči pridružil še kak igralec iz Slovenije. Bi bilo v tem primeru v članski ekipo Soče celo preveč igralcev? Ne, odgovarja Battisti: »Letos bomo nastopili tudi v prvenstvu under 18, poleg tega pa želimo vpisati tudi 1. divizijo, tako da bodo imeli vse možnost, da veliko igrajo,« je pojasnil Battisti. Vedeni je namreč treba, da bi se lahko Soča v tem primeru poslužila pravila, po katerem lahko mladi igralci igrajo v 1. diviziji vse dokler ne »pridelajo« deset nastopov v C ligi.

In cilji? »Obstanek v ligi je za nas dosegljiv, dolej namreč, k sreči, poškodb ni,« je previden in stiska pesti trener.

Obvestila

ŠAHOVSKO ZAMEJSKO PRVENSTVO za pripadnike slovenske narodne skupnosti v Italiji in italijanske v Sloveniji bo 23.9. od 9.30 do 13.30 v Športno kulturnem centru v Lonjerju. Vpisovanje na št. 040635627 (ZSSDI) od 8. do 16. ure od ponedeljka do petka ali po elektronski pošti na naslov trst@zssdi.it. Nagrade za vse stavnostne kategorije. Število mest je omejeno.

ŠD BREG, KOŠARKARSKA SEKCIJA sporča, da se bodo treningi za letnike 94-95 in 96 začeli jutri, 14. septembra, ob 18. uri. Za info: 347-3591855 (Boris Salvi).

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveno regato v nedeljo, 16. septembra, s pričetkom ob 12. uri. Prijave v tajništvu v soboto, 15. septembra ob 16. do 18. ure in v nedeljo, 16. septembra ob 8. ure do 10.30.

ZSŠDI obvešča, da bo seja smučarske komisije danes, 13. t.m. ob 20.30 v Križu.

ŠD POLET - HOKEJSKA SEKCIJA sporoča, da potekajo treningi za začetnike ob torkih in četrtkih od 18. do 19. ure. Informacije in prijave neposredno na kotalkališču v Repentaborški ulici.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji od septembra do decembra, vsako soboto po dve uri. Prva izmena: 15-22-29/9, 6/10. Informacije : tel. 040-209873 ali 338 8621592 (Janja)

ŠD BREG, košarkarska sekacija, sporoča, da se bodo treningi za letnike 97 in mlajše začeli jutri, 14. septembra, ob 16.30. Za informacije 347-3591855 (Boris Salvi).

KOLESARSTVO - Državni miting

Zmaga in drugo mesto za M. Visintina (Devin)

Začetnik SK Devin ZKB BCC Charly Petelin se je v nedeljo udeležil dirke v kraju Bannia di Fiume Veneto pri Pordenonu. Cestna vožnja je veljala za 1. Memorial Cipriani Enrica, ki jo je priredil

kolesarski klub Bannia in je bila dolga 34 km, tekmovalci pa so jo prevozili s srednjo hitrostjo 34,4,5 km/h. V konkurenči 33 nastopajočih se je Charly uvrstil na dobro 7. mesto. Poleg tega je bil tretji na prvem in drugem letecem cilju po posameznem pobegu. Proti koncu dirke ga je skupina sedmih kolesarjev dohitela, nakar je pobegnil Silvio Sciarbo (Cividale Val Natisone), ki je tudi zmagal.

Najmlajši pa so se udeležili gorskih in cestnih kolesarskih preizkušenj v Trevisu, kjer je bil ob 6. do 9. septembra na vrsti državni miting za mladinska društva.

Nastopilo je kar 230 ekip za skupno 2700 kolesarjev od kategorij G1 do G6. SK Devin ZKB BCC, ki je nastopil s petimi kolesarji, se je uvrstil na dobro 142. mesto. Miting je osvojila UC Valle di Cembra iz Trentina.

V gorskem kolesarstvu je v kategoriji G6 Matteo Visintin takoj prevzel vodstvo in le v zadnjih krogih izgubil prednost, tako da se je moral zadovoljiti z drugim mestom, kar je vseeno lep uspeh v tako ostri konkurenči. Dobro so se odrezaли tudi Tomaz Crismancich, Jan Petelin, Christian Ciacci in Erik Mozan, ki so vsak v svoji kategoriji privozili na cilj med prvo polovico skupin, ki so štele vsaka okrog 30 kolesarjev.

Na cestni vožnji je Matteo Visintin kot običajno vodil skozi vso tekmo in tudi prepričljivo zmagal v končnem sprintu. Jan Petelin se je uvrstil na 11. mesto in tudi drugi Devinovi predstavniki Tomaz Crismancich, Christian Ciacci in Erik Mozan so se zadovoljivo odrezali, saj so končali dirko v glavnini.

NOVOST V AVTOSALONIH - Mali Volvo karavan

Volvo V50 pomeni velik kakovostni skok za leto 2008

Najprimernejši motor je dvolitrski turbodizel s 6-stopenjskim menjalnikom

Usoda švedskega Volva je tačas do-kaj vprašljiva. Kaže, da bi se ga Ford, ki se že dalj časa sooča z velikimi finančnimi težavami, rad znebil in pri tem, seveda, iz-tržil čim več. Medtem pa Švedi delajo delajo kot prej, temeljito in zanesljivo, sad nji-hovega dela pa je tokrat zadnja različica »malega« kombija V50 FL.

V50 se je pojavil na italijanskem tržišču leta 2004 in od takrat so prodali kar 25.500 primerkov tega kombija, ki sodi v segment »premium«, se pravi prestižnih vozil. V tem razredu je kar 70 odstotkov avtomobilov opremljeno s turbodizlom. Najnovejša izvedba malega Volvovega kombija sili v višji kakovosti in cenovni razred. V50 postaja vse bolj podoben svojemu večjemu bratu V70.

Notranjost daje nekako večji občutek domačnosti, ki je v neki meri odvisen tudi od leseni intarzij, ki krasijo armaturno ploščo. Gre za vezane plošče iz švedskega hrasta, na za plastiko kot pri nekaterih drugih avtomobilih. Osrednja konzola je ukrivljena lesena plošča, na kateri so že znana Volvova stikalna. Spominja na izdelke iz ukrivljenega lesa, ki so tipični za švedske dizajnerje. Opustili so aluminij, ki je puščal zelo hladen, tehnološki vtis.

V enem sončnem letu naj bi izdelali kakih 70 tisoč vozil tega modela, ki je namenjen v veliki meri evropskemu tržišču, predvsem Nemčiji, Veliki Britaniji, Švedski in Italiji, kjer bi hoteli prodati kakih 6500 primerkov.

Pri Volvo V50 FL je vožnja pravi užitek. Seveda ne moremo govoriti o kakih športnih zmogljivosti, saj namen hiše ni ta. Pelje se kot udoben družinski karavan, ki pa po potrebi lahko tudi pokaže zobe. Skozi ovinke pelje zanesljivo, brez nagibanja, k čemur pripomore tudi sistem DSTC (Dynamic stability and traction control), ki zagotavlja stabilnost in preprečuje drseњe koles. Sicer pa ima V50 vse Volvove značilnosti, kar zadeva varnost, ki ji švedski inženirji posvečajo največjo pozornost.

Volvo V50 je na voljo s široko paleto motorjev: kar 5 bencinskimi in tremi turbodizli. Vstopni model je opremljen s 1600-kubičnim bencinskim štirivaljnim kom (100 KM), nekoliko močnejši je 1800 kubični motor (125 KM), še bolj zmogljivi pa so dvolitrski (145 KM) in oba 2400-kubična petvaljna motorja, od katerih sesalni zmore 170 KM, tisti s turbino pa kar 230 KM.

V denar bodo šle predvsem razlike cene s turbodizlom. Tu se začenja s 1600-kubičnim štirivaljnikom (109 KM), dvolitrski turbodizel opremili s samodejnim menjalnikom powershift.

Konec leta je predviden 180 konjski D5 motor z ročnim menjalnikom, ki bo spoštoval evropski normativ euro5, v začetku prihodnjega leta pa bodo tudi dvolitrski turbodizel opremili s samodejnim menjalnikom powershift.

Najbolj primeren je najbrž 136-konjski dvolitrski turbodizel s 136 KM. Poznamo ga že iz nekaterih Fordovih in Peugeotovih modelov. Motor zelo dobro vlete in ni prav nič požrešen. Kombinacija s šeststopenjskim ročnim menjalnikom je optimalna.

Pa še besedo o ceni: V50 prav gotovo ni poceni, če ga primerjamo z Opli ali Fordi, postaja pa bistveno bolj zanimiv, če ga primerjamo z Mercedesovim razredom C, z BMW trojko ali z Audijevo štirico. Cena vstopnega je 24.225 evrov, najdražji pa je bencinski model T5 s štirikolesnim pogonom, ki velja 38 tisoč evrov. Cena dvolitrskoga turbodizla znaša 29.625 evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

Zunanjost novega volva V50 je sedaj nedvomno bolj elegantna

VOZILI SMO - Srednje velik enoprostorec

Mazda 5 tudi s 7 sedeži

Enostavno enoročno zlaganje sedežev tretje vrste Japonci imenujejo »karakuri« - Naslednica premacyja

Naslednica premacyja prihaja na tržišče kot predstavnica novega vala med srednjevelikimi enoprostorci.

Pri osnovni opremi CE gre za petsedežno vozilo z drsnimi vrati za dostop do druge vrste sedežev, pri naslednjih stopnjah opreme so mazde 5 sedemsedežne.

Z izrazom »karakuri« so pri Mazdi poimenovali enoročno zlaganje sedežev tretje vrste in preobrazbo sredinskega elementa druge vrste ali v odlagališče ali v udoben naslon ali pa v sedež. Sedeža v tretji vrsti sta seveda le pomožna, morda primerna za otroke, prav gotovo ne, če ne za silo, za odrasle.

Vozili smo novo mazdo 5 z zmogljivim dvolitrskim turbodizlom, ki zmore 143 KM in kar 360 Nm na-

vora. Pomaga mu odličen 6-stopenjski ročni menjalnik.

TX oprema doda osnovni različici CE še dva sedeža, samodejno klimatsko napravo, CD-predvajalnik, upravljanje radija ob usnjenem volanskem obroču, avionski mizici za prednjima sedežema, tempomat in 15-palčna platišča iz lahke litine. V primeru trka se zavorni pedal umakne, prednja potnika sta zaščitena z zatezalniki in omejevalniki varnostnih pasov ter s čelnima in stranskih varnostnima blazinama. Na zunanjih sedežih druge vrste so nameščena pritrdišča isofix za otroški sedež. Naprava proti zanašanju (DSC) in zdrsavanju pogona (TCS) ter okenske varnostne zavese so v TX opremo vključene.

OPREMA

Vse igrače niso potrebne

(1)

Avti so danes polni najrazličnejših elektroniskih naprav, poglejmo samo, kaj vsebuje armatura plošča. LCD zasloni in LED se kar bleščijo, naše vozilo je prepolno raznih tipal, voznika pa dobesedno zasujojo s toliko informacij, da jim pravzaprav nismo več kos, če se seveda hočemo posvetiti tudi vožnji. Naš avto danes lahko postane potupoča pisarna, ali celo diskop na kolesih.

Vprašanje pa je, kaj nam od tolikih dodatnih naprav v resnici koristi, kaj pa so samo bolj ali manj drage igrače, ki nakupno ceno našega štirikolesnega ljubljence krepko dvignejo. Seveda tu ne govorimo o prepotrebnih elektroniskih sistemih, kot so ABS ali ESP, ali pa o zračnih mehovih, varnostnih pasovih zategovalnikih, ki nam lahko rešijo življenje, kot vsak dan potruje praks.

Poglejmo torej, s čim so lahko opremljeni novi avtomobili.

Satelitske navigacijske naprave danes lahko kupimo za malo denarja. Niso vse na višini, odvisno seveda od kartografije, ki jo vsebujejo. Satelitske naprave so koristne predvsem za tiste, ki mnogo potujejo in ne poznaajo cest. A tudi takim se satelitska naprava lahko maščuje. Poglejmo samo, kaj se dogaja pri nas, na primer v Ricmanjih, kamor pogosto zaide tuj tovornjak in se zagozdi na ozkem ovinku sredi vase. Sedaj so sicer na začetku ceste postavili opozorilno tablo, marsikdo pa jo spregleda ali se ne zmeni zanko in tako blokira promet za nekaj ur. Dokler ni bilo opozorilne table, tujim tovornjakarjem nisi mogel ocítati, da drvijo v nevarnost, saj jim je navigator nakazal cesto, ki vodi kar najhitreje do cilja. Navigacijska naprava pa je neumna, kot vsi računalniki in ne ve, če mu je programer vstavil podatek, da so nekatere ceste za tovorjanje preozek.

(Se nadaljuje)

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Števerjan 2007: Ansambel Modri val

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 BKoncert v živo: Big Foot Mama (pon.)

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: Sottocasa

6.30 Dnevnik, prometne informacije in vreme

6.45 Jutranja razvedrilna oddaja Uno-mattina (vodita Dailio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00) dnevnik, 8.20 Tg Razstave

10.40 Gremo v kino

10.45 Nad.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)

11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nad.: Gospa v rumenem - Osmrtnica za živega

13.30 Dnevnik

14.00 Gospodarstvo
14.10 Nad.: Julia ('05, r. Pietra Wiemers, i. Susanne Gartner, Roman Rossa)

14.50 Nad.: Incantesimo

15.20 TV film: Meglio tardi che mai (kom., It., '98, r. Luca Manfredi, i. Nancy Brilli, Bruno Wolkowitch)

16.50 Tg parlament

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

17.15 Nad.: Sestre McLeod (i. Bridie Carter, Simmone Mackinnon, Rachael Carpani)

18.00 Nad.: Komisar Rex - Človek brez spomina (i. Alexander Pischill)

18.50 Kviz: L' eredita'

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nasconde (vodi Fabrizio Frizzi)

21.20 Nad.: Don Matteo 5 (It., '05, i. Terence Hill, Nino Frassica, Flavio Insinna, Milena Miconi)

23.55 Dnevnik

0.05 Film: Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto (dram., It., '70, r. Elio Petri, i. Gian Maria Volonté, Florinda Bolkan)

2.00 Nočni dnevnik, vreme, 2.10 Izžrebanje lota/Potihoma

Rai Due

6.15 Variete: Paolo Rossi

6.30 Tg2 Medicina 33

6.55 Skoraj ob 7-ih

7.00 Jutranji variete: Random

10.00 Svet v barvah

10.15 Tg2 Dnevnik/Meteo, Medicina 33, Potovanja

11.00 Variete: Piazza Grande

13.00 Dnevnik

13.30 Tg2 Poletne navade, 13.50 Medicina 33

14.00 Aktualno: Italija na 2.

15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alda D'Eusonio)

17.15 Nad.: One Tree Hill (i. Bethany Joy Lenz, James Lafferty)

18.05 Tg2 Dnevnik

18.10 Rai Tg šport

18.30 Tg2 Dnevnik/Meteo 2

19.00 Dok.: Voyager narava

19.55 Risanke

20.25 Loto ob osmih

20.30 Dnevnik

21.05 Nad.: Posebna enota Cobra 11 (i. Erdogan Atalay, René Steinke)

22.50 Nad.: The Dead Zone (i. Anthony Michael Hall, Sarah Wynter)

23.35 Dnevnik Tg2

23.45 Dok.: Rojeni v Milanu

0.40 Tg parlament

0.50 Nad.: Chris Isaak Show

Rai Tre

6.00 Rai News 24

8.05 Mi smo zgodovina

9.05 Film: Ore 9 lezione di chimica (kom., It., '41, i. Alida Valli)

10.30 Cominciamo bene

12.00 Tg3 - Šport, vreme

13.00 Nikoli ni prezgodaj

13.10 Nad.: Saranno famosi

RADIO IN TV SPORED**Tele 4**

- 14.00** Deželne vesti, dnevnik
14.50 Variete: Trebisonda
16.00 Mladinski dnevni Gt Ragazzi
16.30 Šport: SP v motonavtiki
17.15 Nan.: Stargate Sg-1
18.00 Dok.: Geo magazine
18.10 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Variete: Blob
20.15 Rai šport
20.25 Nad.: Un posto al sole
21.05 Film: La maschera di ferro (pust., ZDA, '98, i. Leonardo DiCaprio, Jeremy Irons, John Malkovich)
23.15 Dnevnik, deželne vesti
23.30 Tg3 Primo Piano
23.50 Dok.: Blob - Pregled avtorja - Gianni Biasiach - Mafija
0.40 Tg3 Dnevnik - Meteo
1.00 TV Rewind: L. Lo Cascio
1.30 Koncert na Rai 3

Rete 4

- 6.05** Pregled tiska
6.25 Nan.: Quincy, 7.10 Hunter - Primer X (i. Fred Dryer), 8.40 Pacific Blue (i. Jim Davidson)
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, promet
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policijski v Berlinu (i. Jürgen Heinrich, Klaus Ponitz)
16.00 Nad.: Steze
16.25 Film: Vacanze per amanti (kom., ZDA, '59, i. Clifton Webb)
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Dok.: Solaris
20.10 Nad.: Vihar ljubezni
21.10 Film: Omicidio nel vuoto - Drop Zone (pust., ZDA, '94, r. John Badham, i. Wesley Snipes, Yancy Butler, Michael Jeter)
23.25 Film: Le vie della violenza (thriller, ZDA, '00, i. Benicio Del Toro)
1.35 Pregled tiska, vreme

Canale 5

- 6.00** Na prvi strani, vreme
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji Tg5
8.35 TV film: La svolta di Ruby (dram., ZDA, '01, i. Angela Bassett)
11.00 Nad.: Supermarket, 11.30 Detektiv v bolnici
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful (i. Katherine Kelly Lang, Ron Moss), 14.10 Centovetrine
14.45 Nad.: Carabinieri 6 (i. Walter Nudo, Martina Colombari)
15.45 Nad.: Cuori tra le nuvole (i. Alissa Jung, Sascha Tschorn)
16.15 Nad.: 5 zvezdic (i. Susanna Knetchl, Ralf Bauer)
16.55 Tg5 minut5
17.05 TV film: Rosamunde Pilcher- Liebe im Spiel (kom., Nem., '04, r. Dieter Kehler, i. Katrin Weisser, Oliver Clemens)
18.50 Kviz: 1 proti 100
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura (vodi Teo Hammucari)
21.20 Nad.: Distretto di polizia 7 - Policijska izpostava 7 (i. Massimo Dapporto, Giorgio Tirabassi, Giulia Bevilacqua, Raffaella Rea)
23.30 Film: Storia di noi due (dram., ZDA, '99, i. Bruce Willis)
1.20 Nočni dnevnik, vreme

Italia 1

- 6.00** Odprt studio
6.10 Nan.: Zanzibar
6.35 Variete za najmlajše
9.00 Nan.: MacGyver, 10.10 Magnum P. I. (i. Tom Selleck)
11.10 Nan.: A-Team
12.25 Odprt studio, vreme, šport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: Veronica Mars, 15.55 Slee-power Club
16.50 Risanke
18.00 Mushiking, čuvaj gozd
18.30 Dnevnik, vreme
19.05 Variete: Camera Cafe'
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger
21.00 Variete: Mai dire Candid
22.55 Variete: Le Iene, (vodijo Ilary Blaszy, Luca Bizzarri, Paolo Kessisoglu)
0.20 Sport/Odprt studio
1.35 Nan.: Angel

Koper

- 1.40** Dnevnik zamejske TV
2.05 Zabavni nfokanal

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK
14.20 Euronews
14.30 Nogomet: Slovenija - Belorusija (kvalifikacije za EP)
16.30 EP v košarki
18.00 Program v slovenskem jeziku: Med valovi
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, šport
19.25 Vas tedna
19.55 Potopis
20.25 Artevisione
20.55 Dok. oddaja
21.25 EP v košarki: četrtrfinale (1. polčas, prenos)

Tv Primorka

- 10.30** Dnevnik, vreme
11.00 Videostrani
16.50 Odprta tema TV Primorka
17.50 Napoved dnevnika
17.55 Avto za vas
18.00 Brez panike
18.40 Videospot meseca
18.45 Rally magazin 14
19.15 Mladi o mladih
19.55 EPP
20.00 Dnevnik, vreme
20.20 Kultura
20.30 Koper danes in jutri
21.30 Večer z Ano
22.45 Slovenska vojska
23.00 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO**RADIO TRST A**

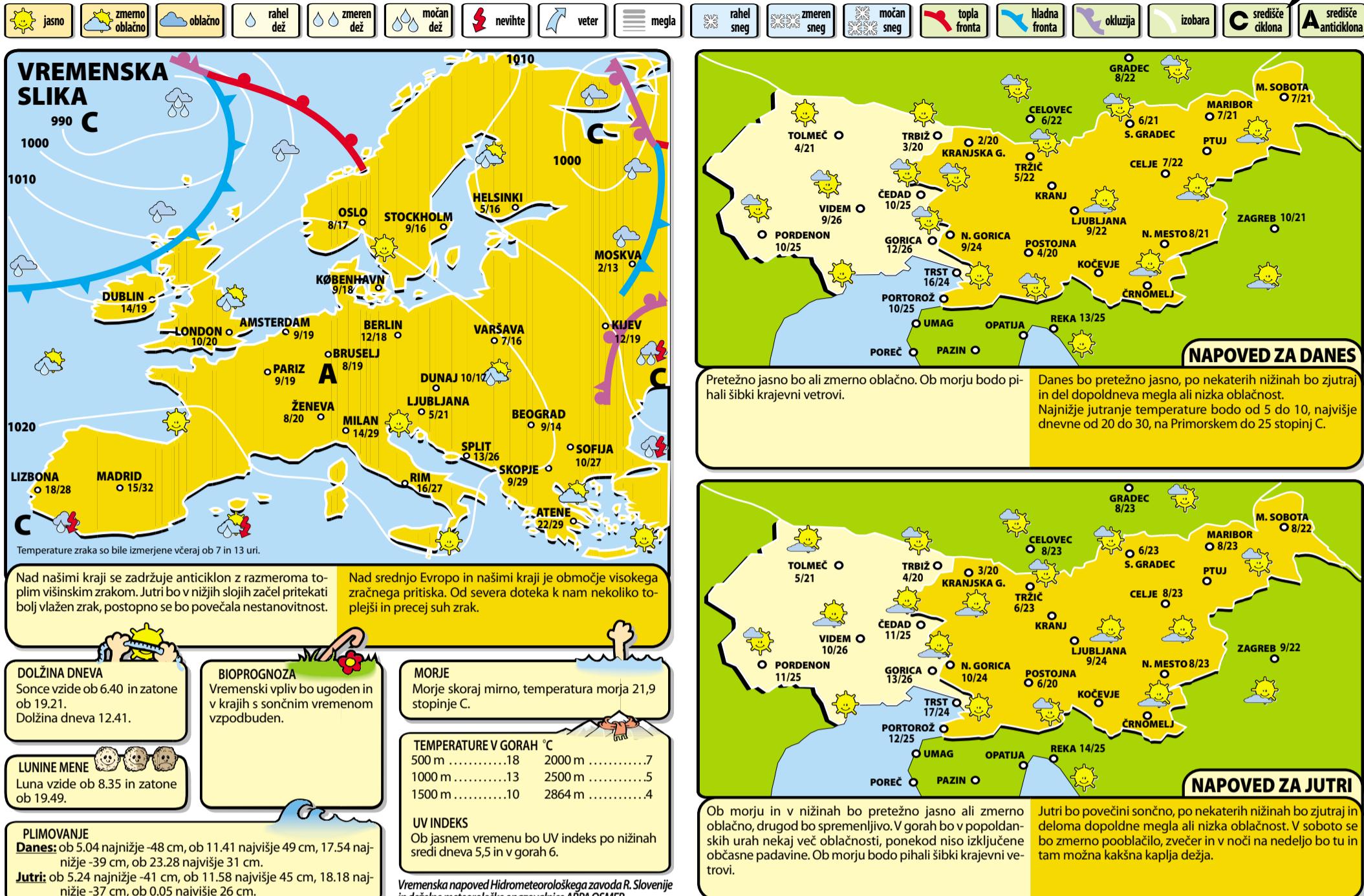
- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Napovednik; 8.00 Porocila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Porocila; 10.10 Prva izmena (2. del); 11.00 Pogovori sredi dneva; 11.15 Vabilo na ples (pripr. Mateja Juvan); 12.00 Zgodbe v času in prostoru: Drago Slavec - pričevanje; Napovednik; 13.20 50 let ob Avsenikovi glasbi v zamejstvu; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Porocila in kulturna kronika; 17.10 Odprta knjiga: Marie von Thurn und Taxis: Spomini na Rainerja M. Rilkeja (prip. M. Sardoč, prevoz in r. Borut Trekman); 17.55 Monografije: Leander Pegan; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 6.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjek; Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.00-12.30 Dopoldan in pol, nogomet: Slo-Belorutija; 9.10 Prireditve; 10.00 Nazaj v planinski raj: koča na Nanosu; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevin, osmrtnice; 13.00-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik; 20.00 Glasbeni razglednica; 19.00 Dnevnik; 20.30 Rock roko umije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Večer na kavču z Živo in Erikom.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Stekleni grad; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; Vreme, promet; 13.00 Svetnik dneva, Vse najboljše; Sanje o počitnicah; 14.35 Euro notes; 14.45 New entry; 15.05 Pesem tedna; 15.10 5x5

GOSPODARSTVO - Kljub odločitvi Opeca, da se poveča proizvodnja

Cena nafte na svetovnih trgih se zadržuje na rekordnih vrednostih

SINGAPUR - Cena nafte se tudi po torkovi odločitvi Organizacije držav izvoznik nafte (Opec) o zvišanju proizvodnje še naprej zadržuje v okolici svoje rekordne vrednosti 78,77 dollarja za sod. V azijskem trgovjanju je bilo treba včeraj za 159-litrski sod zahodnoteksaške lahke nafte z dobavo v oktobru od-

šteti 78,32 dollarja. To je devet centov več kot ob koncu torkovega trgovanja. Torkova odločitev ministrov Opeca, da se uradna proizvodnja kartela z novembrom zviša za 500.000 sodov dnevno, za naftni trg nima velikega pomena, so poudarili analitiki. »Zvišanje proizvodnje je kapljica na vroč kamen,«

je komentiral vodja švicarske družbe za energetsko svetovanje SARL Steve Kelbrick.

Zvišanje proizvodnje je po mnenju analitikov premajhno, da bi lahko pričakovali opaznejši vpliv na cene. Srednjeročno bo na ceno nafte vplivalo predvsem povpraševanje. (STA)

PAKISTAN - Anketa Terror Free Tomorrow

Osama bin Laden bolj pribljubjen kot Mušaraf

ISLAMABAD - Vodja teroristične mreže Al Kaida Osama bin Laden je v Pakistanu bolj priljubljen kot predsednik Pervez Mušaraf, je pokazala včeraj objavljena anketa. Anketa organizacije Terror Free Tomorrow s sedežem v ZDA, v kateri je sodelovalo 1044 oseb iz vsega Pakistana, je pokazala, da Mušarafa podpira 38 odstotkov Pakistancev, Osamo bin Ladna 46 odstotkov, v Severozahodni mejni provinci pa 70 odstotkov. Mušarafova glavna tekmeca, nekdanja premiera Benazir Buto in Navaz Šarif, uživata 63- oz. 57-odstotno podporo, ameriškemu predsedniku Georgeu Bushu pa je naklonjenih le devet odstotkov Pakistancev. Tri četrtine Pakistancev tudi nasprotuje enostranskim ameriškim vojaškim akcijam proti islamskim upornikom na pakistanskih plemenskih območjih, še ugotavlja anketa.

Zaradi obtožbe o akutnem sarkozitisu pred sodišče

PARIZ - Ker je direktorja nekega supermarketa obtožil, da boleha za »akutnim sarkozitisom«, se bo moral 68-letni Jean Claude Demoulin iz Normandije v Franciji zagovarjati pred sodiščem.

Demoulin je namreč leta 2005 razdelil 100 letakov, na katerih je grajal metode nekega lokalnega supermarketa in naredil primerjavo s tedanjim francoskim notranjim ministrom, sedanjim predsednikom Nicolasom Sarkozyjem. Na letakih je med drugim pisalo, da direktor supermarketa boleha za »akutnim sarkozitisom«, svoje podrejene pa »preganja z visokotlačnim čistilcem«. Demoulin se je s tem navezel na izjavo tedanjega notranjega ministra Sarkozyja, ki je oktobra 2005 v okolici Pariza izjavil, da bi pariška predmestja »očistil sodrge z visokotlačnim čistilcem«.

Direktor supermarketa v tožbi nastopa kot civilni oškodovanec in zahaja simbolično odškodnino en evro. Po napovedih naj bi bila razsodba znana 5. oktobra.

V laoški prestolnici Viangchanu ni več beračev

VIANGCHAN - V laoški prestolnici ni več beračev, trdijo državni mediji. Policia je namreč obkolila 141 mestnih beračev in jih strpala v dobrodolne ustanove ali centre za zdravljenje odsivnosti. »Med 141 berači je bilo 28 odsivnikov in dve ženski,« je poročal državni radio. Viangchan s približno 200.000 prebivalci je ena najmanjših prestolnic na svetu. Komunistični Laos, ki je zadnja leta priljubljena destinacija zahodnih turistov, ima sicer manj kot šest milijonov prebivalcev.

Vlomilec med vlomom dve uri na vroči liniji

WELLINGTON - Nepridiprav, ki je vlomil v hišo v kraju Hastings na Novi Zelandiji, je dve uri klepetal po vročem telefonu, medtem ko je 85-letna lastnica spala v sosednji sobi. Priletna gospa je sicer zjutraj ugotovila, da so iz njene hiše izginili telefon, fotoaparat in televizijski sprejemnik, pravi šok pa je doživel šele čez nekaj tednov, ko je prispeval račun za telefon. Vlomilec je namreč za osem klicev na vroči liniji porabil 138 novozelandskih dolarjev (70 evrov). Vlomilec, 30-letni Whetu Barrett, je na sodišču v Hastingsu priznal, da je podobno storil še v eni hiši. Barrett, ki je že odslužil triletno zaporno kazen zaradi vlomov, je tokrat priznal tri vlome, sodišče pa mu bo kazen izreklo novembra. (STA)